
UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 10 22 02 04 004 3

اشعار ضیا

مرحوم ضیا پاشانك بعض آثار
شعریه‌سنی جامعدر

بحریه بیکباشیلرندن حمدی بك
معرفتیله طبع اولنمشدر

معارف نظارت جلیله‌سنك رخصتیله باصلمشدر

استانبول
(مهران) مطبعه‌سی — باب عالی جاده‌سنده نومرو ۷
۱۲۹۸

اشعار ضیا

نعوت شریفه

بلای ماسوایه مبتلایم یا رسول الله — زبون پنجهٔ نفس وهوایم یا رسول الله
کرم قیل بن اثیمه الامان ای رحمت عالم — سراپا محض عصیان وخطایم یا رسول الله
سن اورنك شفاعت شاهیسن سلطان رحمتسین — قپوکده بنده بر کمتر کدایم یا رسول الله
شفاعت قیل مددیو خسه اورتبه چوق کناهم کیم — نه رتبه یانسم اول رتبه سزایم یارسول الله
زبون درد عصیانه طبیب مهربان سنسین — علیل بنده محتاج دوایم یا رسول الله
نه غم مجرم ایسه مده باکه بسدر بو سعادت کیم — قپوکده بر کمینه خاکپایم یا رسول الله

بنی رد ایتمه اولادك باشیچون باب لطفکدن
ضیایم بندهٔ آل عبایم یا رسول الله

وجودك نسخهٔ کل هویت یا رسول الله — حقیقت ذات پاککدن عبارت یا رسول الله
کمالاتك کمالات الهیدر که اوهامه — کلور فکر ایلدکجه عجز وحیرت یا رسول الله
ظهورك بعثتك حالك یترکن صدقکه برهان — سنی انکار ایدن مجنوندر البت یا رسول الله
سعادات دوکون اعطاف ذاتکدن عبارتدر — سعادت ذاتکه اولمقدر امت یا رسول الله
جهانی طوتدی نور معرفت شمس کمالندن — وجودك عالمینه اولدی رحمت یا رسول الله

دو عالمده ضیای مجرمك امیدی سندندر
شفاعت یا رسول الله شفاعت یا رسول الله

اولان مخاطب مضمون یا اولی الابصار — اولور تفکر آلای حقده لیل ونهار
جهان بر آینهٔ بی بقای حکمتدر — که درد خیره الور چشم حیرت نظار
یا بر مجلهٔ ادتنکدر که کیم باقسه — بولور تصورینه قابل آنده بر دلدار
نظر اولنسه ولی دیدهٔ حقیقتله — علاقهٔ دل وجان اولمغه سزانه‌سی وار
در وکهر دیو دنیایه ویردیکی فلکك — یا خشت مقبره درعاقبت یا سنك مزار
یا برشهك کوزی یا بر نکار سینه‌سیدر — ینان چراغ ایله آینه پارهٔ دیوار
باقوب باقوبده تحسرله قالدی چشم سلف — قیاس ایتمه فلکده نجوم پر انوار

بو نفس ناطقه ایله شهود رؤیا در — ثبوت نشئهٔ اخرایه حجت اقرار
دلنده مایهٔ عرفان اولان حقیقتبین — اولور هر آینه همتله واقف اسرار
ولی علاقهٔ اغیار وار ایکن دلده — اولورمی شاهد مقصود هیچ زیب کنار
که ارتباط وداد عیال ایله موسی — حریم طور تجلایی صاندی آتشزار
اولوب تعلق سوزن مسیحه مانع فیض — سپهر چارم آکا اولدی جلوه‌گاه قرار
باقلسه چشم بصیرتله نقش هستی‌یه — ویرر بری برینه ارتباط استقرار
ندر بو سطح زمین وندر بو بحر محیط — ندر بوچرخ برین وندر بو استمرار
ندر بوفیض عناصر ندر بوماهیات — ندر بوجسم مرکب ندر بوشکل نزار
ندر مباحثهٔ دعوئ حدوث وقدم — ندر بو رد وقبول وجواب واستفسار
ندر بو نفی و بواثبات و بو وجود وعدم — ندر بو صیغهٔ انکار وجملهٔ اقرار
ندر بوشم ونظر لمس وسمع وذوق دماغ — خیال و فهم وکلام وتنفس تکرار
ندر تصور تمییز حسن وقبح امور — ندر تقابل اضداد جملهٔ کردار
طبیعت کرم وبخل وثقلت وخفت — سجیهٔ غضب وحلم ورحمت وآزار
ندر معاملهٔ ازدواج شوهر وزن — ندر طبایع اولادده خلاف شعار
ندر مباینت آفرینش اشکال — ندر تناسب اندام وحسن نقش ونکار
بو اعتدال مزاج و بو اتصال قرون — بو نور وظلمت و بو اختلاف لیل ونهار
بو اقتران کواکب بوحکم نحس وسعید — بو التماع فروغ ثوابت وسیار
بواختلاف مذاهب بو ارتکاب مشاق — بو جستجوی حقیقت بو کفتکوی نکار
تصورات معانی تبدلات شئون — معاملات قضایا تنوع اسرار
توسلات صفات وتداول اسما — تعینات مظاهر تجدد آثار
بو واقعات بتون اقتضای عشق ایله‌در — کاودر خلاصهٔ مضمون احمد مختار
حبیب ذات خدا مظهر همه اسما — شفیع روز جزا عبد خالق کردار
نبی پاک شیم نخبهٔ بنی آدم — شه سریر دو عالم کزیدهٔ اخیار
حریم بزم اوادنی شه لعمرک جاه — ندیم مجلس اسرار حضرت ستار

محمد احمد ومحمود ومصطفی که اودر
نهانخانهٔ کونینه موجب اظهار

اوروح اعظم کونین کیم جهت بولمز — وجود فیض شمولیسنه یمین ویسار
اول آفتاب نبوتکه فیضی ذره‌سیدر — ویرن وذیلهٔ دورانه صیقل انوار
اکرنم آلسه ایدی ابر التفاتندن — اولوردی چشمهٔ حیوانه خنده‌زن لب مار
افاضه بخش حیات اولمسیدی نامیه‌یه — قورردی عرق موالید امهات چهار

درنده ایلسه گر ناله جود گلدن اولور
انای گلشکر لقمهٔ گلوی هزار

قونلسه کفهٔ میزان طبعنه اولهمز
ایکی طسوجه مقابل جهان حلم ووقار

مزاد اولنسه اگر شمه گرد راهندن
کنوز غیب اولور فرش کوچه و بازار

نسیم لطفی وزان اولسه روز رستاخیز
ویرر زبانهٔ دوزخ نشانهٔ گلزار

عبید کمتر فرمانیدر زمین وسما
کینه چاکر احسانیدر صغار وکبار

فنون علم شفاعت یاننده بر نکته
علوم عفو معاصی لبنده بر گفتار

فلکده گاه نظر بند چشم حیرت اولان
دگل خسوف وکسوف وسواد لیلهٔ تار

فروغ حسنی یاد ایلدکجه دست قدر
چکر محاسن روی سپهره پردهٔ عار

وجوب ذاتی ایکن مست بادهٔ وحدت
دخی پیالهٔ امکان دگلدی نشئه گوار

مکونات عبادتسه نوله ذاتندن
خصائصیدر آنك جوهر عناصر چار

که باد فیض عمومیسی باد هجرانی
صولجهٔ گرمی خاك درکهنده غبار

هدایت ره شرعی ایچون علائمدر
دگل عبث بو گورینان منائر هموار

جمال پاکی اصحاب کهف گورمك ایچون
الی الابد اولهمز خواب عشقدن بیدار

ایکی محلهٔ ویرانه دن عبارتدر
جهان حکمنه گونین گن فکان حصار

زهی شهنشه یکتا سوار عرصهٔ قدس
که ویرسه طبع براقه تخیل رفتار

دخی گوزین یوموب آچنجه جبرئیل ایلر
بیك ارض سمسمه‌یی طی ایدوب یرنده قرار

بها یتشدیرهمز عقل خواجهٔ امکان
ندیم محك قبولیله بوله حسن عیار

قدر گلنك قضا ایله رخنه دار ایدهمز
اویت خاطری کیم همتی ایده اعمار

مثال شمع ینار چشم حسرت جبریل
او بزم پاکده کیم نامی اولنه تذکار

شمیم روضهٔ گلبوینه تصادف ایچون
گزر نسیم سحر شوق ایله دیار دیار

نظر اولنسه تالیٔ نوع وجنسه اگر
دگل طبیعت اشیاده دور واستکرار

اوشاهك ایلیوب الای قدرینی توقیر
چکرپشنك قدر هر برین قطار قطار

کتاب علمنه بر مختصر مقدمه‌در
مطولات متون لدن پر اسرار

اوشهسوار سبکران دشت لاهوتك
یاننده روح الامین اولدی‌بیك غاشیه دار

دگل زمان ایله فیض کمالی ذاتیدر
ازل ابد ایدهمز آنده حکمنی امرار

که ابتدی معنیٔ ماضی وحال واستقبال
شهود ذاتی ایچون کسب قدرت گفتار

کمال مدحی اگر اولسه عقل فعالك
نشیب خاطرینه محل افکن اخطار

دهنگشای شروع اولمدین بیلوب عجزین
اولور ندامت ایله لبگزین استغفار

قدوم ذاتی ایچون موکب الهیده
مقدم عالمه گلشدی انبیای کبار

که شوق مقدمی ایله بهشتدن آدم
جهانه ایلدی حبه بهانه‌سیله فرار

جمال پاکنه عاشق ایدی نجی الله
که چشم حسرتی اولدی جهانه طوفانبار

حریق عشقیدی ذات پاك ابراهیم
که اولدی آتش نمرود جسمنه گلزار

یولنده جان ایله قربانی اولدی اسمعیل　　کال مرحمتی اولدی لیك مانع. کار
فراق یوسفی یعقوب بر بهانه ایدوب　　حقیقةً اوشهك عشق ایله اولدی نزار
تشبه ایلدی وارسه جمالنه یوسف　　که اولدی قیمت جزؤیله شهرهٔ پازار
دوای عاطفتی ایردی اخر ایوبه　　فراش هجرده یاتمشدی بونجه ییل بیمار
فروغ حسننی بی‌پرده کورمك استیجك　　جواب یأسله موسایه اولدی سیناتار
جمالنه ذکریا او کونه عاشق ایدی　　که آه ایتدی شق ایتدی جسمنی منشار
فراق حسننه طاقت کتورمیوب یحیی　　یولنده باش ویروب اولدی کزیدهٔ ابرار
مسیح بیلشیدی اسم اعظم ذاتن　　آنك ایچون نفسی ایلر ایدی مردهیه کار
منارهلردی بهین مسجد شریعتنه　　جهار یار کزین مسلم الاطوار
یولنده ایلدیلر کارکاه هستیدن　　ایکی حفید جلیلی شهادت ایله کذار
رسول منتخبا شاه هاشمی لقبا
ایاخلاصهٔ اسرار حضرت غفار
فدای خاك رهك اوله ایکی عالمده　　ضیای عاصی ومجرم کبی هزار هزار
یوزمی وارکه سورم خاکپای دولتکه　　دیلمی وارکه ایدم حال زارمی اشعار
بنم اوعاصیٔ دائم که عالمه کلدلی　　برر کناه کبیر اولدی باکه هر کردار
ندامت ایتك ایچون ایتدیکم معاصیدن　　دقیقه ویرمدی آرام نفس ناهموار
بکا اولیدی اکر لفظ سیئات علم　　تمام اسم مسماده ایلر ایدی قرار
طویارسه دوزخ اکر بو یله مجرم اولدیغمی　　قبولدن بنی هرآینه اولور بیزار
نه غم بودکلوده مجرم ایسه‌مکه ایلدی حق　　زبانمی شرف نعتك ایله کوهربار
بحق حضرت صدیق وذات ذی‌النورین　　بحق سطوت فاروق و هیبت کرار
بنور عزت زهرا شهادت سبطین　　بنام پاك شفیع وبلفظهٔ غفار
دخیل درکه لطف و مروتك اولدم　　امان امان ایا سرور ستوده شعار
جریدهٔ عملم آچمه روز محشرده　　قیل اسممی دهن مرحمت ایله تذکار
بوله بومحکمهٔ روزکارده تاکیم　　بنای شرع مؤسس ثبوت واستقرار
زیارت ایلیه‌لر روضهٔ مقدسه‌کی
صنوف پاك درود وسلام لیل ونهار　　فی‌شهرصفر ١٢٦٠

مناجات

نه رتبه بر قولك اولسه کناهی　　ترحمدر سزای شان شاهی
بنم عصیانمه یوقدر تناهی　　امید عفو ایدر بو عبد ساهی
زبون وعاجزم رحم ایت الهی
مدد ای پادشهلر پادشاهی

اسیر نفس و مغلوب هوایم گرفتار جحیم ماسوایم
خلاصه بیك بلایه مبتلایم قپوکدن لطف اومر کمتر کدایم
زبون وعاجزم رحم ایت الهی
مدد ای پادشهلر پادشاهی

سپاه هم و غم اطرافم آلدی بو عالم باشمه شمدی دارالدی
کسیلدی چاره تدبیرم بوکالدی امیدم یالکز برسنده قالدی
زبون وعاجزم رحم ایت الهی
مدد ای پادشهلر پادشاهی

بنی آلام دهر ایتدی معذب پریشان حالمه رحم ایله یارب
وزیر و شاهه ایتم عرض مطلب تصرف سنده قدرت سنده درهب
زبون وعاجزم رحم ایت الهی
مدد ای پادشهلر پادشاهی

اونجه بختمك نحسی هویدا احبا صاندیغم هب اولدی اعدا
هجوم ایتدی بکا قصد ایله دنیا فضای غمده قالدم شمدی تنها
زبون وعاجزم رحم ایت الهی
مدد ای پادشهلر پادشاهی

طیاندم کرچه چوق جور جهانه بو غم اماکه پك کار ایتدی جانه
بیلورسین حالی حاجت نه بیانه بنم یوقدر مجالم امتحانه
زبون وعاجزم رحم ایت الهی
مدد ای پادشهلر پادشاهی

عدو غالب بنم کارم تنزل بو حالت خیره ایتزمی تحول
ضیاده قالدی صبر و تحمل دل وجاندن سکا ایتدم توکل
زبون وعاجزم رحم ایت الهی
مدد ای پادشهلر پادشاهی

فی ٦ رمضان ١٢٨٢

مرصع

شاه دوران حضرت عبدالعزیز ماه رخشان حضرت عبدالعزیز
شهریاران جهان تاجدار تاجداران زمان
نامدار نامداران عظام کامکار کامکاران فخام
ملکداران عظامك اعظمی لطفکاران کرامك اکرمی

منبع انهار آب مكرمت   مطلع انوار تاب مرحمت
پرده انداز خفایای بطون   روشنا ساز خبایای فنون
عارف علامهٔ قدرت نصاب   واقف فهامهٔ حكمت مآب
عاقل ودانا خداوند زمین   كامل ویكتا هنرمند فطین
مبتدای خطبهٔ فضل ورشاد   منتهای رتبهٔ عقل وسداد
دستگیر عاجزان روزكار   مست شیر قهرمان كار زار
لطف ومهری مشعر دار نعیم   عنف وقهری مخبر نار جحیم
شربت انعامیدر ماء الحیات   ضربت صمصامیدر داء الممات
طرف دامانی ملاذ مستمند   حرف احسانی معاذ دردمند
شهد حكمتدر لسان صحبتی   عهد نعمتدر زمان دولتی
بار كاهندن فلكلر پایه بند   خاكراهندن ملكلر وایه مند
مایهٔ فر سخادر مایه سی   سایهٔ پر همادر سایه سی
آشیانی فوق عرش آسمان   آستانی فوق فرش لا مكان
تختی بالا سلم ادراكدن   بختی اعلا عالم افلاكدن
كوكب مسعودینه منزل شرف   مشرب پر جودینه محمل صدف
علم وفضلندن افاضل مقتبس   حلم وعقلندن فضائل ملتمس
بار كاهی ملتجای آسمان   كرد راهی بوسه جای انس وجان
ملك معمورنده آرام درون   كلك پر نورنده احكام شئون
صاچدیغی انوار اعلام ظفر   آچدیغی اسرار احكام قدر
رزمده شمشیری بهرام مصاف   بزمده تدبیری صمصام خلاف
ذكر وفكری شد وتنظیم جنود   فكر وذكری سد وتحكیم حدود
فوج فوج لشكری دشمن فكن   موج موج لشكری جوشن شكن
تیغ برانی سپر خیز وغا   میغ احسانی كهر ریز عطا
حربده عسكرلری ببر وپلنك   ضربده چاكرلری نمر ونهنك
خصمنه رهبر بلای ناكهان   عزمنه یاور خدای مستعان
نیتی آسایش حال بلاد   فكرتی افزایش مال عباد
معدلتده بی عدیل وبی همال   منزلتده بی مثیل وبی مثال
نردبان ایتسه سحابی آسمان   ریسمان ایتسه شهابی كهكشان
مصعد افضالنه اولمز قرین   مسند اجلالنه بولمز یقین
صون قدرتدر معین وهمدمی   عون حضرتدر قرین ومحرمی
بولدی عالم همت وعدلیله داد   اولدی آدم نعمت وفضلیله شاد
دولتی معمور وآباد ایلدی   ملتی مسرور ودلشاد ایلدی

ويردى ملك بر دوامه انتظام　　كيردى سلك انتظامه هر مهام
ايتدى انشاى سفاين آهنين　　ايتدى احياى مداين دلنشين

عرضه حالم بر غزل طرح ايليم
عرضحالم بر كوزل شرح ايليم

فرقتيله اى تنى زار ايلين　　حسرتيله اى بنى خوار ايلين
آفتابك ماهتاب آزرى　　ماهتابك آفتاب خاورى
خار خار هجرانم يتر　　زار زار نار سوزانم يتر
اشتياقك درد ناك ايتدى بنى　　افتراقك كل هلاك ايتدى بنى
شهلوندم دلپسندمسين بنم　　دلپسندمسين افندمسين بنم
موبمو جانده خيالى كاكلك　　سوبسوانده مثالى سنبلك

اى شه دوران جمشيد اقتدار
وى مه تابان خورشيد اشتهار

بو مرصع شعرى يازدم بر بره　　شو مصنع سحرى قازدم مرمره
فيض ذاتكدر بنى كويا ايدن　　التفاتكدر بنى احيا ايدن
جمله اشعارم ثناى شوكتك　　جمله كفتارم دعاى دولتك
منحصردر سوزلرم اوصافكه　　منتظردر كوزلرم الطافكه

افتخار ايلر وجودكله سما
اقتصار ايلر درودكله ضيا

تا بوله آثار كردون انهدام　　تا اوله اشعار موزون بردوام
بولمسون بنيان اقبالك ختام　　اولمسون ديوان اجلالك تمام
بى حزان قالسون بهار كلشنك　　مستعان آلسون قرار دشمنك

قصيدهٔ جلوسيه

كيردى بر حال نظامه هيئت روى زمين　　اولدى شامل عالمه الطاف رب العالمين
ايلدى كسب حيات تازه خلق كائنات　　طولدى انوار مسرتله قلوب مؤمنين
بولدى احوال وامور مملكت فيض جديد　　كلدى ارباب فتور ويأسه هب شوق نوين
قاپلدى دریای شوق وشادمانى عالمى　　زائل اولدى بر يوزندن نالهٔ آه وانين
طوتدى دنيايى فرح بو رتبه‌كيم ممكن دكل　　روى ارض اوزره بولنمق بر دل زار وحزين
بر سعادت بر شرف كسب ايتديكيم پهناى ارض　　ديدهٔ حسرتله بالادن باقر چرخ برين

اولدی شادان دوستان ملك وملت وقتیدر   غرقهٔ آلام واكدار اولسون اعدای مهین

مژده‌لر كیم كلدی هنكام سعادت كتدی غم   ظاهر اولسونلر بتون غیرتكشان ملك ودین

یعنی خان عبدالعزیز اقبال ایله قیلدی جلوس

ویردی تخت شوكته بر شوكت بالا ترین

اول شهنشاه فلك رتبت كه بویله وصف ایدر   نام پاكن یاد ایدن هر نكته‌دان ونكته‌بین

شهریار نامور سلطان اسكندر سیر   پادشاه بحر وبر دادآور دانش قرین

داور صاحب عدالت شاه فاروقی صفت   ماحیٔ ظلم وضلالت حامیٔ شرع مبین

سایهٔ یزدان خدیو كامران شاه جهان   خسرو صاحبقران دانشور صاحب یقین

سلطنت دولت وجود شوكتیله كامران   معرفت حكمت كمال رغبتیله كامبین

عزو رفعت شوكت شاهانه‌سندن مستفیض   فوز ونصرت همت پاكیزه‌سندن مستعین

قبهٔ دوران در اقبالنه بر آستان   اطلس كردون قد اجلالنه برآستین

قنده عزم ایلر ایسه نصر سعادت همركاب   قنده آرام ایلسه عز وجلالت همنشین

بر مساعد ملكه صاحبدركه سهواً خاكنه   هركیم اولسه دانه ریز اولور صوكنده نقره‌چین

بر دلاور عسكره مالك كه هنكام وغا   هر بریسی كورینور اعدایه برشیر عرین

اول شه ذیشانكه تیغ سطوتی لرزان قیلر   كرچه خورشیدك ملاذیدر سپهر چارمین

بر سلیماندركه فكر صائبیله دوندیرر   پر مغنده چنبر كردونی مانند نكین

صفدر حیدر شیم كیم بر نظرده محو ایدر   صف دشمن فی المثل اولسه جبال آهنین

شهسوار شیر دل كیم قهرماننه اسبنه   رخصت جولان ویروب كر ایلسه تحریك زین

شرق وغربی طی ایدوب اولقدمده ایركیلور   عرصهٔ طول امل اولسه اكر سطح زمین

دور آدمدن برو كورمشمی چشم روزكار   بویله شاه اهلپرور بویله خاقان رزین

طینت پاكی كبی طینت یرادلمش دكل   دست قدرت اوله‌لی تركیب بند ماء وطین

داورا داد آورا شاه معارف پرورا

ای خدیو قدردان ای پادشاه نكته‌بین

سنسین اول خاقان اعظم كیم ایدر تعظیم ایله   استانكده خواقین جهان وضع جبین

بر شرافت كلدی فوق العاده تخت دولته   اول مكانده اوله‌لی ذات همایونك مكین

كلدی ذاتك كبی بر شاه كامل عالمه   كرچه كلدی عالمه پك چوق ملوك كامبین

پادشاهم سنسین اول صاحب ظهور منتظر   كیم ید لطفك ایدر احیای امر ملك ودین

معرفت سنده كرم سنده عدالت سنده در   حاصلی هپ سنده‌در مجموع اخلاق كزین

چونكه واردر سنده بو غیرت بو همت شبهه‌سز   هر ایشكده مظهر توفیق ایدر رب معین

ایلدك ارباب استحقاقه تفویض امور   مطلبك اوزره اولور جاری مصالح بعد ازین

حق سبب خلق ایلدی ذاتك نظام عالمه
سنده در خلقك امیدی ای امام المسلمین
مرحمت قیلدی جناب حق بو ملك وملته
سن مؤیدسین خدادن آكلادم حق الیقین
شرق‌وغربه واریور اقبال ایله شمدنكرو
فتح ونصرت پیشكاهكده مهیادر همین
بندهٔ خاصك ضیا اسا ایدر بویله دعا
سجده‌یه واردقجه سكان سماوات وزمین

ای خداوند ازل ای خالق كون‌ومكان
یا اله العالمین ویا مجیب السائلین
مهروماه ایتدكجه دوران عرصهٔ افلاكده
ایلدكجه بر برین تعقیب ایام وسنین
اول شه عالم پناهی نائل مقصود ایدوب
ایله تخت شوكتنده عزورفعتله مكین
ذاتنی ایله سریر سلطنتده بر دوام
قیل وجود پاكنی جمله خطالردن امین
اوستمزدن اكسك ایتمه سایهٔ شاهانه‌سین
ذاتنه هر حالده هر كارده سن اول معین

فی غرهٔ محرم سنه ١٢٧٨

قصیدهٔ بی نقاط

او دلكه اوله هوادار مدح اهل كرم
اولور عرائس الهام كرد كاره حرم
اكر اولورسه هوسكار وصل علم وكمال
اوله همواره علوم ومكارمه ملهم
سكا اوله اوكه مداح لامحاله اولور
سرائر حكمه دهره عالم ومحرم
كرمده كرما مهر دل رشید پاشا
مدار دور عطا محكم اساس همم

رسالهٔ كرم وسرور كروه كرام
سرآمد وكلا داور همه عالم
سواد راحهٔ عدلكده هر كس آسوده
دركده حاصل اولور ما حصل مراد امم
او دكلو طولمه‌ده عصركده صرهٔ امال
معادل اولمده دلده وداد رمل ودرم
ممالك عدمه راحل اوله عدلكله
كوكلده كاه وكه اولورسه‌ده هموم والم
دركلامكه اهل كمال دلداده
روادر اكل كمل سكا اولورسه علم
مهام عالمه اس اساسدر عدلك
مكار مكلمه مراد امم اولور محكم
حسدله دركهكده عالم ملالده در
محلدر اولمسه محسوس ساحه كاه ارم
او مردكه اوله دائم هراسدار هموم
كلورسه سدهٔ دركاهكه اولور اسلم
دوا كلور علل عالمه دم كرمك
مكركه درد دله دركهكده در مرهم
روا اولور اكر اسمك اولورسه علامه
كه سر دكل سكا اصلا سرائر عالم
كمال علم وعطا وكرمده الحاصل
هماسك عالمه مغدومدر همالك هم

املده امرادر سؤال درکاهك اولورسه دردِ دله اوله کردراهك ام
اولورسه ساهره الواح ودوحه‌لرآکا کلك کرکسه اوله محرر همارە هر آدم
کال مدحك ادا اولمه والله امر محال مکر که اکا حکم کال اولسه‌ده کم
طولر وعاء دل مادحکده ماه سرور اولور عدولره طاس هموم کاسهٔ سم
کوکل معطر اولور ورد لوح مدحکله اولورسه ورد عداد مکارمك هردم
اولورسه صاعد اکر طارم مرامه کوکل سطور لوحهٔ مدحك اولور اکا سلم
عطاو مدحه روادر کلام مداحك اکرکه مهمل اولورسه کلام آساهم
طوررسه سرده محلدر اکر حائل وار همارە مدحکه دائر کلام اهل حکم
اکر دکاسه‌ده موهوم کاملاً مدحك دلمده وار امل اماکه سد اولور آکاهم
ملالایله هوس دل اولور همه معدوم کلور کلال حواسه کلورسه مرده هرم

درکده ساکه کوله اولمه درضیا آسا
عموماً اهل کالہ مراد وامر اهم

ملك سماده سمك صوده آدم عالمده دوام عمرکه هرکس دعاده در هردم
محل صدرده اول کامکار همواره عدوکه هم اوله آرامکاه ملك عدم

فی مایس ١٢٦٦

دیکر

کامل اولدرکه اوله محرم اسرار کلام کله ارسال ملائکله آکا هر الهام
اکمل اولدرکه اکا طار کله کهسار کال ادهم کلك ودله هم اوره مدحکله لکام

اسمك اولورسه رشید الوکلا احرادر
کاولمده امرکه محکوم امور و احکام

علما علم و کالکده اولورلر واله کرمك عامدر اولور سکا دلداده عوام
درکهکده اولور اولورسه حصول آمال حارس سده‌ك اولور دهرده محسود کرام
دل کاووسه کلور صدمهٔ عدلکله هراس هم اولور عالم ارواحده سرسم سرسام
همکله امله اولمده هرکس واصل علم اولورسه محلدر سکا کراسم همام
حکما اوله ملول وکوله هردرده دوا همه معلول درکده اکر اولسه اطعام
کلسه درکاهکه اکرام کوررلر کرما کرما در کهکه کلسه کوررلر اکرام
کوراولور ماحصل اول کیمسهٔ کاولەساکه عدو کرهراسکله روا کورمسه اعدا احلام
مدحك اولطرح معلاکه آکا ساحه اولور حرم عالم ارواحده اولسه اوهام

داورا داد وراسرور والا کهرا
سکا محکوم مصالح سکا معلوم مهام

کلسه حال هرمدده روا آکا کلال　　حصر اولور مدحکه محصول حواسم مادام
درکه حاسد اولورلرسه محلدر هرکس　　کاولمده ملهمهٔ کوکله مدحك الهام
عالم سحر حلالکه اولور عصرمده　　عالم سحرده هرساحره آرام حرام
عسکر ملهمه کادکده حرمکاه دله　　محرم اولورلر اولورلرسه اکر در احرام
مصر دلده اولور اولدکلو مصارع محکم　　حاسد اولورسه محل طرح اساس اهرام
داور معرکهٔ علم وکمال وهنرم　　رمح کلکمله همارهاولور اعدام اعدام
حاکم محکمهٔ اهل کمالم دائم　　رام اولور حکمنه هر مسئلهٔ علم کلام
کمل عالم ارواح همه مداحم　　وار محل اولسه‌لر آلامله حساد لئام
هرکلامم صکك محکمهٔ عالمدر　　مدعامه حکما اوله کواه و اعلام
آه هردمده اولور حصه دله هم والم　　هراملداره عطا وکرمکدر اسهام
اولمده کام دل عالم الکله حاصل　　طالعم اولسه حصوله کلور آمال و مرام
کاه اولدکلو کلور کوکله اوهام ملال　　طالعمده آرارم مرکمه دائر احکام

مطلع اولسه اکر رحمه کلور مأمولم
مطلعمله اوله احوالم اوماهه اعلام

طره طره طورر اول کاکل طرارمدام　　اولمده صد دله هرطره محل آرام
المم وار اولهم وعد وصاله مسرور　　طالعم اولسه مساعد اولور اولمهرو رام
آه سوداکر وصالکده اولوردم اما　　کوکله اولمده‌در سلسلهٔ کاکل رام
وسمه‌دار اولسه اکر اول دوهلال دلدار　　کوکم آکلرکه دم‌آلود طوررلر دوحسام

اوله مسرور وصالکله کوکل عالمده
سکا دلداده‌در آواره ضیاده الکام

داور آسا که دعادر املم هردمده　　دم معهوده دك اول صدر معلاده مدام
حل اوله هرکره کام دلك همواره　　دل حساد که همدم اوله دائم آلام

فی جمادی الآخر ١٢٦٧

ایردی ایام بهار اولدی جهان رشك جنان　　ایلدی ازهار ایله تزیین هیئت کلستان
دوندی بر شوخ دل اشوبه طربکاه چمن　　کیم‌رخی کل زلفی سنبل غازه‌سیدر ارغوان
هر فرازنخله کیدردی بر زرین کلاه　　صبحدم عرض‌شکوه ایدوب شه خاورستان
ایلدی عکس چمن رنك سمایی سبزکون　　یا سمندر یا که نسرینندن دکلدر اختران
اشك شادی اقیدر کلزاره شکل ژاله‌ده　　دیدهٔ بلبل اولوب کویا بلورین ناودان
بید مجنونه صفاسندن ینه کلش جنون　　کیم کش زنجیرلر طاقش آکا جوی روان
راه کلکشت چمندن حوریان عدن ایچون　　کیجه‌لر صانمه فلکده کورینادر کهکشان

سرولر افلاکه سر چکمش مثال قدیار
بر بر آچش لالەلر مانند داغ عاشقان
هر کل نورسته بر نازنده خلقت دلربا
هر نهال تازه بر آشفته مشرب نوجوان
صانکه بر کنجینه در بو حسن ایله روی زمین
اژدهای پاسباندر آکا قات قات آسمان
شمدی اولمەدر که صحن باغده ارباب دل
ایلیوب ترتیب بزم عشرت اولسون شادمان
کاه ساغر بادەده که باده ساغرده طوروب
کلده لاله لالەده کل صورتی اولمسون عیان
ساغر اما یادکار بزمگاه جم دکل
باده اما طوتمامشدر تاك عنصرده مکان
ساغر اما کنج خلوتخانهٔ بزم ازل
باده اما قطرەسی بحر حیات جاودان
ساغر اول ساغر که آندن کنج خاطر درمراد
باده یعنی انده فکر وصف مفتیٔ زمان
اول همایون پایه کردون سایه کیم طوتمش ازل
سدهٔ دولتمآبنده همال آشیان
جوهر عقل مجرد فاضل رسطو خرد
شیخ الاسلام مؤید خرده بین وکار دان

واقف اسرار دولت عارف حکمت شناس
حامیٔ حرز شریعت مالك ملك بیان

روزکار معدلتده آسمان نه رواق
آسمان معرفتده آفتاب زر نشان
کلشن اندیشەسنده فیض اقدس سلسبیل
کلستان مشربنده روح قدسی باغبان
خرقهٔ بیضا وجود دولتیله کامبین
مسندی فتوی بقای رفعتیله کامران
مجلس فضل وهنرده خواجهٔ دانشقرین
عرصهٔ جود وسخاده رستم صاحبقران
پایهٔ اجلالنه وارمزدی عقل مستفاد
جنس عالئ جواهردن یاپلسه نردبان
صانکه بر چاپکقدم رقاص شنك وشوخدر
بزم تمکین ووقارنده انك کوه کران
حکمی نافذ اولقدر کیم جنبش ابروسنه
منتظر اولمش طورر کردون دکلدر فرقدان
استمز تبدیل ماهیات یوخسه استسه
بحر اولور بر براولور زر اولور کوهرفشان
ایکی مفلس سائل جراره بکزر شبهەسز
دست کوهر پاشنه نسبت ایله دریا دکان
بارکاه رفعت اجلالنه یتمز ینه
پردهٔ سبع شداد اولسه مسطح سایبان
بابی اول برج شرفدر کیم دکل زر حلقەلر
مهر دولت ماه اقبال آنده ایتمش اقتران
اویله عالیدر که نجم بختی کورمش جبرئیل
اولسه کرسیٔ رصد سقف بلند کر زمان
شهسوار دشت معنی کیم سمند خامەیه
رخصت جولان ویروب کرایتسه ارخای عنان
یا جهان نظمه صیغمز چاك ایدر هر کوشەسن
یا شرار سرعتندن محو اولور ملك بیان

داورا دین پرورا تحریر عالی کوهرا
ای امام اهل سنت مقتدای انس وجان

سنسین اول صاحب کمالات فنون جزو کل
کیم اولور هر بر کلامك ایلدن ایله ارمغان
سندەدر قفل طلسمات کنوز معرفت
سندەدر یرلیغ فرمانرانئ اقلیم شان

دست اقبالکده‌در شمدی زمام روزکار سن جهانسالار همنسین زمینکدر زمان
آستین رفعتکده عز ودولت جایکیر آستان همتکده فیض ورفعت پاسبان
اول سلیمان معدلتسنکیم اکر امر ایلسك رام اولور مور ضعیفك حکمنه شیر ژیان
ملجأ بیچارکانسین دستکیر اهل غم خاکپای دولتکدر عالمه کهف الامان
نعمت محض خداسین کائناته عدل ایچون شکرین ایفا ایده‌مز بو نعمتك کون ومکان
رتبهٔ اجلالکی وارسون قیاس ایتسون فلك کیم قولکدر بن کبی بر شاعر آتشز بان
شاعرم اماکه ایتمم بیهوده لاف وکذاف اهل طبع ودانشه ماهیتم کوندن عیان
باشلسم تحریره اوصافك حریر خامه‌دن نظممی تعظیم ایله دکلر صنوف عرشیان
رتبهٔ اعجازی یکدی سوزلرم تحقیقده نوله خلاق معانی باکه اولسه نام و شان
فخر ایدلدن قوت طبع بلندمله زمین لوحه بویله نقش ایدر وصفم دبیر آسمان
حکمت آموز معالی فیلسوف روزکار آشنای رمز معنی مرد افلاطون نشان
خواجهٔ بندرکه عرفان خدیو ملك نظم شاعر عالی طبیعت ساحر کوهر فشان
عرفیٔ رومم کلامم کحل چشم انوری نوله ناقص قالسه یانمده کال اصفهان
خسرو ملك بیانم پنجهٔ اندیشه مه مصرف یکروزه‌در محصول کنج شایکان
طبع زورا زورمك تعریف اولنمز قدرتی همزبان همت اولسه نکته سنجان جهان
داد حقدر حق بوکیم طبعمده بوحسن ادا یوخسه تحصیل ایله اولمز بویله نظم دلستان
نیلیم اماکه کلدکده یته او صافکه ایلرم بو اقتدار طبع ایله عجزم بیان
قنده بن قنده ادای حق وصفك اولسه‌ده کنج حکمتخانهٔ فکرمده بیك واسع لسان

باری بو وادیده بر رنکین غزل طرح ایلیم
کیم اوله هر بیت پاکی حسبحال عاشقان

خنجر غمزه‌ك دلی سنکینکی ایتمش فسان الامان ای چشم جلاد الغیاث ای خصم جان
عقل وناموسی ویروب آلدم بلای درد عشق عاشق بیحاصلم فرق ایلم سود وزیان
کلشن سینه‌مده قتمر کللر آچدی فرقتك کیم ییغلدی قالدی هر یانده قطره قطره قان
خرمن افلاکه آتشلر دوشر بر بر اکر اولسه بوسوزشله دهره صرصر آهم وزان
نوله وصف کلشن حسنکله طولسه کائنات طبع پاکمدر اوکلشنده هزار داستان

ای ضیا شمدنکرو باشله دعایه کیم اوله
واصل قرب اجابتکاه رب مستعان

تاکه هر یل باغ دهره فرویروب فصل بهار ایلیه بلبل نهال کلده فریاد وفغان
کلشن اقبالی اولسون دمبدم شادا بتر نوبهاری عمر یارب کورمسون روی خزان
جاه والای مشیخت بوله ذاتیله شرف
جلوه کاهی حشره‌دك اوله مقام عزوشان

فی جمادی الاخر ١٢٦٨

زمستان کلدی حکم زمهریر ایردی جهان اوزره … فلك اق جامه‌لر کیدی سواد بوستان اوزره

صانور برك سمندن جامه کیمش لاله خد بر شوخ … کورن برف سفیدی شاخ نخل ارغوان اوزره

کشدن سرولر پیدا اولور تاب شعاعندن … کونش اوردقجه نخل ساده پوش کلستان اوزره

دونر کلغنچهٔ نسرینه کویا شاخ کلشنده … اولوب افسرده کاهی شعله فرق شمعدان اوزره

دکل سطح سما وانجم رخشنده سرمادن … فلك بر پرنیان نقش ایتدی افسرده دخان اوزره

هوالرده برودت ایردی بر پایانه کیم چیقمز … کنش زیر لحاف خاورندن آسمان اوزره

دوشن صانمه زمینه بر قپاره فرق سرویدن … دوکر یال وپرین صنف ملائك خاکدان اوزره

اولور آمدشد نظاره‌یه بللوردن یوللر … طوکوب مدنکاه عاشقان روی بتان اوزره

نزول ایلرایکن یخپاره‌لر ابر اوزره قالمشدر … درانجم دکلدر سلك نظم کهکشان اوزره

دماغنده طوکر شکلیله هر بر حرفی سرمادن … حرارت لفظن آلمق استسه مالك زبان اوزره

دونر هر بر شرر بر اختر افسرده اندامه … وزان اولدقجه صرصر کورهٔ آتش فشان اوزره

اثر ایتمز بننه افسردکیٔ بال وپرندن … اکرصد مهرهٔ طوب اتسه‌لر برماکیان اوزره

زمین بللوردن آویزه‌لرله قیادی شهر آیین … دکل بوزلردر ودیوار هر بیت ودکان اوزره

تصورخانهٔ فکرتده کسب انجماد ایلر … هیولای معانی بولمدن صورت بیان اوزره

اولوب افسرده خاطر کیمسه اکزدوزخی دوشمه … بوسرمادن اکر محشرده نیذه عاصیان اوزره

دکل برج اسد سکان علوی ثلج ایضدن … غضنفر شکلی تصویر ایلشدر آسمان اوزره

دوشرسه ناکهان بر قطرهٔ برقی بو سرمانك … کر آتشخانهٔ صد سالهٔ کبر ومغان اوزره

ویرز اول رتبه طبع آتشه حکم برودت کیم … سمندر پاره‌لر پروازایدر باد وزان اوزره

دکل یخپاره کردون وارینی تعظیم ایچون کویا … دوکر راه جناب مفتیٔ دور زمان اوزره

نه مفتی مفتیٔ مشکلکشای مشرق ومغرب … نه مفتی حکمی غالب حکمت اشراقیان اوزره

یکانه شیخ الاسلام ملك خصلتکه اوصافی … اولور زینت زبان افتخار انس وجان اوزره

کرمکار وکرمور یعنی عارف بك افندی کیم
دروکوهر صاچر دست عطاسی بحروکان اوزره

شه ملك فضائل آفتاب عالم حکمت … جهان معدلتکیم عدلی شاملدر جهان اوزره

جهاندار ومکارم پیشه کیم آثار لطفندن … زماننده زمین وآسمان امن وامان اوزره

نه رأی ایلرسه حکمی محض توفیق واصابتدر … نه فرمان ایلسه وفق رضای مستعان اوزره

بلاغتده مسلم شیمه‌سی سحبان وائلدن … عدالتده مقدم مشربی نوشیروان اوزره

اولور هرموجی بر کنجینهٔ کوهر فشان دهره … وزان اولسه نسیم لطفی بحر بی کران اوزره

زهی علامهٔ معجز بیان کیم میل نظم ایتسه … آلوب کلك کهر افشانی نوك بنان اوزره

ایدر عرض محاسن ایلکده بربرین سبقت … چیقوب ابکار معنی صفحه‌یه شکل عیان اوزره

قلم دستنده براستاد ارژنك معانيدر — ايدر طرح كلستان نقطهٔ نون خزان اوزره
اولور فرمانته دلبسته حكم روزكار البت — اكر ملاح نامن يازسه لوح بادبان اوزره
دردونمـابى خرمن قسمت ايكن خلقـه — نيچون بلم هما ايلر تنزل استخوان اوزره
كهر سنجـان فضلك پيش چشم اعتبارنده — مرجعدر غبار پايى كحل اصفهان اوزره

قدر كارا كرامت اقتدارا مهر آثارا
اياذاتى اولان آفاقه آرايش اعيان اوزره

سن اول قدر تروای عاجزانسين كيم اكر سايه‌ك — تصادف ايتسه برمورضعيف وناتوان اوزره
مهابت كسب ايدر اولرتبه كيم سنك مذاب ايلر — اكرظل افكن قهر اولسه بركوه كران اوزره
سعادت ويردك اويله دهره كيم ممكن دكل ويرمك — اكراجرام علوى طورسه بيك ييل اقتران اوزره
دكر هر وقتى بيك عمر آستانكده چكن عمرك — سكا قوللق عقدمدر حيات جاودان اوزره
قول اولدم دركهكده چوقيدر شمدنكرو اولسم — اداى طالع ناسـازه رغم وامتنان اوزره
اولورسه عفوك اماچرخ دون سفله پروردن — براز بحث ايليم دنب قديم شاعران اوزره
فاك برقطن زهرى چوق كورور ارباب عرفانه — چكر نادانلر رطل كران رطل كران اوزره
اولور بالانشين شاخ رفعت كل كبى نادان — بنم عمرم چكر مانندئ بلبل فغـان اوزره
ايدر بر خر نژادى شهسوار عالم اقبـال — بيقركورسه بنى براسب بكسسته عنان اوزره
دلم بندركه اقطـار محنت ايلمش كويا — چـكر اقليم غمـدن كاربانلر كاربان اوزره
خزان يأس ايله اولدى پريشان غنچهٔ اميد — ياتور پژمرده خاك شورهٔ ذل وهوان اوزره
ندر بو وضعى بلم چرخك ارباب دل وطبعه — خصوصا بن كبى بر شاعر آتشزبان اوزره
بنم اول صفدر معنى كه برق تيغ نظممدن — سحاب طبعم آتش ياغدير ر خصم جبان اوزره
كه ايلر عالم قد سيده كه لاهوتده پرواز — همـاى طبعم آرام ايلر بر آشيـان اوزره
جهان فيض بركنج نهاندر كوشـهٔ دلده — مطلسم پاشپاندرخامه‌م اول كنج نهان اوزره
دخى طبعم كبى بر شهسـوار عالم معنى — فرسران اولماشدر ساحهٔ كون ومكان اوزره
ايدر انديشه‌دن ارواح معنى قبلهٔ تعظيم — بولنسه نسخهٔ نظمم اكر برنكته دان اوزره
دلمى كنج عرفان كنج عرفان دلده‌مى بلم — هله بو بحثى بن تحقيقده قالدم كمان اوزره
اله آلدقچه بن لوح وقلم انديشه ظن ايلر — كه طوبى سايه بخش لطف اولور صحن جنان اوزره
نه‌كوردى نه‌كورر طبعم كبى بر مرشد تحقيق — مريد معرفت سجـادهٔ نظم و بيان اوزره
دلم بيت معـانيدر مرادم خامـه‌ده كويا — زلال فيض باريدر اقر زر ناودان اوزره
اكر كورسه رواج كالهٔ نظمم حجابنـدن — ويرر سرمايهٔ آثارينى نفـعى زيان اوزره
نشاطندن چيقارلر روى دنيايه كفن بردوش — اوقنسه بوقصيده‌م مرغزار مردكان اوزره

ضيا شمدنكرو قـوى لاف ودعوايى ادا ايله
دعاى دولت واقبـالنى صـدق جنـان اوزره

چیقوب رایات زر منجوق ایله هر صبح اوتوردقجه   شه خاورستان تخت مرصع سایبان اوزره
دمام حکم عالم اوله دست اختیارنده   الٰهی پیر اوله تا حشره دك بخت جوان اوزره

جهان طوردقجه طورسون جاه والای مشیختده
اوله پیرایه خصمی شفرهٔ تیغ وسنان اوزره

فی ١٢٦٨

چراغان ساحلسرای همایونه قصیده

ستانبول شهری رشك انداز هفت اقلیم دوراندر   ایکی بحره ایکی اقلیمه زیرا پرتو افشاندر
تمام اصفهان اولمز ستانبول شهرینك نصفی   اکرچه جملهٔ نصف جهان وصف صفاهاندر
نه شهر دلکشا کیم شکلنی تصویر ایدن خاطر   نه رتبه مبتلای حزن واندوه اولسه شاداندر
یابر شوخ دلارادر که هرلحظه تماشاسی   حیات افزای جان عاشق شوریده ساماندر
دکلدر جدول دریا اولان جاری بوغازلردن   اوشوخی کورمکه کویاکه دریالر شتاباندر
دکل جدول یا برطوق زمرد فام دلجودر   که اول شوخ جهانك کردننده موجه ریزاندر
دکل جدول یابر مرآت سیماب مطلسمدر   صفاسندن آکا هرکیم نظرایلرسه حیراندر
نه جدولدر نه مرآت مطلسمدر حقیقتده   بوخاصیت بوجای دلنشینه لطف یزداندر
هواسی روح بخشا خاکی رشك روضهٔ رضوان   شرابی آب حیوان دلبری غایتله فتاندر
فصول اربعه ارضنده ترتیب اوزره جاریدر   خصوصیله بهاری مطلع مخصوصه شایاندر
بهار ایردکده عالم بشقه صورتده نمایاندر   یشللنمش چمن کللر آچلمش غنچه خنداندر
وزان اولدقجه جانلر بخش ایدر جانه نسیم صبح   اکرچه سنبلك بوندن براز حالی پریشاندر
چکرلر کیزلی کیزلی آهلر عشاق آواره   کزرلر دلربالر ال اله بر اوزکه سیراندر
نوله بیلزسه صوفی دور صهباده نه عالم وار   بوعالم بشقه عالمدر بودوران بشقه دوراندر
عجب هر نغمه سنده دم چکر بونده صفاسندن   اکرچه بلبلك معتادی سائر یرده افغاندر
ایکی جانبنده رنکین کاخلر کاشانه لر یریر   ایکی ساحل سراپا باغ وبستان وکلستاندر
هله شوکتسرای دلکش وقصر همایونلر   که اندن هربری رشك قصور باغ رضواندر
خصوصیله اونو دولتسرای پادشاهی کیم   بشکطاش ساحلندن برق اوررسمی چراغاندر
درونده سعادت مکرمت اجلال خدمتکار   قاپوسنده فتوح نصرت واقبال درباندر
قلمکار خیال ادراك رسمنده سراسیمه   سحار خرد طرح دلاراسنده حیراندر
روا اولمز اکر تشبیه ایدلسه بیت معموره   بونك حسنی عیان زیرا انك اثاری پنهاندر
عجم برطلسم شوق وفرحدر رسم زیباسی   جوارندن هوای غصه بیك فرسخ کریزاندر
بورسمی طرح ایدن معمار طبع پادشاهیدر   بومعناجه اکا صنع بشردر دینسه بهتاندر

شهنشاه جهان عبد العزيز معدلت فرما
سليماندر كه زيرا هيبتندن دور عدلنده
مطيع قبضهٔ فرمانی اولدی نجد ايله صنعا
دل اعدا نيجه اولمز هر اسان كيم بر عسكر
يايلدی همتيله حرب ايچون چوق آهنين كشتی
صانور كوش ايليان آوازهٔ طوب دونماسن
اموری اهل استحقاقه تفويض ايتديكندندر
عناياتيله مرده عالمه بخش حيات ايلر
وجودی مشربی معتادی خلق امر و فرمانی
وجود دولتی بركنز لايفنای حكمتدر
نه تأييد الهيدر كه هر بر مبحث دشوار
كوروب ايامنی آلام آلام اولمدن محزون
كل و بلبلدن اوزكه كيمسه ده يوقدر زمانده
شهنشاها عنايت ايله عفوايت عجز و نقصانم
بو ملك و دولتی سن همتكله ايلدك احيا
فرشته شيمه سن ظل خداسن روح عالمسن
دعای دولتك بو وجهله تكرار ايدر هربار
مباهات ايلسون ذات همايونك ايله دولت
اوجای دلنشينه نقلكی مسعود ايده الله

كه عصری غبطه بخش عهد فاروق و سليماندر
عفاريت فساد و فتنه هب محكوم فرماندر
دل اعدا جلال تيغ قهرندن هراساندر
مهابتده غضنفردر شجاعتده نريماندر
كه هر بر قطعه سی بر قلعهٔ پولاد بنياندر
زمين و آسمان هنگامهٔ رعد ايله لرزاندر
كه هر برايشده دائم مظهر توفيق سبحاندر
يا عيسادر كف پر جودی ياخود ابر نيساندر
عنايتدر كرمدر مرحمتدر لطف و احساندر
اوكنز حكمت اوزره حفظ ربانی نكهباندر
نه دكلو اولسه دشوار اولقدر ذاتنجه اساندر
زمان دولتنده غم غم اولقدن پشيماندر
كرك فرياد و افغاندر كرك چاك كريباندر
سنك اوصاف پاكك حدی يوق بر بحر عماندر
بو قولك صدقنه ميدانده كی آثار برهاندر
سكا قوللق ايله فخر ايتمين وار ايسه شيطاندر
قولك كثر ضيا كيم غرقهٔ الطاف و احساندر
دنيلسون حشره دك شاه جهان عبد العزيز خاندر
جهان طور دقجه شاد اول كيم جهان سايه كده شاداندر

فی ١٢٨٨

جلوسيه

بو كون سرتاپا خلق جهان مسرور و شاداندر — زمين و آسماندن نور شادی پرتو افشاندر
فروغ شوق ارضك انجم افلاكه خنداندر — جهانی قاپلامش انوار بهجت اوزكه سيراندر

فلك شاد و ملك شاد و جهان مسرور و شاداندر
بو كون عيد جلوس حضرت عبد العزيز خاندر

فلك طاق بلند آسمانی ايلمش تزيين — منور ايتمسونمی عالم علوی يی كروبين
زمينی خلق عالم ايلشلر رشك عليين — زمين و آسمان كورمش دكلدر بويله شهرآيين

ايضاً

بو کوندر مبدأ تاریخ سعد طالع عالم بو کوندرکه اولدی دولتك بنیانی مستحکم
بو کون غیرتکشانی دولت ودینك اولور خرم بوکون زیر اجلوس ایتشدی اول شاهنشه اعظم

ایضاً

نیجه شاد اولمسون عالم که اول شاه جهان‌ارا قوای دولته لطفیله تازه جان ایدر اعطا
جلوسندن بروکهنه جهانی ایلدی احیا عجبمی عید اکبر ایلسه بوکون بتون دنیا

ایضاً

انك عدلیله جاریدر مصالح هب دوائرده هله باالخاصه اقدامی ظاهردر عسا کرده
نمایاندر خلاصه همتی باطنده ظاهرده عمومیدر انکچون شوق اکا برده اصاغرده

ایضاً

ایدرلر سورشادی خلق عالم سرتسر شمدی نوله فرط فرحدن اولسه‌لر شوریده سر شمدی
غم واندوه ایتمز خاطر زاره اثر شمدی بتون انس وملك یکدیکرین تبریك ایدر شمدی

ایضاً

بو کون نوروز عید شادمانیدر جهان خندان خراباباد اولان دللر بوکونده اولدی آبادان
جهانده قالمدی شاد اولمدق بر خاطر ویران قولی کتر ضیا ممکنمیدر که اولمیه شادان

ایضاً

اوسلطان جهانك یاوری رب الانام اولسون فلك طوردقجه تخت شوکتنده بردوام اولسون
کیم اولمزسه اکا قول یدیکی اتمك حرام اولسون جهانی شادکام ایتدی الهی شادکام اولسون

ایضاً

فلك شاد وملك شاد وجهان مسرور وشاداندر
بوکون عید جلوس حضرت عبد العزیز خاندر

فی ١٣ حزیران ١٢٨٩

یلدیز قصر همایونه تاریخ

شاه کردون پایه خان عبد العزیز شهریار ماه فیض و مهرتاب
اولشد دوران که مهر رأفتی اولدی دهره افتاب بی سحاب

اولدیغیچون نور رب العالمین | سایه‌سنده اولدی عالم فیضیاب
ذاتیدر احیا ایدن بو دولتی | یوقسه عالم چوقدن اولمشدی خراب
اشته ذاتی اشته تاریخ سلف | دهره مثلی کلمدی بی ارتیاب
بر زمانده ایتدی می بو همتی | ملك ایچون بر بار شاه کامیاب
قوهٔ بریه وبحریه‌سی | دولتك اولمش ایکن مثل سراب
همت مخصوصهٔ شاهانه‌سی | انلرك اکمالنه قیلدی شتاب
ایتدی تأسیس نظامات جدید | ایلدی عالم سعادت اکتساب
یر یر آچدی ملکه تیمور یوللری | یعنی کوستردی بزه راه صواب
عصر سابقدن برو مالیه‌نك | چرخنه کلمشدی خیلی پیچ وتاب
جیب مخصوصندن اول شاه جلیل | ایلدی احسان نقود بی حساب
اعتباز دولته ویردی حیات | زائل اولدی شمدی اسکی اضطراب
ایلیوب انشا نیجه شوکتسرای | ویردی شان دولته نو فروتاب
هم بو یوزدن بر نیجه بیك عاجزی | نعمت لطفندن ایتدی بهره یاب
یاپدی یلدز موقعنده قصر نو | لطفنه مستغرق اولدی شیخ وشاب
کورمدی بر بویله قصر دلنشین | اوله‌لی طاق بلند نه قباب
شاه دوران کیم آنی تشریف ایدر | یلدزه نقل ایتدی دیرلر آفتاب
دولت و اقبال ایله تا حشره دك | تخت اجلالنده اولسون کامیاب
نجم اقبالی او مهر شوکتك | شمس تابانه اوله نائب مناب
سایه‌سنده بولسون آسایش جهان | بو دعامی ایله یارب مستجاب
بندهٔ خاصی ضیا تاریخ ایچون | ایتدی بو بیت کهر پاشی حساب

قصر نو یاپدی شه افاق زیب
یلدزه فر ویردی کویا افتاب

فی ٥ رمضان ١٢٩٠

بر ملتك اولنجه مقدر سعادتی | بر عادله مفوض ایدر حق حکومتی
وابستهٔ بصارتیدر شاه عادلك | ملكك عمارتی فقرانك سلامتی
اول کرك بصیرت سلطان ایکنجیدر | تدبیر مملکده وکلانك درایتی
یکدیکرینه لازم وملزومدر مدام | خلقك رفاهی سلطنتك فر وشوکتی
سلطان کرکدر اویله که ملکنده حکم ایده | جاری اوله جمیع اموره حکومتی

هر کیم دیلرسه کورمکی بر اویله پادشاه — کورسون او شاه عادل صاحب فضیلتی
عبد العزیز خان که تدابیر عقل ایله
ایتدی خلاص تهلکه‌دن ملك وملتی

وقتا که تخت سلطنته ایلدی جلوس — بولدی خراب ساخته کلزار دولتی
ایرمشدی باقی سلطنته موسم خزان — کیتمشیدی اسکی رونق ورنك وطراوتی
اول شوره زاری ایلدی احیا مثال ابر — یارای چیره دستیٔ اقدام وهمتی
قیلدی حضور وراحتنی خلقك التزام — ایتدی حرام کندیسنه خواب وراحتی
انجق مساعیٔ مخصوصه‌سیله‌در — بو دولتك ترقیٔ اسباب قوتی
ایتدی مهام دولتی تفویض اهلنه — توفیق حقك اشته بودر بر علامتی
بالذات تربیتله یتشدردی بشدکان — مطلوبی اوزره ایلدی تشکیل هیئتی
کهنه لباس اولورایسه پیران ایچون نه بأس — برتازه‌نك جدید کرك ثوب وکسوتی
برذاته ویردی مهری که کوروشن کونش کبی — اهلیتی فضیلتی صدق وحمیتی
اول شاه جم حشمکه وجود شریفیدر — ملکك نظامی سلطنتك شان وشوکتی
داداورا شهنشه الطاف پرورا
ای فیض ذاتی ایلیان احیا بو دولتی

وصفکده بن نه سویلسم اولمز مبالغه — شاعرلرك مبالغه‌در کرچه عادتی
اما که استناد ایله عفو جیلکه — بسط ایلیم برازده فلکدن شکایتی
بر خصم بیمروته دوش ایتدی کیم بنی — قلب خشبنی بیلمز ابدی رحم وشفقتی
اطفایه بذل همت ایدردی حسد ایله — هر کیمده کورسه ذره فروغ لیاقتی
انظار لطفك ایتمش ایدم جلب افندمك — عبد کمینه‌نك بو ایدی هب قباحتی
یالواردم اعتذار وتضرعلر ایلدم — اصلا تغیر ایتمدی کین وخصومتی
انجا مکار قبریسه نفی ایتمك استدی — کوردمکه جانه قصد ایدی معناده نیتی
بر بشقه چاره قالمدی تخلیص جان ایچون — ترك دیاره ایلدم اخر عزیمتی
باعث بو اولدی ترکه منتدی جانمه — یوقسه ولی نعمتمك امر و خدمتی
بش ییل تحمل ایلدم الام غربته — قویم حسابه کوردیکم انواع محنتی
پیر ایتدی تازه‌لکده بنی بخت واژ کون — عالمده بتدی بنجه حیاتك حلاوتی
بالله چوقدن ایلر ایدم نفسمی تلف — منع ایتمسیدی طلعتك شوق رؤیتی

حقه هزار شکرکه اولشر محضدن ایتـدی خلاص هم بنی هم ملك وملتی
باشله ضیا دعایه‌که اول شـاه اکرمك
موج اوردی کوز یاشك ایله دریای رأفتی

تا کیم تعاقب ایلیه‌لر لیـل ایله نهـار تا کیم جهـان مشـاهد اوله نوروظلمتی
اول پادشـاهی مظهر توفیق ایده خدا انوار بخش عالم اوله ظـل رأفتی

مقهـور اوله عـدولری عالمده اولمـیه
ایام عمرو شـوکـتنك حـد و غایتی

پارس فی ۷ رجب ۱۲۸۸

شهزاده محمودجلال‌الدین افندی حضرتلرینك تاریخ ولادتلریدر

مسلمدرکه شاهان سلفدن عدل وشوکـتله
مقدم آسیایه غزنوی اولمشدی ظل افکن
مؤخر کلدی خان محمود اول آل عثمـانده
هله تعـداد اولنمز لطفی خان‌محمود ثانینـك
او درشاه جهان عبدالعزیزه والد ذیشـان
جهـانی ایلدی بردرد بی درماندن آزاد
یکیـدن قوت بریه و بحریه جان بولـدی
اموری دولتك کیردی نظامه عهد عدلنده
او شاهنشاه دهرك کلدی برشهزاده صلبندن
ایدوب احیای دولت والدی اثرنده نامیله
اوله دائم صفاده ذاتی اولاد کـرامیله

جهانی اوچ نفرسلطان محمود ایلدی تزیین
مظفراولدی‌شرق‌وغربه عسکرایلیوب تعیین
که ایتدی ملکنی توسیع و نار فتنه‌یی‌تسکین
اوجاغی‌قالدیروب ازجمله قیلدی دولتی‌تأمین
انکدر مظهر سری بو سلطـان‌کرم آیین
قیلوب اوراق نقدیه ادین اوراقدن ترقین
هر آساندر محقق سطوتندن دشمن پرکین
وجود دولتیله تاب‌وقوت بولدی‌ملك‌ودین
شرف بولدی اونور محض ایله‌کهوارهٔ زرین
مسمی قیلدی نجل پاکن اول‌شاه‌حقایق بین
ایده هرکون ممالك سایهٔ لطفنده شهر آیین

دعایه‌دست آچوب یازدم‌ضیا تاریخ‌مولودین
خدایا پیر اوله سلطان محمود جلال الدین ۱۲۷۹

کومش صویی چشمه‌سی ایچون تاریخدر

شاه دوران حضرت عبدالعزیزك سو بسو
ابر جـودی ایلـدی احـیا ریاض دولتی

جویبار لطفنـك سیرابی اولدی کائنـات
حضرایرشدی‌ملکه‌اول‌خاقان اسکندرصفات

نقد لطفن صرف ایدوب یاپدی بو زرین چشمه یی بو ادی ضجرتدن کومش صو تشنه کانی هب نجات
اول شه دریا دلك حق دائم ایتسون شوکتن روی ارضه فیض بخش اولدقجه جیحون وفرات

ایلـدم تبشیر عطشانه ضـیا تاریخـنی
اولدی جاری کل کومش صوینده ایچ اب حیات ١٢٧٨

کومش صویی قشله‌سی ایچون تاریخ

تخت اجـلاله جاوسـندنبرو اقـدام ایله دائماً اعمار ایتمده شـاه جهان عبدالعزیز
ایلیوب انشا کومش صوینده بو نو قشله یی نقدجودین عسکره قیلدی روان عبدالعزیز
ملك وملت سایهٔ لطفنده کورسون راحتی پادشاه عالم اولسون هر زمان عبدالعزیز

سویلدی تاریخ معجم بنـدهٔ خاصی ضیـا
موقعنده قشله یی یاپدیردی خان عبدالعزیز ١٢٧٨

احکام عدلیه مفتیسی عارف افندینك مشیختلرینه سویلنان تاریخدر

سویلدم تاریخ اقبالن ضیا تبریك ایدوب
عارف بالله قیلـدی جاه فتـوایی مقام ١٢٧٠

مدللو مولیخانه‌سی ایچون تاریخدر

چیقـاردم نذر ایدوب تاریخ کامـل ارنلر پك متیـن اولـدی بو درکاه
١٢٧٤

زوجـهٔ پاك مـیر ابراهیم کنج ایکن ایتـدی عزم سـوی بقـا
نوله نجـم سمـا ایسـه اسمی چـون سمـادن نزول ایدر اسما
مغرب قـبره کیردی بولـدی افول حیـف صـد حیف اول قمر سیما
نور رحـتله ایلـیوب تنـویر منزلن قصر جنت ایده خدا

دیدی بر آه ایله ضیـا تاریخ
حیـف که خاکه دوشـدی نجم سمـا ٦٨

شیخ الاسلام عارف افندینك دامادی امین افندینك وفاتنه تاریخدر

سویلدی تاریخ فوتن قدسیان سوره‌یی روح الامین ایتسون مکان
فی ٢٧ رمضان ١٢٧٣

شعرادن علی افندینك وفاتنه تاریخدر

بر یکانه شاعره قیلدی ینه چرخ گردون ستمگر حیف وحیف
اغلیوب تاریخ فوتن سویلدم
کوچدی عالی سخنور حیف و حیف ١٢٧٣

نام نامیٔ همایونه اوله‌رق قبریسده انشا اولنان جامعه تاریخدر

قبلهٔ حاجات عالم حضرت عبدالعزیز کیم اولنمقده ید لطفی ایله دنیا بنا
طبع پاکی اولدیغیچون مائل خیر عموم سو بسو ایتمکده‌در خیرات مستثنا بنا
قبریسه لطف اولمق اوزره موقع ایدالیده ایلدی بر معبد ایله مکتب زیبا بنا
بندهٔ خاصی ضیا قبریسده والی اولمغین معتمد اولدی ختامه ایردی بو والا بنا
اول امام المسلمینی حق موفق ایلیوب ایلسون بویله نیجه خیرات ملك آرا بنا
سویلدم اتمام ایدوب تاریخنی توحید ایله
قیلدی شاهنشاه دوران جامع بالابنا ١٢٧٩

صامسونده یاپیلان قشله‌یه تاریخدر

شاه دوران حضرت عبد العزیزك شوکتن دائم ایتسون حق دوام ایتدکجه بنیان جهان
سیر ایدوب رسمن ضیا تاریخ یازدم بی‌بدل
قشله یاپدی عسکره صامسونده سلطان جهان ١٢٨٢ / ٢ تعمیه / ١٢٨٠

صامسونده واقع قواق قصبه‌سنده انشا اولنان قشله‌یه تاریخدر

خدا شاه جهان عبد العزیزی ایلسون دائم زمانده مشابه اولدی ملکی بیت معموره
چکرکن سویلدم بو مصرعی کلدی ضیا تاریخ
یاپلدی قشله پك اعلا قواقده جند منصوره ١٢٨٠

اماسیه‌ده واقع کوپری قصبه‌سنده مجدداً انشا اولنان مکتب رشدیه تاریخی

شهنشاه زمان عبدالعزیزك عهد عدلنده
زمین کهنه بنیان باغ جنتدن نشان اولدی

آچیلدی سایهٔ شاهانه‌ده هر یرده مکتبلر
جهالت کتدی عالمدن معارف رایکان اولدی

جهان طورد قجه طورسون تخت‌کاه عدل و شوکتده
او سلطانك دعاسی هر کسه وردزبان اولدی

ضیا بر بیت یازدم حین تأسیسنده بو جایك
حساب ایتدکده منقوطیه تاریخی عیان اولدی

اچیلدی کوپریده راه جدیدی علم و عرفان
یاپلدی مکتب رشدیه هر کس شادمان اولدی ۱۲۸۲

مرزیفون قصبه‌سنده یاپلان رشدیه مکتبنه قطعه‌در

شهنشاه جهان عبدالعزیز معدلتکارك
جلیدر فیض و آثاری نه حاجت شرح و تفصیله

ضیا هم یاپدیروب هم سویلدم تاریخ جوهردار
آچلدی مرزیفونده مکتب رشدیه تحصیله ۱۲۸۲

اماسیه‌ده مجدداً انشا اولنان حکومت قوناغنه تاریخدر

خدا ایلك سال خان عبدالعزیزی تاجدار ایتسون
که اولشاهك وجود پاکی محض خیره آلتدر

موافق حکمی حکم شرعه امری امر قانونه
آنکچون ناصری حق یاوری فخر رسالتدر

مقارن اولدیغندن قصد و عزمی صدق و اخلاصه
نه رأی ایتسه اصابتدر نه ایشلرسه عدالتدر

جهانی شویله طوتمش عدلی کیم هر ملتك فکری
او شاهك سایهٔ الطافنه شمدی دخالتدر

جلوسندنبرو بر تازه رونق کلدی دنیایه
جهان اسکی جهان اما که حالت بشقه حالتدر

اماسیه بلده‌سی از جمله معمور اولدی عصرنده
بو همت آسیایی جمله احیایه دلالتدر

حکومت موقعن تجدیده فرمان ایتدی لطف ایتدی
بو لطفی بیلیانلر وار ایسه اهل جهالتدر

ایکی مصرعده درج ایلر ایکی تاریخ مستثنا
قولی احقر ضیا کیم انده مأمور ایالتدر

اماسیه سعد بهجت بولدی بو باب حکومتله ۱۲۸۱
حقوق اصحابی کلسون بو قپو باب عدالتدر ۱۲۸۱

اماسیه مکتب رشدیه‌سی ایچون تنظیم اولنان تاریخدر

شهنشاه جهان عبدالعزیزك ظل عدلنده
خراب اباد عالم کسب عمران ایتمده حالا

ترقی ویرمده هر کونده لطفی ملت و ملکه
اوله ایام عمر و شوکتی کوندن کونه اعلا

ضیا بنیادینه اولدم موفق سویلدم تاریخ
اماسیه مکتب رشدیه‌سی یاپلدی پك اعلا ۱۲۸۱

حكومت قوناغی پیشگاهنه جلب ووضع اولنان كبیر چالار ساعته تاریخدر

شهنشاه جهان عبد العزیزه دعا ایتسون ضراعتله اماسیه
قوای نظمنه كلشدی سستی دوزلدی استطاعتله اماسیه
بولور ساعت بساعت فیض وعمران چكرمز وقت اضاعتله اماسیه
ضیا كلدی سعادت بولدی بلده دینسون هرآن جماعتله اماسیه
مجوهر ساعته بكزر بو تاریخ
ضیالندی بوساعتله اماسیه ٢٢٨٢

مرزیفونده انشا اولنان چالار ساعت قلهسنه تاریخدر

صیتی خان عبدالعزیزك دهره ویرسون ولوله خلقه بیلدردكجه بو ساعت زمان طاعتی
یاپدیروب یازدم ضیا تاریخ جوهرداریی
بولدی شهر مرزیفون شان چونكه كلدی ساعتی ١٢٨٢

شیخ الاسلام سابق مرحوم سعدالدین افندینك وفاتنه تاریخدر

نسل پاك خواجه سعدالدیندن اولدی عدنه مفتیٔ سابق روان
جاه فتواده ایكی ییل متصل حكم شرعی ایتدی حقیله دوان
اقترانی ایتمش ایدی ذاتنده هب صدق وغیرت استقامت عزوشان
وردغیرتله وجودین قیلدی محو منزلن حق ایلسون دار جنان
اتش هجریله اول علامهنك قالمدی هیچ یانمدق بر مسلمان
موت عالم موت عالم نكتهسی عالمان عالمه اولدی عیان
فوتنك تاریخنی یازدی ضیا
كتدی سعد الدین ثانیٔ جهان ١٢٨٣

شعرادن بشكطاشلی كامل بكك وفاتنه تاریخدر

بنده بر شاعر سخن پرور ایلدی ترك عالم دنیا
بزمی ایلردی خنده ریز سرور سوزه كلدكجه اول سخن پیرا
هر كلامنده واردی بر نكته هر سوزنده وار ایدی بیك معنا
عشق یار ایله جام عشرتدن عمری اولدقجه چكمدی اصلا
برعجب فقره بولدی چونكه وقوع دم فوتنده ایلمیم املا
فوتنده قالمش ایدی اوچ ساعت كتمش احبابدن بریسی اكا

حالنی چونکه ایتمش استفسار — کولەرکدن دیمشکه ای دانا
بر زمان مجرمك بریسی ایچون — سربنی قطعه امر ایدر پاشا
بیلز ایمش مکر ایسه جلاد — سر بدندن نیجه اولنه جدا
بر ایکی کره تیغ اوروب اچمش — دوش وعنقنده زخم جان پیما
یکر اول دمده بر رفیق شفیق — شخص مجروحه ایلیوب ایما
مجرم اه ایلیوب دیمش ای یار — غم ییم اولدیکمه بن اما
دوشمشم دستنه شو جلادك — عجمیدر که کسمیور حالا
اشته بنده تمام ایکی سنەدر — خستەیم اولمدم ینه جانا
عجمی عزرئیل الندە قالوب — کاه اولور کاه دیریلورم کویا
وار قیاس ایله حال مختصری — اوله بو فقره ایله خنده نما
خوش سخندکده کلدی مثلی — رحمت اینسون اکا جناب خدا
بری فوت اولسه دیر ایدی مرحوم — کیم فلان ایتمش ارتحال بقا

کندی تعبیری اوزره در تاریخ
ایتدی کامل بك ارتحال بقا ١٢٨١

امینه سلطان حضرتلرینك ولادتلرینه تاریخدر

شاهنشه فلك جاه عبد العزیز خانك — کورمش دکل مثالن عالمده چشم دوران
ابر عنایتیله کلزار سلك شاداب — احسان ونعمتیله قلب انام شادان
جاه وجلال انده حسن وجمال انده — علم وکمال انده انده فنون وعرفان
نظم سخنده ماهر انشاده مثلی نادر — کلمش دیمك خطادر اول پادشاهه اقران
بر جاذبه یراتمش حسننده ذات باری — البت اولور کورنلر وجهن اسیروحیران
آیینهٔ ضمیری پرتو نمای الهام — راز درون عالم انده اولور نمایان
مجموع رأی وحکمی عمران ملکه مصروف — محصول فعل وکاری خیر عمومه شایان
عدله اولور مقارن هر نه ایدرسه تدبیر — حقه ایدر توافق هر نه قیلرسه فرمان
عالمده قصدی دائم احیای ملك وملت — دنیاده ذوقی انجق ابذال لطف واحسان
شایستەدر ملوکه عرض ایلسه مباهات — باب السعادەسندە هر کیم اولورسه دربان
مجموعة الکمالات اولمقله ذات پاکی — اوصافنی بیانه یوقدر وجودە امکان
ویردی او شاهه مولی بر دختر مکرم — کیم وجه تابناکی محسود ماه تابان
اول ماه تابداره شایسته در اولورسه — زهره کمینه دایه خورشید مهد جنبان
حق اول شه جهانك اولادینی یانندە — تابنده ایلسون چون خورشید ونجم رخشان

تاریخ کوهر افشان یازدی ضیای ناچیز
عهدوجودەقوندی طوغدی امینه سلطان

فی ١٢٨٣

شهزاده محمد سليم افنديـنك ولادتلرينه تاريخدر

شاه جهان حضرت عبد العزيز پادشـه صاحب عقـل سـليم
علم وهـنرده شرف وشـانده مثلی نواريخ سـلفده عـديم
كامـل دراك فنـون اشـنا فاضـل تحرير وبليـغ وحـكيم
باب جـالنده شرف پاسبـان مجلس لطفـنده سعـادت نديم
ابر عنـاياتی عمـومه بسـيط سـايهٔ الطـافی جهـانه عميم
ذاتی كبی كلـدی بر پادشـاه بنـده قسم ايلرم الله عـليم
امری ويرر مرده دله تازه جان نطـق حيـات آور عـظم رميم
بنده سنه طلعتی ذوق جنـان قوللريـنه حسرتی نار جحيم
منكر اولان لطفـنی شيطـان كبی دركه رحماندن اولسـون رجيم
ايلـدی احيا يكيـدن دولتی تخت سعـادتده اولـيدن مقيم
اولـدی عدالتـله اب مشـفق قالمش ايكن دولت وملت يتيم
عسـكر بريديه ويردی نظـام خـوفه دوچار اولدی عدوی لئيم
قـوهٔ بحريه‌يه كلـدی كمال يابدی مجـدد نيجـه فلك جسيم
ملكه عدالت اولنوب منتشر طوتدی ضلال اهـلی ره مستـقيم
حق اكا ويردی ينه برنجل پاك نامـنی وضع ايلدی محمد سليم
فاتح اول ايله ثانيـده‌كی فيضه تفألـدر او اسم عظيم
بويله نزاكت ايله اظهار ايدر دهره كـرامت او شهنشـاه فهيم
خلق جهان لطفنی ياد ايليوب ذاتنـه ايتمكـده دعا عن صميم
هر ايشـنی مظهر توفيـق ايده ياور اولوب ذاتنه رب رحيم
ايلسـون اولاد كراميـله حق ذاتنی تختنـده شرفـله مقيم
كوهر تاريخـنی بر بيت ايله يازدی ضيـا بندهٔ خاص قديم

ويردی جهان ايچره فروش فرح
طلـعت شهزاده محمد سليم

فی جمازی الاول ١٢٨٣

تصوير همايونه تاريخدر

شاه دوران حضرت‌عبـد العزيز شـاه ملك آرا خـديو بحر وبر
شاه دوران كيم صـدای شهرتی عدل ايله طوتدی جهـانی سرتسر
شاه ملك‌آرا كه اقليم وبلاد سايهٔ لطفنده بولـدی زيب وفر
همتيـله بولـدی عالم انتظـام قالمدی انديشـهٔ خوف وخاطر

دولته ویردی او رتبه اقتدار ‌‌ کیم سزادر ایتسه دشمنلر حذر
حاصلی ذات همم پردازیدر ‌‌ مهدیٔ صاحب ظهور منتظر
اول شهك احیای دولت نیتی ‌‌ خاطرنده اولدیغیچون مستتر
خان سلیمك روحنی ایتمشدی شاد ‌‌ سال سابقده ایدوب مصره سفر
مدت غیوبتنده حسرتی ‌‌ خلق استانبوله پك ایتدی اثر
چونکه عودت ایلدی اجلال ایله ‌‌ تختکاهی اولدی اول مهره مقر
بر دوغما ایتدی کیم بای وکدا ‌‌ کورمامش امثالنی نوع بشر
ایتدیلر تقدیم بردن عرضحال ‌‌ صحن کاغدخانه‌ده خیلی نفر
بحث ایدوب هجر وفراق سابقی ‌‌ دیدیلر ای شهریار کامور
کورمدی دنیای غمله دیده‌مز ‌‌ مقدم پاکك اولایدن منتظر
یادکار اولسون عموم ملتنه ‌‌ حرزجان ایتمك ایچون شام وسحر
آلدروب رسم فرشته طلعتك ‌‌ قوللرکه ایله بر لطف دکر
قیلدی استدعالرین لطفا قبول ‌‌ رحم ایدوب اول داور والا کهر
بر مبارك کونده طرز خاص ایله ‌‌ رسم پاکن آلدی بر صاحب هنر
نشر اولندی شمدی یر یر نسخه‌سی ‌‌ ایتمده حسرتکشان زیب بصر
تسایت بولدی درونی هر کسك ‌‌ کسب نور تازه ایتدی دیده‌لر
کردننده اهل صدق وغیرتك ‌‌ روح ثانیدر بو حرز معتبر
بر عجب تأثیری وار کیم شاد اولور ‌‌ کیم او حرز پاکه ایلرسه نظر
هر تماشاسنده جانه جان ویرر ‌‌ ذات پاکی جانلره جاندر مکر
اول فرشته طلعتك تصویرینه ‌‌ کوز سز اولسون ایلین سوء نظر
قطعهٔ تاریخنی یازدی ضیا ‌‌ فرط شوقندن اولوب شوریده‌سر

رسم پاك حضرت عبد العزیز
دیدهٔ کروبیانه ویردی فر
صورتن کورسه اکر تاریخ ایچون
ذات یوسف دیردی (ماهذا البشر) ۱۲۸۰

قبریس متصرفی ایکن صالحه سلطان ولادتنه سویلنان تاریخدر

شاه دوران حضرت عبدالعزیزك ذاتیدر ‌‌ ایلین احیا وجودیله بو ملك ودولتی
روز فیروز جلوسندن برو اقدام ایله ‌‌ روز وشب اصلاح احوال ایمدر نیتی
اولدی رأی صائبی شیرازه بند انتظام ‌‌ کرچه کندی پك پریشان بولدی حال دولتی
باشلدی بر بر امور سلطنت اصلاحنه ‌‌ ایتدی احیا عسکری اول نکاه همتی

طرز نوده کسوه کیدی سایهٔ شاهانه‌ده
ایلدی جیب همایوننـدن احسان جلوه‌سن
ویردی نجل پاکنه حتی چاوشلق رتبه‌سی
اولدی بر دورده احسان بو رتبه عسکره
بر طرفـدن قوهٔ بحریه بولدی تازه جان
ایتدی بحره نوبـو کشتیٔ کوه اندازلر
ذاتنك مثلی بولنمز حکمت بحریه‌ده
قیلدی فوق‌العاده بذل عاطفت مالیه‌یه
حق بو درکیم جانه جان قاتدی جسم دولتك
بر خرابه قالمدی ملکنده معمور اولمدق
بر طاقم قشله خراب اولمشدی‌معمور اولمدن
کندی تخصیصات ذاتنـدن یاپلدی جمله‌سی
یاکرامتـدر یا توفیـق الهی شبهه‌سز
ایتدی اطفـا اتشن یانغین ایله یانمشـلرك
اشـته تاریخ سلف قنغی دیار وعصرده
شامل اولدی لطف واشـفاق عموم عالمه
چارهٔ اعلای دولتـدر همان اندیشـه‌سی
منعطفدر بر مبارك فعله هر بر لحظه‌سی
چاره سزلر چاره‌سازی کیسه‌سزلر کیسه‌سی
کلدی حکمت یـنه بشـل و نظیری عالمـه
ویردی حق اول داور دریا دل یم همته
قالمـدی اولکی حسنی آفـتاب خاورك
مقدم فرخنـده‌سی دنیایی قیلدی شـادمان
یارب اول‌شاه جهانبان مظهرتوفیق‌اولوب
ییر ایده احفادینك احفادینـك احفادینی

مندفع اولدی صـنوف عسـکرینك زحتی
عسـکرك یوقدر معاشـنده تداخل صحبتی
اولدی عال العال عسکرلك رواج وقیمتی
کورمدی بر پادشاهك عسـکری بو رفعتی
دولتـك زیرا که بحر اوزره اهمدر قوتی
بولدی توفیقات شاهانه ایله جمله زینتی
کرچه یوقدر بیلدیکی فن وعلومك غایتی
رفع اولندی قائمه بولدی خزینه وسعتی
اول حـکیم چاره پر دازك دوای همـتی
بیلم انجـق خاطر افتـادکان فرقـتی
هر بری موجب ایکن بونجه نقود وکلفتی
نفسـنه ترجیح ایدوب ملکنده معموریتی
قویدی بر بیلده یوله بو مشـکلاتی غیرتی
اولـدی دریالر کبی جاری ذلال رأفـتی
قنغی‌شهدن‌کیم عجب کوردی بو لطف‌وشوکتی
مرحمتـدن خلق اولمشـدر مبـارك طینتی
صـورت اسـعاد ملتـدر همـاره فکرتی
منحصردر برعمومی خیره هر بر سـاعتی
حاصـلی عاجزلره لطف ایلمکـدر عادتی
بر یراتمشدر خدا اول شاه صاحب شوکتی
یمن ایله بر درهٔ پاکیزهٔ مه طلعتی
اول قمر وجهـك تعـین ایده‌لی ماهیتی
هر کسـك بولدی تزاید افتخـار وبهجتی
مسـتظل عاطفت ایتسـون بوملك وملتی
حشره‌دك ممتـد اولـوب ایام عمر ودولتی

عبدمخصـوصی ضـیا تاریخ یازدی بی بدل
صالحه سلطان مباهی قیلدی مهد شوکتی ١٢٧٨

مقدمهٔ خیر نام زرهلی قروتك ایندیکنه تاریخدر

منت جنـاب حقـه که بو ملك ودولتی
فخر الملـوك حضرت عبـد العزیز خان

قول ایتش بر اولیله شهنشاه اکرمه
ایلر ملـوك سجـده او خاقان اعظمه

فضل وكرمده كورمدى دوران نظيريني   عقل وهنرده كلمدى برمثلى عالمه
تزييد ايتدى شوكت اسلامى غيرتى   بذل ايتدى نقد همتى اول كار لازمه
اويله سفاين ايلدى انشا كه هر برى   البرز كوه وقاف ايله ايلر مقاومه
تيموردر اون التى سفينه ايله بش دوبه   دهشت ويرر طورشلرى باقدقجه ادمه
چونكه علو همت واقدامى استدى   ترسانه‌سنده زرهليلر ايجاد ايله
بر فابريقه ياپلدى كه اعمال آهنه   بكزر شراره‌لرله ايچى سقف طارمه
يوقدر اشى او فابريقه‌نك بر ديارده   تسليم ايدر عموم بو قول مسلمه
انده ياپلدى اشته بو كشتئ آهنين   صالدى كمال صولت ايله آت كبى يمه
اول رتبه‌در رصانتى كيم قلعهٔ سپهر   صد چاك اولور ايدر انكله تصادمه
بيك بويله اهنين كميلر ياپدروب اوشه   غبطه ويره جميع ملوك مفخمه
باق سايه‌سنده اولدى موفق ضيا قولى   بر بيت دلنشينده شو تاريخ معجمه

ترسانه‌ده ياپلدى بو اهن كمى بو ييل
اولدى جلى مقدمهٔ خير عالمه   ١٢٨٩

فى ٢٥ شوال ٨٩

پادشاه ملك پرور حضرت عبد العزيز   شاه منصور اللوا خاقان اسكندر توان
عرش پايه‌اول شه دوران كه جيش غرمنه   طار كلور ميدان تعليم اولسه سطح آسمان
خسرو صاحب ظفر كيم موكب اجلالنه   اطلس كردون اولور حيز مرصع سايبان
پيشرو نصر عزيز اولور طليعه احتياط   قنغى امره سوق جيش همت ايتسه‌دنا كمان
قهر ايچون اعداسنى شمشيره چكمز احتياج   خط خصمى محو ايدر اولسه مشير بالبيان
دور اولان ديوان عدلندن فريق فى السعير   قول اولان ايوان لطفنده فريق فى الجنان
در كه اجلالنه نصرت لواى زرنشان   باب عزمنده ظفر قائممقام بندكان
نوللرك بيك باشى اولسه اوغرينه ايلر فدا   جسم دهره صاغ وصول چون ذاتيدر روح روان
حكمنه حضر قپوسنده ملازم بخت وفر   امرينه تابع ركابنده چاوشدر عز وشان
هرنفر برنوبت آتش ايليوب صدچاك ايدر   ايتسه‌لر صدر بلند چرخه تعليق نشان
ون باشى بردن دلر هر برتفنكك دانه‌سى   يوز باشى بردن بيچر هركلهٔ آتش فشان
عسكر نصرت رديفى صانكه انجمدر اكا   صنف تالى اولسه شاياندر نجوم كهكشان
رپياده يوز سوار قهرمانه هم كاب   هر سوارى بيك سماك رامح ايله همعنان
دمتيچون آتسه‌لر قرعه كمال شوقدن   داخل اسنان اولور قونداقده طفل ناتوان
ست قهرندن يمشدر بر طبانجه وار ايسه   طبلهٔ مهراوزره حالا اول اثردر جاودان
بونكى ديرمز مزارنده عدونك خوف ايله   ايلمدكجه عسكرى تعليم شمشير وسنان
وغرامش زنبور وارسه مطبخ الطيافنه   منزل ششخانهٔ نعمتده طوتمش آشيان
بنى طاشه كار ايدر ماند تير ناباتات   امرى رجعت ايلز مثل قضاى آسمان

اول همای دولتك قلب جهـانده مرکزی
هپ کوکللو قوللریدر جان ویررلر خدمته
اردوسنده بر بلوك آوجی اولوردی کلسه‌لر
همتی سرعتـله ایردی دولتك امدادینـه
اهل استحقـاقه تعیین مهمـات ایلـدی
کلدی استحـکام ارکان اموره شـویله کیم
بر نیجه‌یوز بیك تفنك وطوپلر اولدی‌نوظهور
ایتمکه بونجه سلاحی‌وضع وحفظ و تعبیه
بو دپوی‌امر ایدوب یاپدردی‌سنك‌صافدن
بو بنـایی بو رصـانتله بو مدتده یاپوب
کورمیانلر مصرك اهرامن کلوب‌سیر ایلسون
عسـکره بویله عنایت ایتدی بر پادشـاه
اول شهك‌الای عزو شوکتی افزون اولوب
یاور اولسون عزمنه توفیـق خـلاق‌معین
چاکر خاصی ضـیا تاریخ ایدرکن یوقلمه

مستظل زیر جناحینده فتح ونصر وشان
بی بدل بر عسـکره مالکدر اول شاه زمان
عصر اجلالنـده کر اشکانیان ساسـانیان
یوقسه‌بر لحظه یرنده‌راحت‌اولمازدی جهان
ویردی تنسیقات قانون ونظامه تازه جان
قلعهٔ نه باروی چرخه ایدر ارض امتنان
زهره چاك اولسه‌نوله‌طوپدن‌عدوی بدکمان
اقتضا ایتمشدی کیم تعیین اولنسون بر مکان
ایتدی هم بر یلده‌اکمال اول شه‌صاحبقران
معجزه کوسـتردی دهره اول سلیمان زمان
اول‌شه نصرت قرینك قدرتن‌کورسون عیان
یاپمـدی بویله اثر بر شهریار کامران
درکهنده جیش‌فوزونصرت اولسون پاسبان
فرقهٔ اعـدانی قهر ایده رب مستعـان
تام وموجودایکی مصرع ایلدی‌ضبط وبیان

قیلدی هپ شادان جنودی لطف خان عبدالعزیز ١٢١٩
عسـکره یاپدردی دارالاسلحـه شاه جهـان ١٢٩١

مسدس

بروقت‌ایدی بن قلزم ایدم جوش‌ایله‌طاشدم بر وقت هـوالرده ترقی یه صاواشـدم
که آتشه یاندم کول اولوب خاکه اولاشدم که شمس وقرلرده کزوب دهری طولاشدم
بیلم که بو غمکاهه ندن بویله صاتاشدم
کیمدن کیمه شکوا ایده‌یم بن‌دخی شاشدم

چکـدم غم صـد کونهٔ کردون دو تایی طاتدم نیجه دم چاشـنیٔ زهر وشفـایی
بر شیده خلاصـه کوره‌م رنك بقـایی کلدم کلـدلی عالمـه چکـدم بو بلایی
بیلم که بو غمـکاهه ندن بویله صـاتاشدم
کیمدن کیمه شکوا ایده‌یم بن دخی شاشدم

عالمـده‌می یا بنده‌می بیلم بو مفـاسد پیـدرپی اولور سهم سـتم خاطره وارد
اندازهٔ ادراك بشر غـیر مساعد حکمت ایسـه بر قبـله نمـای متردد
بیلم که بوغمکاهه ندن بویله صاتاشدم
کیمدن کیمه شکوا ایده‌یم بن دخی شاشـدم

کیمسه آجیاز غم اریدوب صو کبی اقسم   یا آتش غیرتله جگر کاهمی یاقسم
سر رشتهٔ تدبیری نوله غیری براقسم   بیکانه کورنمز صاغه باقسم صوله باقسم
بیلم که بو غمکاهه ندن بویله صاتاشدم
کیمدن کیمه شکوا ایده‌یم بن دخی شاشدم

مألوف ستم اکثری حکام قضانک   هر بلده‌ده احوالی یماندر ضعفانک
هیچ بر ایشی معقول دکل دور زمانک   حیرتده براقدی بنی اوضاعی جهانک
بیلم که بو غمکاهه ندن بویله صاتاشدم
کیمدن کیمه شکوا ایده‌یم بن دخی شاشدم

بر عالمه کلدم که صفاسنده محن وار   صورتده نظر ایلر ایسك سن ایله بن وار
اما که حقیقتده نه سن وار نه بن وار   سن بن آره‌ده آلتز البت بر ایدن وار
بیلم که بو غمکاهه ندن بویله صاتاشدم
کیمدن کیمه شکوا ایده‌یم بن دخی شاشدم

عالمده ضیا اسکی هوا وهوسم یوق   اقبال وسعادت کبی بر ملتمسم یوق
فریاد ایدرم بیهوده فریاد رسم یوق   فریاد که فریاده دخی غیری سسم یوق
بیلم که بو غمکاهه ندن بویله صاتاشدم.
کیمدن کیمه شکوا ایده‌یم بن دخی شاشدم

فی غره جاذی الاخر ٩٢

مرثیهٔ رشید پاشا

فلکدر اول که بونجه وجود هر اشیا   وسائل عدم ومحوینی ایدر پیدا
فلکدر اول که دخی کلمدن بو اشباحه   ویرر مشیمه‌ده طفل جنینه خون غدا
فلکدر اول که ایدر بر صبیٔ معصومی   پلاس پوش محن کاهواره بند عنا
فلکدر اول که ایدر بهر تربیت طفلی   زبون سلهٔ استاد وپنجهٔ لالا
فلکدر اول که ایدر عقل حکمت آموزی   عقال بند جنایای فکر درد وبلا
فلکدر اول که هزار امتلا له قطره ویروب   الور عصارهٔ خون جکر ایله دریا
فلکدر اول که ویرر درد سر زمانلرجه   ویررسه هر کیمه برلحظه جرعهٔ صهبا
فلکدر اول فلك بی امانکه چشمه‌سنه   کلان عطاشی ایدر خون دل ایله اروا
فلك بر اویله فلکدر که جان الور یرینه   ایدرسه هر کیمه ناپارهٔ حیات اعطا
بر آسیاب فلاکتدر آسیاب فلك
ایچنده کندم کردانیدر سما وسمك

بو عالم عجب افزا عجیب عالمدر — عقولك انده بدیهیدی عین مبهمدر
حیات عد ایدیلان همزادیدر موتك — سرور وهم اولنان فكر اولنسه ماتمدر
نه رتبه مرتبه بولسه كشی بو عالمده — ینه زبون اجل اولمسی مصممدر
نیجه سكندر وجشیدلر نه دارالر — دفین خاك مغاك اولدیغی مسلمدر
یازق كه طعمهٔ موران لحد ذلت اوله — اوتن كه بستر اعزازده مكرمدر
دریغ كیم اوله بازیچهٔ كلاب اخر — اوسر كه بالش زركار اوزره اكرمدر
نه نام وشانی اولان اهل اشتهار كچدی — كه نامی منسیٔ ادراك نوع ادمدر
شكوه وسطوت واجلالی محو ایدر فی الحال — اجل اجل دنیلان بر بلای مبرمدر
قنی اول اصف دوران رشید پاشا كیم — فضائل سلفه فضل ذاتی اقدمدر

دریغ دیده‌دن اول نور دیده اولدی نهان
سزا قیامته‌دك ماتم ایتسه خلق جهان

وجودی عالم احسانك آفتابی ایدی — فتادكان در لطفنده كامیابی ایدی
مهام كارده حلال مشكلات امم — بارأی صائبی یا حكم باصوابی ایدی
او شهسوار فخامتكه بنسهٔ آلایه — جلال توسن اجلالنك ركابی ایدی
نهال روضهٔ عرفان ایدی النده قلم — صدادی باغ كمالاتك آب وتابی ایدی
بر اهل عجز سؤال ترحم ایتسه اكر — قبول حاجت انك اول جوابی ایدی
خواص شاكر ایدی حسن التفاتندن — عوام بندهٔ حلقه بكوش بابی ایدی
مددرس ضعفا دستكیر مظلومان — او معدن كرمك لطف بیحسابی ایدی
غریب وعاجز ودلریش ودرد مندانك — ملاذی بار كه عاطفتمآبی ایدی
فقیر وبای وصغار وكبار الحاصل — عموم مفتخر باب انتسابی ایدی

او شمع كتدی هزاران چراغ سوندی دریغ
نه خاندانلره یأس وكسیل كورندی دریغ

سپهره یوف ایدوب اظهار وضع غداری — نظردن ایتدی نهان اول ستوده كرداری
سپهره یوف او بلیغ المقالی قیلدی خموش — ایدر ایكن خصمایی خوش كفتاری
سپهره یوف كه او مهر منور ایتدی افول — جهانه شامل ایكن التماع اثاری
سپهره یوف كه اوبدر منیره ایردی خسوف — منور ایلر ایكن كائناتی انواری
سپهره یوف كه مقام ایتدی بستر خاكی — او ذاته كیم اثر خیر ایدی بتون كاری
سپهره یوف فلك ظالمه هزاران یوف — كه غائب ایتدی بر اویله كزیده اطواری
اول اصف حكم اموز وفضل پیرا كیم — قرین حكمت ایدی جمله طرز ومشواری

ادیب وکامل وخبیر آزما که شایاندر اواورسه ذکری زبانلرده حشره‌دك جاری
ستارهٔ شرف افشانکه رأی وحکمتده او ثابت ووکلا اولمش ایدی سیاری
خلاصه عقل ایله اولمشدی مستشار دول
مثالی عالمه کلمز وکلمدی اول

فنادن ایلیوب اول اصف یگانه کذر براقدی عالمه هجری ایله غموم وکدر
برابر الدی کوتوردی علوم وعرفانی انکله کتدی فنون وکمال وفضل وهنر
هنروران یتیم ایتدی اول سخن پیرا سخنوران غریب ایتدی اول هنرپرور
فقیره یاور وناصر ذلیله یار ومعین غریبه مشفق وحامی ایدی یتیمه پدر
سخاده خاتم ایدی معدلتده نو شروان عطاده معن ایدی احسان ولطفده جعفر
نه حاجت ایلك اوصاف خصلتن تعداد کمال فضلی ایچون اشته بو دلیل یتر
که جاه‌صدره‌کلوب التی دفعه‌ویردی شرف ینه او مسند عالیده قیلدی عبدنه سفر
خدا او صدر فلکجاهه دار عقباده سریر صدر معلای عدنی ایده مقر
جدار تربه‌ده بو جانکداز مرثیه‌م تأسف اوزره اوقنسون زمان حشره قدر
سزا ویرر ایسه تاریخی حزن بی غایه
جنانی حق قیله ملجأ رشید پاشایه ١٢٧٤
فی ١٥ جماذی الاخر ١٢٧٤

مرثیه

کوکللر داغدار اولسونکه هنکام محرمدر محرم اهل عشقه موسم اندوه وماتمدر
خیال ایت کیم بوکون غرقاب خون عذراولان کردن ضیای چشم امت بو سه‌کاه فخر عالمدر
بر هنه پاوسر آل نبی سرکشته اولمشدی انکچون شمدی اعوان امیه شاد وخرمدر
بودر بر وقعهٔ ماتمفزا کیم اولیان دلسوز مکر ابن زیاد ویا یزید وابن ملجمدر
کمینه بندهٔ آل عبایز قوم سفیانه دمادم لعنت‌ایتمك فرضدر هم‌فرض اقدمدر
وجودم ریزه ریزه ایتسه‌لر تیغ فلاکتله ینه هر ریزه‌سنده حب اهل بیت مدغمدر
ضیا سرتولا وتبرایی بیلن عارف
کهی بلبل کهی‌ماندنیٔ پروانه ابکمدر
فی ٧ محرم ١٢٧١

مرثیه

اغلسون اول شاه وفایی سون ایکلسون اول مهر حیایی سون
ناره ینار نور صفایی سون باصمز اایاق بونده ریایی سون
ماتم ایدر آل عبایی سون
سینه‌دوکر بونده خدایی سون

عشر محرمدر اولوب بی قرار اغلیەلم ایکلیەلم زار و زار
اغلمق ایله ایدرز افتخار الده دکلدر بو زمان اختیار

ایضاً

اهل غمك صاحب عرفانیوز آل نبی چاکر احسانیوز
باب علی بندۀ فرمانیوز شاه حسینك قولی قربانیوز

ایضاً

امر تولایه در ایمانمز حکم تبرایه فدا جانمز
عرشه چیقار ناله و افغانمز اغلمه در شمدی بزم شانمز

ایضاً

آل نبی شانلرینی یاد ایدوب حال پریشانلرینی یاد ایدوب
العطش افغانلرینی یاد ایدوب خاکده دوشن قانلرینی یاد ایدوب

ایضاً

نالەمز اول شاه ایچوندر بو کون درد والم بزده بتوندر بو کون
فرقۀ اعدایه دوکوندر بوکون خون حسین اقدیغی کوندر بوکون

ایضاً

سیل کبی چاغله ضیا ماتم ایت سینەجکك داغله ضیا ماتم ایت
قارەلری باغله ضیا ماتم ایت اغله ضیا اغله ضیا ماتم ایت

ماتم ایدر آل عبایی سون
سینه دوکر بونده خدایی سون

فی غره محرم ١٢٨٤

مسدس

امید مقدمك ایلەای مهر بی عدیل ایلر دودیده راهکده فرش فرات ونیل
خون درون اقر ایکی کوزدن مثال سیل ذوقك دکلی سیر طربکاه سلسبیل

هجرکله ایکی نهر روان اولدی کوزلرم
سن سرو قدی خیلی زمان اولدی کوزلرم

صد نالۀ تظلم و بیك آه جانکداز درد درونه اولمدی حیفاکه چاره ساز
لایقمیدر بو مرتبه ده بندن احتراز الله ایچون ترحم ایت ای نو نهال ناز

هجرکله ایکی نهر روان اولدی کوزلرم
سن سرو قدی خیلی زمان اولدی کوزلرم

کللر غمکلـه خار الم اولـدی چشمه   کلزار دهر کلخـن غم اولـدی چشمه
جام شراب کاسهٔ سم اولـدی چشمه   عالم خلاصـه دار ستم اولـدی چشمه
هجرکله ایکی نهر روان اولدی کوزلرم
سن سرو قدی خیلی زمان اولدی کوزلرم

یارب ندر بو نار جکر سـوز افـتراق   آهمدن اسمـانه دوشر خوف احـتراق
فلك دل اولدی غرقهٔ کردابهٔ فراق   بالله باشـدن اشـدی یتر موج اشتیـاق
هجرکله ایکی نهر روان اولـدی کوزلرم
سن سرو قدی خیلی زمان اولدی کوزلرم

انصـاف یوقمی ایتـدیکم آه و فغـان یتر   اولـدردك ارتق ایلـدیکك امتـان یتر
طوتدی جهـانی سیل سرشك روان یتر   دردکلـه اغلـدم یتر ای بی امان یتر
هجرکله ایکی نهر روان اولـدی کوزلرم
سن سروقدی خیلی زمان اولـدی کوزلرم

انصاف ای مروتی یوق چشمی خونخوار   انصـاف آهم ایلـدی مرآت چرخی تار
انصاف غیری تیـغ فراق ایتدیجانه کار   تاکی بو زخم حسرت و بو درد انتظـار
هجرکله ایکی نهر روان اولدی کوزلرم
سن سروقدی خیلی زمان اولدی کوزلرم

عالم اسـیرك آفت دورانمیسـین نه سـین   یاقدك ضیایی آتش سوز انمیسین نه سین
وحشیسن اهوی حرم جانمیسـین نه سین   ای شوخ جانمی حاصلی جانانمیسین نه سین
هجرکله ایکی نهر روان اولدی کوزلرم
سن سروقدی خیلی زمان اولدی کوزلرم

فی ربیع الاول ١٢٧٣

ترکیب بند

عزم ایلیانده باغه دون اول نخل پرغرور   ازهار کلسـتانه ویروب تازه بر سرور
ایتـدی کنار حوضی نشیمنکه حضـور   صو ایچره عکسنی کوریجك همچوسرو نور
بو قدمی یوخسـه سرو چندر دیدم دیدی
تازه نهـال کلشن جانکـدرر سـنك

کوردم کیدردی ناز آتنه بنمش اول جوان   زلفی نقابن آچدی کورنجـه بنی همـان
ر اود براخدی بغرم ادین یاخدی ناکهان   صوردم طوتوب عنانی ای بی امان امان
بو حسن باکه مهر جهـاندر دیدم دیدی
سـوز افکن اوجاغ روانکدرر سـنك

اول خونی چکدی قتله نازی بچاغنی ویردی فسان خشم وتغافلله زاغنی
بند ایتدی دست و پایمه کیسوسی باغنی باخدم یوزینه قرمزی کوردم بناغنی
وجهکده رنك غازه عیاندر دیدم دیدی
بالله عکس موجهٔ قانکدرر سنك

پیمانه صوندی دون کیجه مجلسده باکه یار صاندم اوزنده وصل کبی بر خیال وار
اغزین آرامق ایستدم ایتدم فدای عار دامن تك ایغینه دوشوب شویله زار زار
فکر وصال یخشی کماندر دیدم دیدی
بو سوز خیال ذهن یمانکدرر سنك

بر چشمهنك باشنده اوتورمش اوکلبدن کوردم النده وار ایدی بر دسته یاسمن
قارشدیرردی کوادی بنی آنده کورو بن حیرتله کندی کندم اونوتدمده غیری بن
بو بر لطیف شادرواندر دیدم دیدی
یوخ یوخ ضیا سرشك روانکدررسنك

تسدیس مطلع محمود بك مستشار خارجیه

کوکل کوکل نه بو حزن والم بو غم تاکی خرابه زار جهانده بولور فنا هر شی
نه اولدی دولت جمشید وقنده خسرووکی قاچرمه فرصتی قیل التزام ساقی وی
تفکر ایتملیده بو جهانه بر کلشی
کیدرملی کدری باقلی صفایه کشی

کرکسه خسرو وجم رستم ونریماندر کرك کدا وکرك کافر و مسلماندر
رباط دهره کلان یك دوزوزه مهماندر بو وقتی خوش کچورش مقتضای عرفاندر
تفکر ایتملیده بو جهانه بر کلشی
کیدرملی کدری باقلی صفایه کشی

باقیلسه چشم حقیقتله ذره راحتی یوق جهانی اویله خیال ایتملی که محنتی یوق
کلنجه کیتمانك با خصوص صورتی یوق بو بر کیدش که انك احتمال دونتی یوق
تفکر ایتملیده بو جهانه بر کلشی
کیدرملی کدری باقلی صفایه کشی

شئون مظهر سر تجلیٔ حقدر وجود آینهٔ ذات حی مطلقدر
بیلن بو حکمتی هر کارده موفقدر که عالمه کلانك کتمسی محققدر
تفکر ایتملیده بو جهانه بر کلشی
کیدرملی کدری باقلی صفایه کشی

وجوده بیهوده غمله عذاب ویرمکدن تدارك ایتملی اسباب عیشی ما امکن
صفا ایدن ایله بردر کیدشده دردی چکن بکورمه عاقل ایسك وقتی فرصت الده ایکن
تفکر ایتملیده جهانه بر کلشی
کیدرملی کدری باقلی صفایه کشی

نظامنبد شهور اولەلی بو بزم جهان نه رندلر نەقدد حکشلر ایتدیلر کذران
کوروب بو حالی بر ای نصیحت رندان کنار ساغره یازمش بو بیتی پیر مغان
تفکر ایتملیده جهانه بر کلشی
کیدرملی کدری باقلی صفایه کشی

خلاصه ایلشم انفس ایله افاق چشیده ایلشم ذوق وزهر وتریاق
بو بزمك اکلادم الایشی دکل باق پیالهٔ میی طولدر کتور کتور ساقی
تفکر ایتملیده بو جهانه برکلشی
کیدرملی کدری باقلی صفایه کشی

نشاطه اخر اولور غم بولور ضیا پایان فقط بو مجلس دورانه بر کلور انسان
بورازی حضرت محمود بکدن ایت اذعان که ایتدی حکمتی بو مطلعنده درج وبیان
تفکر ایتملیده بو جهانه بر کلشی
کیدرملی کدری باقلی صفایه کشی

محرم ۱۲۷۱

تخمیس غزل مشار الیه

اول بزم وصلدن که غم آورد حسرتم مست خراب میکده پرورد حسرتم
مانند قیس رند جهانکرد حسرتم حیرت نشین بادیهٔ درد و حسرتم
بیلم که کرم فرقت ویا سرد حسرتم

غربتده شویله خسته دلم اولمشم زبون کیم چهرهم اولدی فرقت ایله کهربانمون
امانه چاره کوزدن ایراغ ایتدی چرخ دون اول نور دیدەنك کوزی کورمزکه آجیسون
فرقت غمیلهٔ ناصیهٔ زرد حسرتم

بر اوزکه حال راحت ومحنت ایچندهیم حسرتده وصل ووصلده حسرت ایچندهیم
هجریله شویله حالت حیرت ایچندهیم بن وصلت عالمنده ده فرقت ایچندهیم
عشاقه حسبحال اولهم فرد حسرتم

بیلم تموز هجر وفلاکتمی معدنم یا زمهریر درد و بلامی نشیمنم
جای اشتیاق اولەلی همدم بنم که سوز شمعدن اتش ایچنده قالور تنم
بعضاً ترل ترل اوشودر برد حسرتم

یارب ندر بو بخت بد وقلب ناشکیب   عمرم بکر فغان ایله مانند عندلیب
کنجشپذیر کلخن غم اولمشم غریب   وصلت بو غمکسار ایچون آه اولمدی نصیب
هجرانه قاتلمان طیانان مرد حسرتم

کل موسمنده وصلت ایدوب وعداوعشوه کر   خارامل کوکلده ضیا آجدی طاغلر
نخل امید شمدی دخی ویرمیوب ثمر   وصلت یکی بهاره قالورسه ندیم اکر
بوسوز شمدن آتش آچار ورد حسرتم

مسدس

اسیردرد وغمدر درددن ازاد اولان کوکلم   بلای هجره دوشمشدرصفا معتاداولان کوکلم
قنی مظلومدر وارستهٔ بیدار اولان کوکلم   ایدر فریادلر بیکانهٔ فریاد اولان کوکلم
خراب آباد غمدر بر زمان اباد اولان کوکلم
فراقکله ینار وصلکله اولشاد اولان کوکلم

کوزمدن اول پری‌خیلی‌زمانلر درنهان اولدی   دوچشم زارایکی فوارهٔ آتش فشاناولدی
یقلدی بیت‌خاطر یاندی دل‌کارم‌فغان اولدی   طربکاه درون یانغین‌یرندن برنشان اولدی
خراب آباد غمدر بر زمان آباد اولان کوکلم
فراقکله ینار وصلکله اول شاد اولان کوکلم

قنی‌تا صبح اغوشمده سرمست‌اولدیغك‌شبلر   کشاده نافه‌دك بللور سینه سیم غبغبلر
صراحیلر سبولر بادلر جام لبالبلر   سپهر ارزدده شمدیجك طوغمز اوکوکبلر
خراب اباد غمدر بر زمان آباد اولان کوکلم
فراقکله ینارووصلکله‌اول شاد اولان‌کوکلم

بوکون چکمز طوتالم پنجهٔ امیدده دامانك   ناصل محشرده یارین قورتیلور بیلم‌کریبانك
درونم یاقدی یقمدی اتش جانسوز هجرانك   مروتسز عجب کوکسکده یوقی ذره ایمانك
خراب آباد غمدر بر زمان اباد اولان کوکلم
فراقکله ینار وصلکله اول شاد اولان کوکلم

ضیا کرچه‌قولکدر ساکه جورکله‌عدواولمز   قرلمش شیشه‌در خاطر پذیرای رقو اولمز
غمکله حاصلی محزوندر خندان‌رو اولمز   مراد ایتسه‌ك‌دخی شاد ایتمکی شمدنکرواولمز
خراب اباد غمدر بر زمان اباد اولان کوکلم
فراقکله ینار وصلکله اولشاد اولان کوکلم   فی ۲۱ محرم ۱۲۷٤

تسدیس مطلع محمود ندیم پاشا وکیل ناظر امور خارجیه

عشاق او شاه کشور حسنك سپاهیدر   دولت فتادکانه یارك نکاهیدر
رندك قبای اطلس دلق سیاهیدر   شیخك سریری مسجد وتاجی کلاهیدر
افکاری ملکی شهر دلی تختکاهیدر
هر کیمسه کندی عالمنك پادشاهیدر

بر شهردرکه شهر قناعت حصار ناز   مهما نسراینه قونه‌مز موکب نیاز
قوللق افندیلك بوله‌مز انده امتیاز   شهلك کدالك اولمز او عالمده کار ساز

افکاری ملکی شهر دلی تختکاهیدر
هر کیمسه کندی عالمنك پادشاهیدر

احوال باز کونهٔ دهر اولدی بی ثبات   دولتمیدر بو دولت یکروزهٔ حیات
وهمه نه اعتبار وخیاله نه التفات   شاهی کدادن ایتمدی تمیز صنع ذات

افکاری ملکی شهر دلی تختکاهیدر
هر کیمسه کندی عالمنك پادشاهیدر

قویمز دیلرسه محتی اصلا حضورینه   استرسه شوق همدم ایدر بزم سورینه
وابسته امرینك بتون اشیا صدورینه   هیچ کیمسه‌لر مداخله ایتمز امورینه

افکاری ملکی شهر دلی تختکاهیدر
هر کیمسه کندی عالمنك پادشاهیدر

بسدر نکاح عاشقه خاقانلق استمز   رندانه تخت جم یتشور خانلق استمز
بر مور کاه دهره سلیمانلق استمز   درویش اولورکه عالمه سلطانلق استمز

افکاری ملکی شهر دلی تختکاهیدر
هر کیمسه کندی عالمنك پادشاهیدر

دوشمش خیال ایله کیمی اندیشهٔ غمه   وارمش مسرتی کیمنك حد ماتمه
بند اسارت اولمش امل نوع آدمه   یوخسه باقیلسه چشم بصیرتله عالمه

افکاری ملکی شهر دلی تختکاهیدر
هر کیمسه کندی عالمنك پادشاهیدر

دامنکش اول چو سرو غم روزکاردن   آزاده اول فساد حزان و بهاردن
قالمز کشی رمنده کیر و شهر یاردن   ایتمز مرور ممتنعات اول دیاردن

افکاری ملکی شهر دلی تختکاهیدر
هرکیمسه کندی عالمنك پادشاهیدر

ملك قناعتك چکلوب بر بوجاغنه   دهرك تنزل ایلمدم باغ وراغنه
کیرمز دلك صدای حکومت قولاغنه   باقمم اصول رسم و طریقك یساغنه

افکاری ملکی شهر دلی تختکاهیدر
هر کیمسه کندی عالمنك پادشاهیدر

بركار كاه غبغبه تمادر بو كاركاه یكسانـدر انده ذلت وغم عزت و رفاه
مقصد ضیا رفاه ایسه ایتمه امید جاه بلم ندر بو دغدغهٔ ملك وتختگاه

افكارى ملكى شهر دلى تختگاهیدر
هر كیمسه كندى عالمنك پادشاهیدر

٢٢ شوال ١٢٧٤

غزلیات

مرغ لاهوتم كه تا سوت آشیان اولمز بكا طائر قدسم زمین وآسمان اولمز بكا
منعكس آیینهٔ طبعمده نقش كائنات صورت ومعنیده بر سر نهان اولمز بكا
رند عالی مشربم خمخانهٔ اندیشه‌ده طاس معكوس فلك بر جرعه‌دان اولمز بكا
وارنكاه خشمنه چشم آشنالق سننده‌ده غمزهٔ دلبر بلای ناكهان اولمز بكا
شاعر سردرهوای روزكارم خامه‌وش وصف زلف دلربا عقد لسان اولمز بكا
اول فلاطون حكم اموز تحقیقم كه بن بو علی شاكرد درس امتحان اولمز بكا
قهرمان هفتخوان محتم رستم كبی دفتر افلاك لوح داستان اولمز بكا
یكه تاز عرصهٔ نظم وبیان اولدم ضیا شهسواران بلاغت همعنان اولمز بكا
در كه والای مفتی العصره ایتدم انتساب اندن اوزكه بر معلا آستان اولمز بكا
عارف اسرار حكمت كیم دیسه شایسته‌در راز مرأت دل عالم نهان اولمز بكا
بحث علم ایتدكجه لایقدر دیسه ابن كمال مجلسمده بر ندیم نكته‌دان اولمز بكا
یاد ایدوب لطف جمیلن دیر زبان روزكار بوندن اعلا بر حیات جاودان اولمز بكا

حشره‌دك یارب مقام شرعه زیب افكن اوله
بو دعادن غیریسی ورد زبان اولمز بكا

فی جمادی الاولی ١٢٦٨

نه ال ایتدی عجب نشئهٔ شراب سكا كه سرخیٔ می اولور پردهٔ حجاب سكا
سن اوج حسنده بر ماه عالم آراسین نه یوزله عرض جمال ایلر آفتاب سكا
كرفتهٔ خم زلف نكاره بكزرسین كوكل ندن كلـه‌یور بویله پیچتاب سكا
ندكلو جور وجفا ایتسك اولمم آزرده كه قورقرم اوله محشرده بر عتاب سكا
سرشك كریه وخون جكرله بسلندك ایكی كوزم نه بنـدندر آب وتاب سكا

جناب عاصمه عرض ایت نظیره مسئله سن
ضیا كلور ایسه اندن كلور جواب سكا

فی ٢٤ جمادی الاولی ١٢٦٩

رنج خاطر ویرمسون فریاد وافغانلر سكا كلعذارمسن همان صاغ اول فدا جانلر سكا

چوقیدر سردرهوای زلفك اولمق روزكار | بر پریسین كیم مسخردر سلیمانلر سكا
جنبش مژكانني خاطر نشان قیل متصل | بر كزار یاردر ای دل بو پیكانلر سكا
سنكه شاه حسن وآنسین الویررمی سودیكم | دلشكنلكلر بونقض عهد وپیمانلر سكا
قندهسین ای دامن امید بیلسم قندهسین | چاك چاك حسرت اولمشدر كریبانلر سكا
سن خرام ایتسك كلورجوشه ملكلر شوقدن | یا نصل صبر ایتسون انصاف ایله انسانلر سكا
هی نه‌سنكین دلسین ای كافركه تأثیر ایلز | آهلر فریادلر چاك كریبانلر سكا
عاشقانه بر زمین تازه كوستردك ضیا
غبطه ایلرلرسه شایاندر سخندانلر سكا

صفر ١٢٨٠

غم عشقكله ایتدم شویله بر داغ درون پیدا | كه هر زخنده بیك فرهاد ایله بیك بیستون پیدا
دكل صبح ومساخون دلن نوش ایتمكه خلقك | فلك بزمنده ایتمش ایكی جام لاله كون پیدا
خلاصه چاره یوق عالمده كم دردك بری بتسه | برنده اولور اندن دخی بر دردفزون پیدا
جهانده بولمامشدر بن كبی برمورد كامل | اوللدن كسوهٔ تركیبده صرف جنون پیدا
نه جادودر او خونی غمزه‌لر كیم هرنكاهنده | ایدر تسخیر ایچون عشاق بیك مكر وفسون پیدا
طریقكده دلیل استر ایسك صدق عزیمتدر | اولور هرخطوه‌ده برنقش پای رهنمون پیدا
ضیا پك چوق زمان استركه میدان بلاغتده
اوله ذاتم كبی بر فاضل صاحب فنون پیدا

فی سلخ شوال ١٢٧٠

دهری طوتمش پرتو خورشید عالمكیر بخت | منجلیدر جملهٔ ذراتده تأثیر بخت
جهلیده تحصیل ایچون البت ایدردك اهتمام | ممكن اولسیدن فدای فضل ایله تغییر بخت
فرق ایچون تمیز اهلیتده‌كی نقصانی | صورت اعماده اسلاف ایتدیلر تصویر بخت
عزت جهله هوان علمه یوقدر بر سبب | مقتضای عقل وحكمتسه اكر تدبیر بخت
بر مؤثردن ظهور ایلر ضیا آثار هب
صرف تعریض وتسلیدر بزه تعبیر بخت

فی جمادی الاخری ١٢٩٠

دوكرچشمم كبی بر ماهرو هجریله قانای صبح | دكلدر هر شفق بیهوده پرخون اسمانای صبح
اریتدی جسم زارم آتش حسرت مثال شمع | چراغ بزم ایدم جانانه بنده برزمانای صبح
انیس وغمكسارم سنسین انجق شام غربتده | یتر هجران یتر الله ایچون اولسون امانای صبح
بولورلر تسلیت سندن غریبان شب حسرت | بو خصلت صدقكه یتمزمی هركونده نشانای صبح
ضیای ناشكیبه كتم راز ایتمكده بكزرسین
كریبان چاك اولورسین چیقمز اغزندن فغان ای صبح

فی جمادی الاولی ١٢٧٨

دل مجروح ایدر اول غمزهٔ جلاددن فریاد   كه مظلوم ایلر البت خنجر بیداددن فریاد
نه آه ایتدی اثر نه ناله‌دن یاراولدی آسوده   فغان افغـان بی تأثیردن فریاددن فریاد
دكل دكس صدانك یاد ایدوب كهسارشیرینی   ایدر صوردقجه زخم تیشهٔ فرهاددن فریاد
یا بن بیهوش عشقم یا اوسرمست محبتدر   ایشتمم نیجه دملردر دل ناشاددن فریاد
چكنلر كو شمـال طالع ناسـازدن آزار   ایدر طنبوروش مضراب استعداددن فریاد
شئونات جهان وابستـهٔ حكم مشیتدر   عبثدر دست كردون ستم بنياددن فریاد

زبان شكوه‌دن آكاه بر كوش ترحم یوق
ضیا فریاددن صدداد دست داددن فریاد

فی ٢١ رجب ١٢٧٠

طوپلش بر دسته سنبل یار پرچم قویمش آد   قطره قالمش باده‌دن اغزنده كلفم قویمش آد
بر عجب آتش براقشدركه مهرك سینه‌مه   كه اكا عشـاق یاره‌كاه مرهم قویمش آد
مرده دللرجان بولور هرقطره‌سنده نشئه‌دن   حیفكیم آب حیاته می دیو جم قویمش آد
پرده پرده صنعت ابراز ایتمكه استاد صنع   بر تیاتروخانه یاپمش صكره عالم قویمش آد
ایتمـدن تحقیق حال دهری ارباب لغت   ماتمه شادی دیمش شادی‌یه ماتم قویمش آد
هی نه قدرت هی نه صنعتدركه خلاق ازل   برآوج طپراغی تخمیر ایتمش آدم قویمش آد

حلقه حلقه اهلردركیم صارلمش پاینه
ای ضیا جانان اكا كیسوی پر خم قویمش آد

فی ١٢ ربیع الاول ١٢٧٥

دعوئ بوس دهـانك دلده ودل نابدید   بر عجب تزویركیم مسئول وسائل نابدید
كشتئ عقله اولور هرموجی بركرد اب یأس   عشـق بر دریای عماندركه سـاحل نابدید
حیف كیم كمكشته راه تیه حیرت اولمشز   برصـدا كوش ایلرز اماكه قائل نابدید
كونده‌یوز بیك سراولورغلطیدهٔ میدان عشق   ارده مقتـول ناپیـدا و قاتل نابدید
عاقل ومجنونی تمییز ایتمكه انصاف ایله   حیف كیم عالمده بر معقول عاقل نابدید

یكه تاز عرصهٔ نظم و بلاغتسین ضیا
كویا بر شاعر صاحب فضائل نابدید

فی شعبان ١٢٧٢

بر پیتردی طویسه كوشم اغزیمه جانم كلور   صانورم غمخانه‌می تشریفـه جانانم كلور
دامنن طـوتمق ایچون دوشدكجه پارك پاینه   رهكذار دستمه كنـدی كریبانم كلـور
استمم بلبـل صـداسن خاطر ناشـادمه   حسرتكله ایتدیكم فریاد وافغـانم كلـور
قنده‌سین ای صبر طاقتسوز طرف باغدن   شهلوندم سـودیكم سروخرامانم كلـور

ای ضیا البته قورتلمز زبانمدن فلك
بن كیدرسم مجلس دورانه دیوانم كلور

فی ٢٢ محرم ١٢٧٤

تیغلك غمزه كده خنجر لـكده مژكانكده‌در
شوخسین اسباب قتلك جمله‌سی یانكده‌در
زلفك آسا شوق دامانكله اولدم تارمار
روز محشـرده ایكی دستم كریبانكده در
بولمسـون جمعیت ارام تا روز وصـال
شول كوكلر كیم خم زلف پریشانكده در
بر نكهله اولدررسین كه ویررسین تازه جان
عاشقك موت وحیاتی چشم مستانـكده‌در

ای ضیـا اینـهٔ فیض ازل اولمش دلك
شمس عشقك پرتو آثاری دیوانكـده‌در

شام شریف والیسی دولتلو محمود ندیم پاشا حضرتلرینك غزل عالیلرینه نظیره در

كوكل دشت فراقك طاٸر شكسته بالیـدر
تحسر لانه‌سی غم یادی افغان حسبحالیدر
بیلور دخت رزك مغبچه وقت حرمتن كویا
كه مجلسده الینه الدیغی ساعت حلالیـدر
ید استـاد قدرت نو بنو اثار ایدر پیـدا
فلك سر قضـانك پردهٔ ظـل خیالـیدر
نصیبی یوقدر اهل لطفدن بز كشته‌بختانك
درون یمده حالا كاسـهٔ كرداب خالیـدر
تواضع مشرب ممدوحدر ارباب رفعتـده
فقیرایلرسه عرض مسكنت‌خودكندی حالیدر
نوله نظم ولی‌نعمتـه اولسم ضیـا پیرو
هنر بخشنده كلك شوخ مشرب لاابالیدر
خدیو كامران محمود پاشـای علی خصلت
كه‌قهر خصم ایچون حالا دمشق‌شامه‌والیدر
سر افراز سر افرازان میـدان بلاغت‌كیم
معـارفده كمال وانوریدن كعبی عالیـدر
فلك محجوبدر ابر كهربار سخاسـندن
جهـان ممنون احسـان كف دریا نوالیدر
هنرده معرفتـده لطفـده احسـان وهمتده
نظیری وار ایسه آیینه‌ده كـندی مثالیدر

اوله اقبال‌و دولت‌همركابی قنده عزم ایتسه
زبان اختصاصك بو دعا زیب مقالیـدر

كاه ایدر بر نشتر مسموم مرهمدن ظهور
كاه ایلر نوشدارو كاسـهٔ سمـدن ظهور
هب صنایع بر مؤثردن‌بولور فیض وجود
كرچـه ایلر صـورتا اثار ادمدن ظهور
بار خاطردر بلا جـویان عشقـه آشـتی
لذت اول شادیده دركم ایلیه غمدن ظهور
هب هواداران ایتمشـدر پریشان روزكار
فتنه‌لر كیم ایلر اول كیسوی پرخمدن ظهور
نامنی حرمتله حالا یاد ایدر رندان عشق
خیلی‌دمدر كرچه صهبا ایده‌لی جمدن ظهور

تشنـكان معرفت اولسون ضیـا سیراب فیض
ماء حكمت ایلـدی میزاب خامه‌مدن ظهـور

فی ١٢٦٨

عالم عشقك دلم بر آتشين درياسيدر   كوزلرم كويا او دريانك ايكى بحراسيدر
بوسه‌دن صكره كناراستر وصال استر كوكل   سوديكم معذور طوت دنيا طمع دنياسيدر
ماه نومى خنجر جانمى دينور ابروسنه   درس عشقك اشته مشكل مبحثى بوراسيدر
صانمه جورندن ايدر عشاقه اينمه‌كج نكاه   چشم مخمورى اوست عشوه‌نك شهلاسيدر
رندى ياقلاشدرمامق استر جوار جنته   واعظك بو هاى‌وهويى هپ سينورغوغاسيدر
عشق اوله شول مرده كيم مانند رندلا يخوار   كنج كلخن كلشنيدر خون دل صهباسيدر

خالق معنى ضيادر كرچه سوزده شاعران
كيمسى موسى كيمى موسانك اژدرهاسيدر

فى رمضان ١٢٧٧

عجبدر هر كس اوضاع فلكدن داده كلشدر   كلان كويا بو محنتكاهه هپ فريادة كلشدر
قناعت ايلدم شم ايله زلفك نشئه حالنده   صارلمقده اكرچه خاطر ناشاده كلشدر
دل بيچاره كويا تازه جان كلدى سلامكدن   بو احسانك بكا طوغريسى فوق العاده كلشدر
عجب بر حسنه مالكسين كه اندام دلارامك   نه فكر مانى‌يه نه خاطر بهزاده كلشدر
كذركاه جهان بندركه شهر حقيقتدر   كيدنلر اول دياره بو خراب آباده كلشدر

ندر بيلم ضيا بو شيوهٔ اعجاز نظمكده
مكر روح القدس انديشه‌كه امداده كلشدر

فى ٢٤ شوال ١٢٧٣

كورمدن آثار نيسانك بهار الدن كيدر   كللر اخر دام اولور اما هزار الدن كيدر
نوجوان سومكده بن پيرانى تعييب ايلم   حسن اولور كيم سير ايدركن اختيار الدن كيدر
رزق مقسومه قناعتدر مآلى حكمتك   كاه حرص نوشكار ايله شكار الدن كيدر
ساربان وقت ايسك حزم ايله زيرا وقت اولور   بر طوپال مركب بلاسيله قطار الدن كيدر

قلت ادراكدن صانمه ضيانك غيرتن
نياسون كيم بركلور صبر وقرار الدن كيدر

فى جمادى الاخرى ١٢٨٨
جنوه

نه قانونه نه جبر وزوره نه خنكاره تابعدر   بو بندركهده هركس درهم ودیناره تابعدر
فلك برماهرو عشقيله دور ايتدردى دنيايى   بنم بختم عجب بر كوكب سياره تابعدر
كيدن‌كاز كلان مشكوكدر بيل قدريني حالك   بو دهرك محنت وذوقى بتون افكاره تابعدر
سحاب اسا يوررلر يرده جامد كورديكك طاغلر   بتون ذرات بر قانون استمراره تابعدر
اهالى تابع متبوعدر شاهده حقيقتده   يكونك حكمى بالاسنده‌كى مقداره تابعدر

ضيا افكار عصره اتباع ايت راحت استرسك
خس وخاشاك زيرا جوشش انهاره تابعدر

فى رمضان ١٢٨٧
جنوه

صانمه کردون چنبر دور زمانی دوندرر　　برید قدرت بو دولاب جهانی دوندرر
حجرهٔ خورشید در ذراتی کرچه دوندرن　　کیم عجب اول حجرهٔ آتشفشانی دوندرر
بو نه آتشدرکه یارب عشق دیرلر نامنه　　هر شراری بیك زمین وآسمانی دوندرر
هی نه دریادر او دریای ازل کیم قطره‌سی　　آسیای عالم کون ومکانی دوندرر
خسته‌در دل شویله کیم دست تردد له اجل　　بر یانندن بر یانه اول ناتوانی دوندرر

عالم نظم وبلاغتده سلیماندر ضیا
یارمغنده خاتم سحربیانی دوندرر

فی ۲۰ شعبان ۱۲۹۱

چشم نکاره باغرك پرسوز وتاب کوستر　　شاهین ناز آلتسون لخت کباب کوستر
رسمنده ای مصور چوق دقت ایت میانه　　چشمن اوست نازك آز نیم خواب کوستر
باق جامه عکسك آلسون اول مختشب زنخدان　　صنعتله صکره آندن بر آفتاب کوستر
واقف ایسك جهانك انجامنه المدن　　نه اضطراب عرض ایت نه پیچتاب کوستر
هر خطوه چاه غمدر دشت امل خیال ایت　　یا دوش چه بلایه یا اجتناب کوستر

بر افتابه بر اول مهوشه نکاه ایدرز　　شباهت اولیله که فرقنده اشتباه ایدرز
رواق عرشه چیقر حلقه حلقه شعلهٔ دل　　سحر که سوزش عشقکله آه آه ایدرز
دریغ کوهر عالمبهای عمره دریغ　　که بز انی غم دنیا ایچون تباه ایدرز
پلاسپارهٔ اخلاصمزله روز حساب　　جناب شیخ ریاکاره بر کلاه ایدرز

اساس قنطرهٔ عالمی ضیا اونودوب
عجب که رهگذر سیلی خوابگاه ایدرز

فی ١٤ جمادی الاولی ۱۲۷۰

وطن مألوف اولنلر بی سبب ترك دیار ایتمز　　ضرورتسز جهانده کیمسه غربت اختیار ایتمز
دونر سیمایه فکر ایتدکجه حسنك اضطرابندن　　کوکل بر پرده ای آرام جان سنسز قرار ایتمز
نه غم رسوای اولورسه زلفکه دل باغلیان مجنون　　کرفتاران زنجیر محبت قید عار ایتمز
ییقردی کوهکن اهیله طاغلر طویمدی شیرین　　عجبدر کاه سوز طاشه کرانسانه کار ایتمز
بزه خون بشر سرمایهٔ نصر وشجاعتدر　　سباع دشت وهامون کندی جنسندن شکار ایتمز
نظام خلق عالم محترمدر عند باریده　　خدا قادردر اما سیمی زر ایلی نثار ایتمز

ضیا اول عارف آگاه دل تحسینه شایاندر
که نقصانن بیلوب عرض کمال وافتخار ایتمز

فی ٥ ربیع الاول ۱۲۷٥

صباح اولنجه عیان نفس بنفس　　وجود دهره کلور صانکه جان نفس بنفس
و آلور نه ویررایسه روزکار اخر　　کوروك بونکته‌یی ایلر بیان نفس بنفس

حیات آلدیغی دمدر ممات ویردیکی دم | کشی اولور دیریلور آن بآن نفس بنفس
دکل نفسده اثر اعتقاد تامده در | ویرر مریضه شفا رقیه خوان نفس بنفس
نه دیکلنور نه طورر لحظه رهنورد حیات | مدار عمری ایدر طی همان نفس بنفس
ایدر حقیقت توحید نولدیغن اسماع | اولنجه نیرن ونی همزبان نفس بنفس

ضیا تواتر انفاسدن مشاهددر
که شمع وار بتر بوجهان نفس بنفس

فی جمادی الاخری ۱۲۹۱

بزم نوشانوشده غم برطرف می بر طرف | ساقیا غم قنده عالم برطرف می بر طرف
ذوق فیض عشق آیرلمز دل آکاهدن | اولەمز پیمانهٔ جم برطرف می برطرف
می اغر مرهمدن اول خاطر مجروحه | قونسه برمیزانه مرهم برطرف می برطرف
قنغیسین بلم دل شوریده ایتسون اختیار | بوس لعل یار کلفم برطرف می برطرف

مرحمت ویردی ضیا مجلسده یاره مست ایکن
کریهٔ چشم دمادم برطرف می بر طرف

فی شعبان ۱۲۹۶

اولیدی اولدیغی حاله رضاسی انسانک | بو رتبه اولمز ایدی چوق بلاسی انسانک
ندر اوحسن او تناسب او قامت بالا | سنی کوررده قالورمی ریاسی انسانک
اثیم معترفه مرحمت مروتدر | قرین عفو اولەکلش خطاسی انسانک
تحمل ایتدیکی اوضاعه طاغلر ایدەمز | صودر باقیلسه اساس بناسی انسانک
دریغ عمر عبارتسه کر بو محنتدن | بکر امید ایله صبح ومساسی انسانک
هزار شکله کیرر هر نفسده خلق جهان | قبول اولنسه اکر هر دعاسی انسانک
سپهر مدفنی مأکل ایتمش انسانک | اولور ینه تن انسان غداسی انسانک
طوغر الله بکر درد ایله اولور غمله | بیلنسه آه نه دمدر صفاسی انسانک

ضیا سزا اولەمز نعمت محبتکه
جوان اولورسه دخی بیوفاسی انسانک

فی ١٦ محرم ۱۲۷٤

سنسز جهانه عطف نکاه ایتمز اولدی دل | بیتابئ فراق ایله آه ایتمز اولدی دل
محنتکه جهانی بیلوب دامکاه غم | چوقدندر آرزوی رفاه ایتمز اولدی دل
جسم ورخك کوروب دوشدلی قید زلفکه | فرق سفید وسرخ وسیاه ایتمز اولدی دل
ساحلرس فتور اولدلی کشتئ امید | دریای آرزوده شناه ایتمز اولدی

ازاده سردر افت منتدن ای ضیا
زیرا امید تاج وکلاه ایتمز اولدی دل

فی ۳ محرم ۷۱

وجود ملکه افراد رعیت جزء لازمدر
نصل جمع السوفه نصرت آحاد لازمسه
براقسون ذکر خیر اثار و افعالیله عالمده
اکر بر ادمه خیر الخلف اولاد لازمسه
منافع مختلفدر اقتضای روزکار اوزره
دکل عریانه لازم ناخدایه باد لازمسه
صاقن اقبال ایچون اشخاصه اولمه آلت اغراض
سکا لازم می اولمق عالمه جلاد لازمسه
امور بیتی هب وارمی تصرف ایتمکه حق
اکر دختر ایچون ناچار برداماد لازمسه
ضیا آسا کمال کامله پیرولك ایتسونلر
هردمندان ایچون تقلیده براستاد لازمسه

فی غره صفر ١٢٩٥

الور هر لحظه ذوقه عمری برمیخانه‌در عالم
ویرر هر قطره سن بیك جانه برپیمانه‌در عالم
جهان اتش پرست پرتو اقبال ودولتدر
اکر سوزان اولورسك شمعکه پروانه‌در عالم
همان بر واریمش بر یوق ایمش درحاصل دوران
سراسر عبرت افزا بر غریب افسانه‌در عالم
جنون وعقلی تمییز ایلك معنیده مشکلدر
هله معقول اولان شو عقل ایسه دیوانه‌در عالم
خرابی جهان عمرانده نسبتله واقعدر
نه رتبه اولسه معمور اولقدر ویرانه‌در عالم
نه خسرولر نه جملر کلدی کچدی جلوه‌کاهندن
نیجه بازیچه کورمش بر تیاترو خانه‌در عالم
ضیا بیك کاربان عاقل کذار ایتدی زمیندن
بیلنمز بیلدی هم کیمسه‌لر حالا نه‌در عالم

فی ١٥ جماذی الاولی ١٢٧٥

ظن ایتمه بن اماسیه‌ده پاشالق ایلدم
بولدم یتیم خلقنی بابالق ایلدم
دلخواهم اوزره بر ایشه باش اولمدم دریغ
مجلسده کرچه بن دخی اعضالق ایلدم
ای خوش اوشیکه یانه یانه بزم یارده
مانند شمع انجمن ارالق ایلدم
نه صوفی‌یه نه رنده یراندم زمانه‌ده
مسجدده سبحه بزمده صهبالق ایلدم
بولدم حضور قلب ضیا جمله کارمی
تفویض قبضهٔ قدر خالق ایلدم

اماسیه
فی صفر ١٢٨٢

کریزاندر حضور و خواب جسم ناتوانمدن
اوصاندردی بنی تلخیٔ هجرك طاتلی جانمدن
اوللدن لاله‌زار داغ جسمم دور خطکده
بهاران ریزهٔ چین‌شوق اولور فصل خزانمدن
اکر بن کلشن اولسیدم بو بخت واژکونمله
بتردی هرکیسه معکوس هیئت خاکدانمدن
فراقکله ینار جورکله بردم قان ایچن کوکلم
ایدر اتش ترشح شمدی چشم خونفشانمدن
عدودر جسممه جان حسرتکله شویله کیم طورمز
معاذالله خیالك بر نفس ایرلسه یانمدن
کچن اهل دلی اشفته کام عشق ایدر خاکم
کلور بوی محبت ریزه ریزهٔ استخوانمدن
سبب اسرار عشقی فاشه فریاد و فغاندر هب
ضیا فریاد آهمدن فغان کندی فغانمدن

فی ٢٥ جمادی الاولی ١٢٧٠

فنون فتنه‌یی زلفك خط پرفندن اوکرنسون | کشی بر درس اوکرنسونده تك دشمندن اوکرنسون
بنار بیك داغ وار سینه‌مده حاجت یوق بیابانه | فنون عشقی مجنون شمدی کلسون بندن اوکرنسون
جکر بیالرجه حسرت وصلت یکروزهٔ یاره | هزار آیین صبری کلبن کلشندن اوکرنسون
وصال یاره ایرمز سینه چاك حسرت اولمزسه | کوکل رسم طریق عشقی پیراهندن اوکرنسون

ضیا سجادهٔ معنیده سنسین مرشد تحقیق
فنون نظمی ارباب معارف سندن اوکرنسون

فی ١٥ ربیع الاخر ١٢٧٣

برکون اوله‌جق بن کبی نالان اوله‌جقسین | ایتدکلرینه سنده پشیمان اوله‌جقسین
توسیع معیشتده بتون ذکر ایله فکرك | شیخم نه زمان سویله مسلمان اوله‌جقسین
بو عشوه بو رفتارکه وار سنده کوچکدن | بیلم نه یمان آفت دوران اوله‌جقسین
بو ناز وروش سنده‌که وار تازه نهالم | بیلسك یا نصل سرو خرامان اوله‌جقسین
چون خاطرمی ییقدك ایا چرخ ستمکار | چوق چکمیه‌جك سن دخی ویران اوله‌جقسین

برکون کله‌جك حیف ضیایه دیه‌جکسین
ایتدکلرینه سنده پشیمان اوله‌جقسین

اماسیه
فی ٢٠ ربیع الاخر ١٢٨٠

تیر مژکانك کوکلده یادکارمدر بتون | سودیکم ایتدکلرك خاطر کذارمدر بتون
عاشق هر شوخ می مشرب قلندر طالعم | چکدیکم پیمانه‌لر مجلسده یارمدر بتون
حلقهٔ چشممدر اول دام فسونکم استسم | طائران اوج استغنا شکارمدر بتون
لایقم هر جوره کم قوپدی المده دامنك | چکدیکم محصول دست اختیارمدر بتون

عالم تحقیقده میخانهٔ فیضم ضیا
عارفان بزمده رند لا یخوارمدر بتون

فی جمادی الاخری ١٢٧٠

دشمنلرك چراغی دیمم روشن اولمسون | حقدن بولور ایدن کتولك بندن اولمسون
قرب وصال حضرت ایسه قصدك ای مسیح | پشمینهٔ دلکده غم سوزن اولمسون
عبرت الوب حکایت فرهاد وقیسدن | مردم دین جهانده اسیرزن اولمسون
دامان وصلی تك الده‌کسونده نازدن | استرسه تنده نیمهٔ پیراهن اولمسون

داود چرخ درد ایله موم ایلدی ضیا
عالمده کمسه بن کبی آهن تن اولمسون

بوسنه
فی شوال ١٢٧٩

آصفك مقداری‌نی بیلز سلیمان اولمیان | بیلز انسان قدرینی عالمده انسان اولمیان
زلفنه دل ویرمین بیلز کوکل احوالنی | اکلاماز حال پریشانی پریشان اولمیان
رزقنده قانع اولان کردونه منت ایلز | عالمك سلطانیدر محتاج سلطان اولمیان
کیمکه قورقماز حقدن اندن قورقار ارباب عقول | هرنه استرسه یاپار حقدن هراسان اولمیان

اعتراض ایلرمه بر نادان ضیا خاموش اولور
چونکه بیلز قدر کفتارین سخندان اولمیان

فی شوال ١٢٩١

نه نالهیه نه آه سحرگاهه سرفرو ایتم طریق عشقده همراهنه سرفرو
تحسین که منت ایتمدی شیرینه جان ایچون فرهاد قیلدی تیشهٔ جانکاهه سرفرو
تعظیم ایله ایاغنی پوس ایتمك استیوب ایلر صراحی بزمده اولماهه سرفرو
بو نظم نوزمین بلاغت نثارده
عالم ایدر ضیای دل آگاهه سرفرو

فی غره ربیع الاخر ۱۲۷۳

نوع انسان حشرهدك تعظیم ایدرلر آدینه کیم فدای نفس ایدرسه جنسنك امدادینه
طاشدن اولسه توبهنك قلبی طایانماز باغده نیلرك افغاننه بلبللرك فریادینه
روی خاکی ظلم ایله پامال ایدن ظالملرك زیر خاکك حالنی کلزمی یارب یادینه
شمدیکی عاجزلرك دعواسنی سیر ایلین چکمشك رحمت اوقور فرعوننه شدادینه
یا قناعت اختیار ایلر یا ذل ارتکاب عصر یمزده اویدرانلر مصرفی ایرادینه
نیك و بد هرکس بولور عالمده البت ایتدیکن کندی بولمازسه جزا میراث اولوراولادینه
چرخدن الدم ضیا تیغ زبانله انتقام
رحمت اولسون فن نظمك پیرینه استادینه

فی شوال ۱۲۹۱

تبدل ایلدی اسما ایله حال جهان شمدی سپهره خاکدان دیرلر زمینه آسمان شمدی
کمانلر واصل آماج مطلبدر سهام آسا سهام استقامت اولدی همقدر کمان شمدی
هنر ایش بیلمامك حمق وجهالت کاردانلقدر درایت عاجز الداتمق ظرافتدر یالان شمدی
مروت مرحمت دیرلر براز شی واردی عالمده ایشی ارباب جاهك جمع ثروتدر همان شمدی
مقدم صو کتورمك دستی قیرمق برایدی اما عجبدر مظهر رجحان اولوردستی قیران شمدی
جهالت چارسوی دهری طوتدی شویله کیم هرکس زیانی سود ظن ایلر دخی سودی زیان شمدی
رجال اوزره نسا قوامهٔ صاحب نفوذ اولدی ایدر تعلیم آوازه خروسه ماکیان شمدی
تغیر ایلشدر عالمك اول رتبه اخلاقی بزه نقلی تواریخك کلور کویا یالان شمدی
نه رنکین سوز بولوردی بر زمانلر کلسه کفتاره
ضیایی ایلدی دمبستهٔ حیرت زمان شمدی

فی ۲۱ جمادی الاولی ۱۲۹۱

ای بلبل بلاکش چکمه جفای خاری وصل دوروزهٔ کل دکمز بو خارخاری
بیلم نیچون کوزللر عشاقه ناز ایدرلر کورمکدر اختیاری سومکدر اضطراری
نور هدای عقلی ویرمش ایکن خداوند خلقك عجب دکلمی مهدیه انتظاری
تا کی کوکل چکرسین اندوه روزکاری فصل بهار کلدی سیر ایله لالهزاری
کلزاری ایت تماشا قیل نظرهٔ چمنزار باق فیض لایزاله کور صنع کردکاری
فرش ایلیوب زمینه بر پرنیان اخضر اعزاز ایدر طبیعت سلطان نوبهاری
رنك شقق دکلدر هر صبح اولان نمایان عکس ایتمش ارغوانك آفاقه احمراری
سر تاپا مجوهر طاقش صانور عروسان ازهار ایله کورنلر اشجار مرغزاری
هر قطره آب نیسان برچشمه ماء حیوان کویا که جان باغشلار ذراته روح ساری

یا قطره قطره شبنم یا قطعه قطعه الماس — یا عکس مهر تابان یا نور فیض باری
کلبرك ایچنده غنچه کویا که ظاهر ایلر — لوح زمرد اوزره یاقوت آبداری
باد سحری یارب یا نفخهٔ مسیحا — یا قبض قلب عارف یا موج آب جاری
غبطه اورند عشقه کیم عزم کلشن ایلر — جیبنده شیشهٔ می یانده کلعذاری
بر الینده جام باده بر الده دست جانان — ایلر سحر نشیمن صحرای لاله‌زاری
که ناقل پیاله صد رعشه ایله عاشق — که ساقی قدحکش بیك ناز ایله نکاری
هر شیوه‌سنده پنهان بر طور هشربایی — هر نکته‌سنده مکنون بر وضع دلشکار
رخساری کل کل اولمش دستنده جام لبریز — تانافه دك دوکلمش کیسوی تارماری
صد چاك پیرهنلر کلبوسه چین دهنلر — بر یانه زهد وعفت بر یانه شرمساری

بردر ضیا فتاده تحقیق ایله تصور
واری یوغی جهانك هپ امر اعتباری .

فی صفر ١٢٩٢

هی قنی اولدمکه دلده ارزولر وار ایدی — شوقلر غملر هوسلر جستجولر وار ایدی
بر زمان نیدی خراباتك اوفر و شوکتی — انده یریر نعره‌لربیك های وهولر وارایدی
خوابه‌واردم‌اغلایوب‌رؤیاده کوردم‌دون‌کیجه — باصدیغی یرلرده یارك‌قانلو صولر وار ایدی
کام الوردی باغ عالمدن مشام آرزو — لالده سنبلده اول رنك وبولر وار ایدی
شمدی بر کهنه‌سفالی چوق کوررساق دهر — بزمزده بر زمان ذرین سبولر وار ایدی
دلربالر بویله دامنکش دکلدی بزمدن — هر کیجه عاشق ارارلر ماهرولر وار ایدی

سن ضیا کلزدن اول دهره مانند ندیم
عرصهٔ نظم وهنرده نکته کولروارایدی

فی جماذی الاخری ١٢٩٠

اولمسون فرض ایله هیچ انجامکار اندیشه‌سی — الویرر انسان ایسك ناموس وعار اندیشه‌سی
روحدن عنصرده اولدقجه کسلمز اضطراب — حالیدر مرغ قفسبندك فرار اندیشه‌سی
کرچه بلبلدر اولان اشفتهٔ خاطر غنچه‌دن — غنچه‌نك‌ده صورسه‌لر واردرهزار اندیشه‌سی
زخم خاری موسم هجر خزانی فکر ایدر — عقلی وارسه بلبلك ایتمز بهار اندیشه‌سی

کیم ضیا بیلسم سنی بویله پریشان ایلین
روزکارك حالیمی یا زلف یار اندیشه‌سی

فی جماذی الاخری ١٢٨٩

پایمالك اولمق امیدیله دامانك کبی — سینه چاك حسرتك اولدی کریبانك کبی
چون بنی سودای زلفکله سن ایتدك تارمار — تارمار اول سن دخی زلف پریشانك کبی
لذتی تا حشره‌دك خاطر نشاندر عاشقه — کورمدم بر یادکارك زخم پیکانك کبی

اولمسون جانان دخی آکاه حالکدن ضیا
راز عشق صاقله کنج سینده‌ده جانك کبی

فی ١٥ محرم ١٢٧٥

مه طلعتك خيالى دل بيقراره دوشدى — صانه‌سين كه عكس ماهك يم بيكناره دوشدى
سركويى خون دلدن ينه لعلزاره دوندى — كورينوركه ميل جانان هوس‌شكاره دوشدى
دل زاره اولدى ظاهرره شهر حيرت اخر — يولى رهنوردعشقك نه عجب‌دياره دوشدى
كرهٔ زمين اولورسه نوله حشره‌دك پرآتش — بنم تش دلمدن اكا بر شراره دوشدى
يازق اول هوا پرسته‌كه بو بزم بى بقاده — براقوب صفاى جامى غم روزكاره دوشدى
بكافوقلبدوب كل‌رخ اورجم اوماه بوزدى — بو سنه زهى تصادف رمضان‌بهاره دوشدى
اوله عارفان عصره بو غزل ضيا هديه‌م
يم عشق جوشه كلدى‌بوكهركناره دوشدى

فى ١٧ رمضان ١٢٧٣

چاره جو اولدقجه درمان دردناك ايلرسنى — اى كوكل بو دردعشق اخر هلاك ايلرسنى
شانه‌وش پك دوشمه اى عاشق‌هواى زلفنه — قورقرم شمشير غمزه چاك چاك ايلر سنى
زيب كيل ايتمك‌ايچون محصولى دهقان ازل — بركون اى تخم تن البت زير خاك ايلر سنى
تا بكى اى نفس چركك الودميل معصيت — اغله كيم اشك ندامت بلكه پاك ايلرسنى
مور شهد افتادهٔ غمسين ضيا يوقدر خلاص
چاره جو اولدقجه درمان دردناك ايلر سنى

فى ١٢٦٧

ياران طاغلدى صحبت ميخانه قالمدى — اول عشرت اول محبت او پيمانه قالمدى
كوش ايتمم اسكى نعره‌لرى كوى ياردن — كويا كه دشت عشقده ديوانه قالمدى
هر تارى اولدى برزدهٔ دست روزكار — ايتدكلرى او زلف پريشانه قالمدى
هب اشناى دولت احسانك اولدى خلق — بر بندن اوزكه بزمكه بيكانه قالمدى
ياقدك فتادكانكى خاكستر ايلدك — اى شمع كلفت اتله پروانه قالمدى
دلبسته اولمه عالمه سلطان ايسك دخى — برملك در جهان كه سليمانه قالمدى
هركس زبون فكر معاش اولدى عصرده — اولكى شوق مجلس رندانه قالمدى
طاشلر يدردى نان يرينه برزمان فلك — نان ويردى شمدى آه كه دندانه قالمدى
اولمز او شوخه هيچ بريسى كاركر ضيا
افسون توكندى ديمدك افسانه قالمدى.

فى ٣ ذى القعده ١٢٧٤

جمال يارە خال دلكش عنبر فشان قوندى — ديار رومه اقليم حبشدن كاروان قوندى
سرشك‌ديده ولخت جكرله طرح بزم ايتدم — الم ديرلر سراى سينه‌يه برميهمان قوندى
دكل‌خورشيد حسنك‌نقش‌ايدركن‌خامهٔ قدرت — او نقطه صفحهٔ چرخه بر اى امتحان قوندى
چيقار البت الندن كيم تملك ايتمك استرسه — آنكچوندر بوفانى عالمك نامى جهان قوندى
ضيا عيد ايله كيم سينه‌كده جانان داغلر اچدى
حنادن جابجا كويا كه قربانده نشان قوندى

فى ١٥ رجب ١٢٩٢

ترساده اختلاف مسلمانده اختلاف — سر تاپپای عالمِ انسانده اختلاف
هب اختلاف السنه‌دن اقتضا ایدر — تحقیق اولنسه اکثر ادیانده اختلاف
باعث غیابدر عدم اتفاق ایچون — یوقدر وجود مهر درخشانده اختلاف
عارف او درکه حالی زمانله قیاس ایدر — احوالی مختلف قیلار ازمانده اختلاف
شیخك نه رتبه‌اولسه‌ده ظاهر کرامتی — کاهی اولور میان مریدانده اختلاف
کلمز تغیر ادمه اقبال وجاه ایله — بوزماز مآل نامه‌یی عنوانده اختلاف
انسان دیئورمی انلره کیم انتفاع ایچون — برآنده اتفاق ایده برآنده اختلاف

حیرت ویرن بداهته تعریضدر ضیا
یوقسه اولور طبایع وجدانده اختلاف

فی ۱۸ جمادی الاولی ۱۲۹۲

قطعات

طغرای همایون ایچون قطعه

شاه دوران حضرت عبدالعزیزك حشره‌دك — حق مؤبد ایلسون اقبالنی اجلالنی

سیر ایدن طغرای غرای همایونن دیدی
بر هما در فتح شرق وغربه اچمش بالنی

اول اثناده ظهور ایدن کوکب کیسودار ایچون قطعه

قیلدی خان عبدالعزیز اقبال‌ایله تخته جلوس — ایلدی بر نجم کیسودارد رخشان هریری

بر کلور بیك ییلده بویله شاه عادل عالمه
طوغدی انکچون جاوسیله برابر اختری

قطعه

درآل عبادر ملجائی ارباب ایمانك — قوصوفی غیرت سفیانیانله مستفید اولسون
آکوب احوال سبط احدی عشر محرمده — یزید وقومنه کیم لعنت ایتمزسه‌یزیداولسون

فی ۸ محرم ۱۲۷٤

قطعه

نور محراب هلالی او لمهك — منجلی اولدی بو شب بدر اولمدن
سجده ایلرسم بوعیده وار یری — قدری کوردم‌لیلهٔ قدر اولمدن

فی ۲٦ رمضان ۱۲۷۳

بیت معجم عربی

نبی شفیق نظیف تقی نجی نجیب نقیب نقی

بیت معجم فارسی

بتی نغز بی شفقت غیظه خیز — جبین چین چین غضب تیغ تیز

لیلهٔ قدر دوتماسنده یازلمق اوزره سویلنان قطعه

ای شهنشاه جهان آرا جلوسکدن بری — سایهٔ لطفکده اولدی جمله عالم مستفید
کیجه کوندز دولتی احیادر انجق مقصدك — هرکیجه‌ك قدرایاسون‌حق هرکونك‌قدرسعید

فی ۱۹ رجب ۱۲۷۸

دیکر

ظل یزدان ایده‌لی تخته جلوس شب غم کتدی کلوب روز سعید
کیجه کوندز ایشی اصلاح امور کیجه‌سن قدر ایده حق روزینی عید

دیکر

ایلدی احیا یکیدن دولتی شاه جهان حضرت عبدالعزیز
حرمتنه لیلهٔ قدرك خدا قدر جلیلن ایده دائم عزیز

فی ۲۲ رجب ۱۲۷۸

قطعه

فرق اولنمز خرطا حونه‌دن اهل دنیا ایل ایچون چونکه ایدرهر بری نفسین اتعاب
شوقدر وارکه اویور هر کیجه راحت بریسی
برینك فکر والله کوزینه کیرمز خواب

قطعه

هر کشی حالنجه بر قید املنده بنده‌در جمع مال ایلر کیمی استر کیمی ذریتی
بر اسارتکاه عبرتدر بو عالم حاصلی
طویمدی کیمسه جهانده لذت حریتی

تصویر اوزره تحریر اولنان قطعه‌در

جسم زارم خا کده پنهان اولنجه استرم بر زمان اولسون ضیا نام فلکده پایدار
سیرتم اثار خامه‌مدن قلنسون اجتهاد
صورتم بورسم ایله قالسون جهانده یادکار

پادشاهم صانمه کیم اورمز نشانی قورشونك ماهی چاك ایلر تفنکك کیرسه مهرك قوینه
سطوت شاهانه‌دن بیچاره دستی خوف ایدوب
بلکه قورشون ایشلمز بر نسخه طاقش بو یننه

قبریس جزیره‌سی متصرفلغنه مأموریتمزده ایالت مهرینه حك ایتدیریلان قطعه

استقامت یورر عدالتله عصر عبدالعزیز خاندر بو
فقرای رعیت الحاصل مستریح اوله‌جق زماندر بو

فی ١٤ رمضان ۱۲۷۸

بیت

عقل برمیزان ناقصدر حقوقی وزن ایچون وقت اولورکیم حق چیقر وقتیله باطل صایدیغك

بیت

برکون اولور جفادن او شوخ جهان بکر ای دل دیدکلرك اولور اما زمان بکر

قطعه

احکام قدر تخلف ایتمز بو حالی بیلن تکلف ایتمز
چوق چرخ فلك توقف ایتمز عاقل بو حاله تأسف ایتمز

بیت

همنفس اولمغله حضرت مولانایه ویردی تأثیر صدا حضرت مولانایه

قطعه

یارب نه اکسیلوردی دریای عزتکدن پیمانهٔ وجوده زهراب طولماسیدی
آزاده سر اولوردم آسیب دردوغمدن یا دهره کلمیدم یا عقلم اولماسیدی

مارش عسکری

دفع ایچون اعدایی فرمان ایلدی سلطانمز قویمشزدر بز انك یولنه باش و جانمز
شان ایچون بزجه نه دولتدر دوکلك قانمز قهرمان بر عسکرز عثمانلودر عنوانمز
شرق وغربه‌لرزه انداز اولدی صیت وشانمز

دین ودولت اغورینه اعدامزه‌اچدق سفر خانمانن ایلرز بر حمله‌ده زیر وزبر
رهنمامزدر لوای نصرت وفتح وظفر قهرمان بر عسکرز عثمانلودر عنوانمز
شرق وغربه‌لرزه انداز اولدی صیت وشانمز

بر زمان ایران وتوران اولدی هب پامالمز بر وقت المان مجار اولمشدی کندی مالمز
حاصل اولدی سایهٔ شاهانه‌ده امالمز قهرمان بر عسکرز عثمانلودر عنوانمز
شرق و غربه‌لرزه انداز اولدی صیت وشانمز

حق بزه صاحب قران بر پادشاه ایتدی‌عطا بر قیلی اغورنده بیك بیك جانمزاولسون‌فدا
هب اوشاهك فیض واحسانیله‌درکیم‌ای ضیا قهرمان برعسکرز عثمانلودر عنوانمز
شرق و غربه‌لرزه انداز اولدی صیت وشانمز
فی ۱۰ ذی‌الحجه ۱۲۸۹

شرقیات

برای تشریف همایون از بحر سفید

بر زمان ای پادشاه جم صفات سوز هجرك دلده بولمشدی ثبات
عودتکله شمدی ایتدك التفات مقدمکله ویردك افاقه حیات

حسرتك ایله جهان نالان‌ایدی طوغریسی شایستهٔ احسان ایدی
سنسز عالم قالب بی‌جان ایدی مقدمکله ویردك افاقه حیات

عالم اولمشکن فراقکله ملول عز ایله بولدك ستانبوله وصول
صانکه بر روح ایلدی جسمه حلول مقدمکله ویردك افاقه حیات

حاصلی هجرکله ای شاه جهان قالمامشدی کیمسه‌ده تاب و توان
رؤیت دیدارك اولدی تازه جان مقدمکله ویردك افاقه حیات

ایشدی تشریف همایونك رجا هب ضیا کبی جهان ایدوب دعا
حمد لله اولدی مقبول خدا مقدمکله ویردك افاقه حیات

برای عزیمت همایونه بحر سفید در اظهار تحسر

اولدی الم ای شاه جهان خلقه رسیده سن عزم ایده‌لی بو سفر دور وبعیده
دریاکبی هر قطرهٔ اشك اولدی چکیده طاقتمی کلسور حاصلی بو هجر مدیده
سن دولت ایله عزم ایده‌لی بحر سفیده
ایندردی فلك قاره‌لری چشم امیده

لطف ایله براز حالمزه ایله نکاهی قیل یمن قدومك ایله مسرور کاهی
هر شب فلکی قاره‌لدق ایلیوب آهی کوز یاشلریمز اغلدیور بحر سیاهی
سن دولت ایله عزم ایده‌لی بحر سفیده
ایندردی فلك قاره‌لری چشم امیده

عودت ایله تشریفکده ایله تکلم احسان قیلوب حالمزه ایله ترحم
هر کیجه قاره بغلدی هجرك ایله انجم دریای فراقك یتشور ایتدی تلاطم
سن دولت ایله عزم ایده‌لی بحر سفیده
ایندردی فلك قاره‌لری چشم امیده

کار ایتدی بزم جانمزه خنجر فرقت یاقدی یتشور جسممزی آتش حسرت
تشریفکه هب منتظرز ایله عنایت انصاف بیور غیری یتر قالمدی طاقت
سن دولت ایله عزم ایده‌لی بحر سفیده
ایندردی فلك قاره‌لری چشم امیده

تشریفك ایله عالمه بخش نعم ایله اسباب صفای وطربی منتظم ایله
رحم ایله کلوب باری ضیایه کرم ایله استانبولی یمن قدمکله ارم ایله
سن دولت ایله عزم ایده‌لی بحر سفیده
ایندردی فلك قاره‌لری چشم امیده

احسان همایونه تشکر معروضنده شرقی

افتخار مدر بیلوب رب غنینی یولکده ایتسم فدا جان وتنی
دائم ایتسون حشره‌دك مولاسینی پادشاهم ایلدك احیا بنی
بو نه نعمت ای ولی نعمتم اوله مقبولك دکرسز خدمتم
یوق ایکن بر ذره‌جه اهلیتم پادشاهم ایلدك احیا بنی
عمرم اولدقجه یتر دولت بکا طالعم یار اولدی قول اولدم سکا
ایده‌یم بو نعمتك شکرین ادا پادشاهم ایلدك احیا بنی
صدمهٔ چرخ ایله ای شاه جهان مرده اولمشدی ضیای ناتوان
سایهٔ لطفکده بولدی تازه جان پادشاهم ایلدك احیا بنی

فی ٣ جمادی الاولی ١٢٧٨

كسوهٔ جدیدهٔ عسکریه ایچون شرقی

ایتدك احیا عسکری باشدن باشه
پادشاهم دولتکله چوق یاشه
دشمنك کلسون باشی طاشدن طاشه
پادشاهم دولتکله چوق یاشه
کسوه کیدی بولدی عسکر شمدی شان
هربری اولدی مثال قهرمان
ایتمده بویله دعا خلق جهان
پادشاهم دولتکله چوق یاشه
پك یراشدی اکری صارق اکری فس
رسمنه ارباب عرفان دیدی بس
بوسوزی تکرار ایدرلر هر نفس
پادشاهم دولتکله چوق یاشه
طرز اسلام اوزره کیدردك لباس
دشمنك شمدنکرو ایتسون هراس
شکر ایدوب دیر عسکرکله جمله ناس
پادشاهم دولتکله چوق یاشه

فی ۱۵ رجب ۱۲۷۸

شرقی صبا

ای صبا اسمه نکارم اویقوده
سودیکم چشم خمارم اویقوده
دیکه لطف ایت کلعذارم اویقوده
چین سحردر نازلی یارم اویقوده
برك کلزار اولمسون جنبش فروش
ایتمسون جوی روان جوش وخروش
برزمان بلبل دخی اولسون خموش
چین سحردر نازلی یارم اویقوده
تارمار اولمش او زلف پرشکن
سرپلوب یاتمش اچلمش پیرهن
برکومش دریا صانور جسمن کورن
چین سحردر نازلی یارم اویقوده
مست ایدی مجلسده باده شوقنه
سنده مانع اولمه شمدی ذوقنه
ای کوکل اه ایتمه الله عشقنه
چین سحردر نازلی یارم اویقوده

فی رجب ۱۲۷۶

شرقی فرحناك

کل اونتدق صحبت میخانه‌یی
ایلیه احیا مشرب ندایی
محرم ایتمه مجلسه بیکانه‌یی
طولدر ای ساقی کتور پیمانه‌یی
نشئه یاب ایله دل دیوانه‌یی

فکر غم آرتق یتر حالم خراب
شیشه‌لرده یوقمی برقطره شراب
ایتمه عمرم واری ایتمه اجتناب
طولدر ای ساقی کتور پیمانه‌یی
نشئه‌یاب ایله دل دیوانه‌یی

اویقوسزی نشئه سندنمی ندن
یاتدی اغوشمده اول سیمین بدن
یاره زحمت اولمسون کل باری سن
طولدر ای ساقی کتور پیمانه‌یی
نشئه‌یاب ایله دل دیوانه‌یی

عقل واندیشه‌دم خیالم قالمسون
حالمی فکره مجالم قالمسون
تا بو صورتله ملالم قالمسون
طولدر ای ساقی کتور پیمانه‌یی
نشئه یاب ایله دل دیوانه‌یی

فی صفر ۱۲۷۸

شرقی

الفتك اولدی میسر ای پری
بن سکا حسرت ایدم چوقدنبری
اشته شمدی سویلدم کلدی یری
بن سکا حسرت ایدم چوقدنبری
عقلمی الدی او سیمین کردنك
کیم اوماردی بویله احسانك سنك
عاقبت کچدی الیمه دامنك
بن سکا حسرت ایدم چوقدنبری
کل صباح اولدی کل ای مخمور ناز
اتشم لطفکله تسکین ایت براز
بشقه وقته قالسون اول ناز و نیاز
بن سکا حسرت ایدم چوقدنبری
حسنکك اولدم کوکلدن مائلی
یاقدی هجرانك یتر جان ودلی
یاندی صبرم یاندی عمرم حاصلی
بن سکا حسرت ایدم چوقدنبری

فی سلخ ربیع الاخر ١٢٧٨

حجاز کار

دور اوللدن سندن ای رشك ملك
قولکه کورسك نلر ایتدی فلك
بللو حالمدن نه حاجت سویلك
اشتیاقك جانمه کار ایتدی پك
مظهر لطفك اولورکن بر زمان
فرقتکله شمدی حال اولدی یمان
مرحمت قیل نازلی یارم الامان
اشتیاقك جانمه کار ایتدی پك
غنچه‌سك سن کل جمالك صولمسون
دوشمنك غمدن افاقت بولمسون
سودیکم سندن شکایت اولمسون
اشتیاقك جانمه کار ایتدی پك
حسنکك اولدی ضیا آواره‌سی
اولمه وار ایرلنك یوق چاره‌سی
کوکلك اولدی اوکولمز یاره‌سی
اشتیاقك جانمه کار ایتدی پك

شرقی

نیچون نالنده سین بویله
کوکل دردك ندر سویله
سنی بن استمم اویله
کوکل دردك ندر سویله
کیمك عشقیله نالانسین
کیمك هجریله سوزانسین
ندن بویله پریشانسین
کوکل دردك ندر سویله
ندر بو سنده کی حیرت
بوکا وار بر سبب البت
مراق اولدی بکا غایت
کوکل دردك ندر سویله
هو النده بو کونلرده
نه یل اسدی عجب سرده
دوا اولمزمی بو دردە
کوکل دردك ندر سویله
چکلدك سیر کلشندن
قچارسین شمدیده بندن
اوصاندم غیری بن سندن
کوکل دردك ندر سویله

فی ٢٥ شوال ١٢٨٢

شرقی

دوشندیجه کوزوم افکاره حیرت ــ سکا ایلر ایکن عالم محبت
نه طالعدر بو ای مهر صباحت ــ سنی سومك بکا اولدی قباحت
عجبدر سودیکم خلق زمانه ــ آرارلر لوم ایچون در بو بهانه
شراب ایچمك بنی ویردی لسانه ــ سنی سومك بکا اولدی قباحت
فراقکله چیقار افلاکه آهم ــ عجب یوقمی مروت سنده ماهم
ندر بونده بنم جرم کناهم ــ سنی سومك بکا اولدی قباحت
کوزلسین سن سکا افتاده یم بن ــ نه جنحه صادر اولدی بشقه بندن
جهان خلقی بکله اولدی دشمن ــ سنی سومك بکا اولدی قباحت

فی ٣ ذی الحجه ١٢٨٢

شرقی

کل جالنده او خاطر مشکناب ــ دللره ویرمکده در بیك پیچ وتاب
رشك ایدرسه وجهی واردر افتاب ــ حسنکه ویرمش تراشك بشقه تاب
صانکه قورتلمش بولتدن ماهتاب

ساده رونك کرچه خوشدر طلعتی ــ بشقه در اما خط آور لذتی
چشممك باققله طویمز حسرتی ــ حسنکه ویرمش تراشك بشقه تاب
صانکه قورتلمش بولتدن ماهتاب

پنبه کوشك زیر کاکلدن چیقار ــ غنچه کل سنبلدن اولسون آشکار
زائل اولمش کل یناغندن غبار ــ حسنکه ویرمش تراشك بشقه تاب
صانکه قورتلمش بولتدن ماهتاب

طاقتم یاندی کوروب رفتارکی ــ اوزمه انصاف ایت ضیای زارکی
قوقلیم برکره جلك رخسارکی ــ حسنکه ویرمش تراشك بشقه تاب
صانکه قورتلمش بولتدن ماهتاب

فی ٢٨ ذی الحجه ١٢٨٢

اماسیه دن عودتله ذات شاهانه کورلدکده تشکراً سویلنان شرقیدر

دردکله کورسك نه حاله کیردم ــ واریمی جانمی یولکه ویردم
یللرجه وصلك اوزلدم طوردم ــ دنیا کوزیله بن سنی کوردم
عمرمده بوکون مراده ایردم

اوچ ییل جهانه باقدم اصلا ــ هجرکله زندان اولمشدی دنیا
اولسمده ارتق غم یمم زیرا ــ دنیا کوزیله بن سنی کوردم
عمرمده بوکون مراده ایردم

جان وجهاندن مأیوس اولورکن ــ رؤیاده کاهی وجهك کوررکن
محشره قالدی حسرت صانورکن ــ دنیا کوزیله بن سنی کوردم
عمرمده بوکون مراده ایردم

شانکله سنك دنیاز طولسون — سبب اولنلر او قدر بولسون
بیك کره حقنه شکرلر اولسون — دنیا کوزیله بن سنی کوردم
عمرمده بوکون مراده ایردم

شرقی

تدرای نور دیدهم سویله حالك — نیچون بویله صراردی کل جمالك
سنك البته واردر بر ملالك — نیچون بویله صراردی کل جمالك
عجب کندك کبی بر وردآله — کوکل ویردکده می دوشدك بو حاله
ندن نازك تنك دوندی خلاله — نیچون بویله صراردی کل جمالك
سبب نه منحرف کوردم مزاجك — طبیبه اولمسون هیچ احتیاجك
اکر جان ایسه ممکندر علاجك — نیچون بویله صراردی کل جمالك
سزامی صاغ کزرکن بویله کندم — اوزلسون دلشکارم دلپسندم
امان ای عمرمك وارى افندم — نیچون بویله صراردی کل جمالك

شرقی

کیملرك غمخانه‌سن رخشنده سین — قنغی ویران دللره تابنده‌سین
حسرت افروز دل افکنده‌سین — قنده‌سین ای نور دیده‌م قنده‌سین
اشته اوچ کوندر بوکونله انتظار — کیم خیالك چشم حسرتده اوچار
قان دوکر هجرك ایله بو چشم زار — قنده‌سین ای نور دیده‌م قنده‌سین
طورمدك عهدکده ایتم اشتباه — بر دل پرخونی قیلدك جایکاه
کوزلرم یوللرده قالدی آه آه — قنده‌سین ای نور دیده‌م قنده‌سین
غمزه‌کك باشیچون ای رشك ملك — عاشقه لایقمیدر جور ایلمك
قان رواندن دیده‌لردن صبحه دك — قنده‌سین ای نور دیده‌م قنده‌سین

شرقی

عاشقلری اینانديرر — یلان وعده ایله قانديرر
بو خوی سنی اوتانديدر — چوق ناز عاشق اوصانديرر
ندر سندن بو چکدیکم — اسیرکسم ویر ینجکم
بیلمزمیسن آ سودیکم — چوق ناز عاشق اوصانديرر
منتانکك دوکمه‌سین چوز — سیم تنك کورسون بوکوز
اسکیدر سویلنور بو سوز — چوق ناز عاشق اوصانديرر

شرقی

دکلیوب اوصافکی ای ماهرو — کیرلی عاشقدم سکا چوقدن برو
ایلم اغیاره ارتق سرفرو — سن بنمسین بن سنك شمدنکرو
کندمی ایتمك مقررکن تلف — سن وصالکله بکا ویردك شرف

حاصلی جان وجهان هب برطرف — سن بمسين بن سنك شمدنكرو
الفتك ويردى بكا تازه حيات — سوديكم عهدكده سنده قيل ثبات
قيل وقاله ايتمه اصلا التفات — سن بمسين بن سنك شمدنكرو
چونكه سن ايتدك ضيايه اعتبار — كتبدی دستندن انكده اختيار
عهدم اولسون سوميم بر بشقه‌يار — سن بمسين بن سنك شمدنكرو

صبحدمدر تا بكی بو احتجاب — مست نازم غيری الويرمزمی خواب
مهر حسنك ايلیوب كشف نقاب — شبنم خورشيده ويرسون انجذاب
آج يوزكدن زلفكی كتسون حجاب
سوديكم يا طوغ يا طوغسون افتاب

وقت تنوير جهاندر شمديجك — مهره جا خاورستاندر شمديجك
يعنی وقت امتحاندر شمديجك — عرض ديداره زماندر شمديجك
آج يوزكدن زلفكی كتسون حجاب
سوديكم يا طوغ يا طوغسون آفتاب

طوتدی آفاقی فروغ شهرتك — ماهی محجوب ايلدی ماهيتك
ويردی خورشيده تردد طلعتك — عالمی اوزمكمی يوقسه نيتك
آج يوزكدن زلفكی كتسون حجاب
سوديكم يا طوغ يا طوغسون آفتاب

تيره بختان غمك ای كلعذار — اولديلر شب تا سحر انجم شمار
آرتق الويرمزمی درد انتظار — پك رجا ايلر ضيای بيقرار
آج يوزكدن زلفكی كتسون حجاب
سوديكم يا طوغ يا طوغسون آفتاب

ای شاه اقليم وفا — هجركله حالم پك فنا
هب بنده‌در جرم وخطا — ايتدم قپوكه التجا
الله ايچون رحم ايت بكا
بن عاشقم عاشق سكا

دوشدم ديار غربته — ياتدم فراش حسرته
يوق صبرم ارتق فرقته — دكز ايسه‌مده شفقته

ايضاً

كورسه جمالك كوزلرم — سورسم ايزينه يوزلرم
عفوايت پريشان سوزلرم — اونبر ييل اولدی اوزلرم

ايضاً

بوكره اى نور بصر آيينه يه ايله نظر
ممكنمى صبر ايتمك بشر ياندى ارتق ضيا يتر
ايضاً

سوزناك عارف بك

جور ايتمه بكا بويله جرم نه ايسه سويله
لازمسه جزا ايله جرم نه ايسه سويله
عشقكله كوكل طولسون بو وضعه سبب نولسون
اوز باشك ايچون اولسون ايضاً
سن يان جيندەلى جانا . زنداندر بكا دنيا
عفو ايتمه كوجن اما ايضاً
بن عاشقكم عاشق جوره دكلم لايق
بالله بكا ده يازق ايضاً

شرقى

بزم صفا قورلسون كوكلك فرحله طولسون
عيدك مبارك اولسون شوكتلو پادشاهم
سن شاه جهانيا نسين
عالملره سلطانسين
هب بندهٔ فرمانكدر
مستغرق احسانكدر
تدبيرك ايله دولت بولمقده عزو رفعت
سايه‌كده خلق راحت شوكتلو پادشاهم
ايضاً
اى شاه عالم ارا دنيا سنكله دنيا
ايتدك جهانى احيا شوكتلو پادشاهم
ايضاً
جود و سخا سنكدر لطف و عطا سنكدر
قولك ضيا سنكدر شوكتلو پادشاهم
ايضاً

الغاز

اول نه مرغ خوش نفسكيم بيوجود هر برده پرواز ايدوب بيلز حدود
جسمى يوقدر واردر اما خانه‌سى يعنى بر سنكين محلدر لانه‌سى
ايكى دوزندن ايدر اكه ولوج بر قپودن ايلر ايلرسه خروج

کندوسی شوب عناصردن بری
بلکه اندن بر وجودك مظهری
بر همادرکه اولور دولتر شان
جای ویرانی ایدر رشك جنان
بوم دیرسمده سزاکیم اول عقاب
که چوق معموره‌یی ایلر خراب
زخم منقاری الی یوم القیام
اوله‌من مرهم پذیر التیام
لانه‌سندن بولسه بر دم انفصال
بو قدر ارجاعنده قطعا احتمال
اوله‌من عالمده انسیز بزم خاص
ایلمش هر بزمه کسب اختصاص
محرمانه هر بره ایلر دخول
استسه هر قالبه ایلر حلول
اولدیغیچون مبدأ کون شئون
آشیانندن ایچر اهل بطون

بو لغز حلن بیلن اهل ادب
اولور عالمده ضیا وش بسته‌لب

لغز عربی

انی ربت فی اسم له خمسة ارکان وکلهم مقتبسة من الطبقات الست المعتبرة ولکل واحد منها خمسة افراد معینة عدا السادس رکنه الاول فی اخر الطبقة الاولی وثانیه فی اخر الثانیه وثالثة ثالثه فی السادسة ورابعه ثالثة فی الثانیة وخامسه ثانیة السادسة فی السکون والثالة فی الاولی عند الوصل الاول مع الثانی منه اسم الجنس من العوامل اوهو حرفة لمن لیس له حظ من الاعراب فی الحا فل والثانی مع الثالث بلدة اها لیها منسوبة بالسر والثالث بالرابع جارحة مؤثرة عند لزومها وهی مؤنث علی صورة المذکر کأنها الخنثی والرابع مع الخامس عقد من العقود عند تجرده کما هو المشهود وان انضم الاول بالثانی والثالث یحصل فعل من الافعال المعتلة والثانی مع الثالث والرابع شعبة الجبل وحروفه الاربعة دون الاخیر تدل علی القضیب الصغیر وهو بسیط ومرکب باعتبار الجوهریة والعرضیة ومربع وقد یثلب ویثنی حین ینطوی وهو کالهیولی لریب المنون بل هو جوهر متحیز للشئون وفی اصله صحیح وسالم من انواع العلل وان یری علی صورة العلیل وبالنظر الی لفظه مؤنث منصرف وبسیطة تنقسم طولاً لاعرضاً ولا عمقاً وهی ارض علیها حدائق غلباء فیهن الاوراق والازهار وقد توجد الثمار وکیتها کانهن خدودة بالخطوط الفاصلة ولهن اربعة اوجه ولکل منها ثلثة وجوه ولها خصایص منها ان تنزیل غموم الروح باشاعة الوقوع ومنها ان تعلم علوم الغریبة وان تعرف نقل انها عالمة مخبرة عن المعانی الموحشة والمستأنفة الا انها علی مذهب الدوریة واصلها واحدة تنشعب منها الامثال التی یضر بونها عند الاستعمال ویجد ونها الاولیا قرباً وبعداً وهی معجمة فیها ثلث علایم او خمس لها بالاعتبار وتدل دون معناها المشهور علی بقیة الاموال وعرض النخیل سواء کان رطباً اویابساً منشأها انسان لیس مثلنا وله اسم مرکب من خمسة احرف الحرفان الاولان منه یطابقان بحرفی اسمها الاول لفظاً وعدداً الاانه اعجمی وهی لیست کذا والثلثة الباقیة منه تدل علی الابرص عند نا عن هی الاثمرة تشهد فی سنه ثمان واربعین مرأت ولکل مرة فیها لذة اخری للاولیاء

ناظم اماسیه متصرفی ایکن علت ناصور ایله بر کشته حال اولمغه سیواسده پوست نشین ارشاد اولان مور علی بابا طرفندن وارد اولان نامه تقریبی ایله علت مذکوره کسب خفت وزوال ایتمکله یازیلان جوابنامه‌در:

نامه

بنم ای نور چشم افتخارم — مدد کارم انیس غمگسارم
سرور خاطرم شوق درونم — فرحبخش دل زار وزبونم
سپهر فیض وعشقك افتابی — کمالات الهینك کتابی
فروغ ذاته مظهر در جمالك — کمالات خداوندر کمالك
اوتاندرسنك نوله حسنکله ماهی — عیان وجهکده انوار الهی
حریم بارکاه قرب حقسین — سکا مرد خدا دینسه احقسین
دکل مرد خدا بلکه خداسین — که اسرار خدایه اشناسین
بیلورسین ای طبیب مهربانم — نلر چکدی بو جسم ناتوانم
عزیزم همنشینم اولدی ذلت — جوانلقده بنی پیر ایتدی علت
مرض صحتدن ایتدی شویله تبعید — اطبادن دوادن کسدم امید
دکلدم مقتدر بر التفاته — باقردم دوربین ایله حیاته
وجودم ضعف ایله دوندی خلاله — ایشم قالدی جناب لایزاله
فغان وزار ایدی هر روزکارم — بو حال اوزره کچردی روزکارم
عنایتنامه کز کیم واصل اولدی — کوکلده بیك مسرت حاصل اولدی
دخی اچمزدن اول اول کتابی — بو رسمه ایلدم اکا خطابی
دیدم ای نسخهٔ تحقیق وعرفان — نوید یار وتعویذ دل وجان
سن اول جانانك ایتدك دستنی بوس — همان بن قالدم انجق زار ومأیوس
حسدای نامهٔ فرخنده طالع — سکا اولدی نکاه یار واقع
دیوب بو نظمی هم کوزیاشی صاچدم — بر از فکر ایتدم اخر مهرین اچدم
نه کوردم بر کتاب پر معانی — لسان الغیبدر هر بر بیانی
صفوف واردات اولمش سطوری — مزایاسی ایدر واله شعوری
جلی هر نکته‌سنده بیك حقایق — عیان هر جمله‌سنده بیك دقایق
زبانی عالم عرفان زبانی — بیانی فیض ربانی بیانی
یازلمش بر نیجه بحث حقیقت — که هر حرفی دکر بیك کره دقت
باقوب اول نسخه‌یه تکرار تکرار — تسلی بولدی هر لحظه دل زار
نکاه ایتدکجه بن نقش کتابه — مدار خفت اولدی اضطرابه

وجود ناتوانه کلدی قدرت — کوروندی وجهۀ آثار صحت
تغیر کلدی صحتله مزاجه — مدارا قالمدی طبه علاجه
سرور و بهجتم کلمز بیانه — یکیدن کلمشم کویا جهانه
بونك شکرنده عجزم کرچه ظاهر — ایشم انجق خلوص اوزره دعادر
وجودك کورمیه حاجت علاجه — طبیب اول اهل درد واحتیاجه

صفا اوزره کچه عمر وزمانك
بوله فیض مؤبد خاندانك

فی ٢٥ جمادی الاولی ١٢٨١

ینه شیخ مشارالیه اماسیه‌دن یازلمش اولان دیکر جوابنامه‌در

ای نور علی ونور عالی — مجموعۀ جملۀ معالی
حلال دقایق حقایق — کشاف حقایق دقایق
مشعل کش شاهراه تحقیق — پاداش طریق خضر توفیق
دانای بواطن و ظواهر — دریای محیط عالمه سر
مرآت جهانمای عرفان — خورشید سپهر فیض واحسان
سجاده نشین فیض وارشاد — فرد الفرد کروه افراد
ای مرشد کامل الهی — یوق فضل وکمالکه تناهی
درد دله نسخۀ شفاسین — عالمده بر آیت خداسین
بر نامۀ دلنوازك الدم — اخبار حیاتسازك آلدم
مفهومی وفا مآلی احسان — مضمونی کرم مفادی عرفان
هر حرفه مزیل چرك الام — هر لفظی دلیل شوق وآرام
اول شوق ایله دل جهانه صیغمز — دلشادلغم بیانه صیغمز
کیفیت معنئ مشاهد — ویردی دل زاره ذوق بیحد
حقا که غریبدر بو رؤیا — انجامنی ایده خیر مولی
رائی مرئی مرائی بر در — رؤیت اما عجیب سر در
بو بحثده کرچه قول چوقدر — تحقیقنه احتمال یوقدر
توحیدده چونکه غایت اولمز — بر دائره‌ده نهایت اولمز
منع ایلیه‌جکدی کوردم اشغال — یازدم بو بر ایکی سطری درحال
ای حسرتی بغرمی ایدن خون — تقصیرمی ایله عفوه مقرون

قیل منکری فیضك ایله اسکات
اول مظهر جملۀ کمالات

فی غره ذی‌القعده ١٢٨١

ترجیع بند

بوکارکاه صنع عجب درجهانه در — هر نقشی بر کتاب لدندن نشانه‌در

گردون بر اسیاب فلاکتدار در   کویا ایچنده آدم آواره دانه‌در
مانند دیو بچه‌لرین التقام ایدر   کهنه رباط دهر عجب آشیانه‌در
تحقیق اولنسه نقش تماثیل کائنات   یا خواب ویا خیال ویاخود برفسانه در
منجر اولور امور جهان بر نهایته   صیفك شتایه میلی بهارك خزانه در
کسب یقینه ادم ایچون یوقدر احتمال   هر اعتقاد عقله کوره غائبانه در
یارب ندر بو کشمکش درد احتیاج   انسانك احتیاجی که بر لقمه نانه‌در
یوقدر سپهر بو قبهٔ فیروزه فالده   ذرات جمله تیر قضایه نشانه در
اصل مراد حکم ازل بولمه‌در وجود   ظاهرده کی صواب وخطا هپ بهانه در
بر فاعلك مأثریدر جمله حادثات   نه اقتضای چرخ و نه حکم زمانه در

سبحان من تحیر فی صنعه العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

اجرام بی نهایه ایله پردر اسمان   نسبت اولنسه ذره دکلدر بو خاکدان
بیك شمس تابدار وهزاران مه منیر   یوز بیك ثوابت ونجمه سیارهٔ عیان
هر شمس ایدر توابع مخصوصه‌سیله سیر   هر تابعه توابع اخری ایدر قران
هر شمس ایدر لواحقنه نشر فیض خاص   هر لاحقك طبیعتی امثالنه نهان
هر جمله مرکزنده ایدر سیر بی وقوف   هر قطعه محورنده بولور فیض جاودان
هر جملهٔ وسیعه‌ده مبسوط بیك وجود   هر قطعهٔ فسیحه‌ده مشهود بیك جهان
هر بر وجود مصدر اولور بیك وجود ایچون   هر بر جهان هزار جهاندن ویرر نشان
هر ذره ده طریقهٔ مخصوصه اوزره فیض   هر جسمده طبیعت مخصوصه اوزره جان
هر عالمك سنین و تواریخی مختلف   هر بر زمینده بشقه حساب اوزره‌در زمان
پیوسته در سواحلی کرداب حیرته   بر بحر درکه حاصلی بو بحر بیکران

سبحان من تحیر فی صنعه العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

بر ذره‌درکه ذرهٔ نامتناهای خاك   بر ذره خارجه ایده‌مز اندن انفکاك
لبی لهیب نار ایله بر کوی آتشین   قشری بخاری یم ونهر ایله چاکچاك
نسبتله قشری حجمنه اول لب آتشك   شول قبه‌درکه فرش اولنه انده برکتاك
بو قشردرکه جملهٔ حیوانه روزوشب   احضار رزق وتوشه ایچون ایلر انهماك
کاهی تنفس ایلیجك اژدر زمین   کوه شرر فشانلر ایدر ارضی لرزه ناك
اول ذرهٔ جسیمه بی فانوس شمع وار   اولمش محیط توده بتوده نسیم پاك
کیم روز وشب او سفرهٔ عالمشمولدن   هر نفس رزقن المده بر وجه اشتراك
بو نقطه‌در یمین وشمالی بیان ایدن   ایلر جهاته عقل بو مرکزدن اندلاك
ذرات کون بونده بولور نشوهٔ حیات   افراد خلق بونده چکر جرعهٔ هلاك

خسبیدهٔ فراش اماندر نفوس هپ بر طوپ شعلهٔ ناکده بی قید وهم وباك
سبحان من تحیر فی صنعه العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

دندان شیره لقمه اولور اهوان زار بر کوسفندی طعمه قیلر کرك جانشکار
بی‌جرم ایکن غدای عناکب اولور مکس معصوم ایکن کبوتری شاهین ایدر شکار
عاجز ایکن عقابه کرفتار اولور کشف غوك ضعیفی قوت ایدینور بی وسیله مار
بی جنحه ماکیان بچه‌یی چاك ایدر زغن بی سابقه دو پاره ایدر موشی موشخوار
کنجشك زاری باشهٔ پران هلال ایدر ایلر تذروی پنجهٔ غدرنده بازخوار
مار زمینه لقمه اولور مرغ تیز پر مرغ هوایه طعمه اولور ماهیٔ بحار
غواص حرص کوهر ایدر لقمهٔ نهنك کبکی امید دانه ایدر تله‌یه شکار
دردانهٔ درونی ایچون چاك اولور صدف اوازیدر قفسده ایدن بلبلی نزار
بید سترك هلاکنه خایه اولور سبب قتل سمور زاره اولور پوستی مدار
غالب زبونی قاعده در ایلك تلف پرده هواده بحرده جاری بو کیرودار
سبحان من تحیر فی صنعه العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

که افتاب وکاه کواکب کهی جماد اولدی اله معتقد زمرهٔ عباد
که عجل وکاه اتش ویزدان و اهرمن که نور وظلمت اولدی قضایای اعتقاد
عقل وجمال وعشق اله اولدی بر زمان بتلرله طولدی بر نیجه پیل جملهٔ بلاد
انجام ایردی نوبت توحید ذات حق کلدی ظهوره بونده‌ده بیك فتنه بیك فساد
که عین وکاه غیر صانوب خلق وخالقی که جمعه کاه فرقه عقول ایتدی اعتماد
اولدی هزار ذات دینوب که صفاته عین بر اصلده کهی نیجه اصل ایتدی اتحاد
هر شخص نفس عنصرینه نسبت ایلیوب عقلنجه بر اله مشخص ایدر مراد
یکدیکره نه رتبه مخالفسه شخص وعقل عالمده اولقدر متخالفدر اعتقاد
حکمت بودر که اخرینه خصم اولور بیلوب هر قوم کندی مسلکنی منهج سداد
اما بو اختلاف ایله مقصودی جمله‌نك بر خالقه خلوص ایله ایتمکدر انقیاد
سبحان من تحیر فی صنعه العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

کللر کولر فغانله یکر عمر عندلیب بیمار احتضارده اجرت دیلر طبیب
مانند لاشه نعش توانکر ذلیل وخوار کرکس مثال وارث وغسال ناشکیب
بالین نازه خواجهٔ شهر ایلر اتکا خاك مذلت اوزره یا توراج برغریب
پرتو فروز بزم طرب شمع خنده ریز پروانهٔ شکسته پر افتادهٔ لهیب
ثوم وبصل چونرکس ولاله کشاده لب محبوس کنج محفظهٔ تنکناده طیب
پستر نواز عز وصفا احمق خسیس کلخن نشین ذل وهوان عاقل حسیب

که دولت جهاندن ایدر جهل بهره یاب
که لقمهٔ عشادن ایدر عقل بی نصیب

مقبول بزم صحبت اولور مفسد لئیم
منفور طبع عالم اولور ناصح مصیب

کاهی محقر جهلا شاعر بلیغ
کاهی مسخر حمقا فاضل ادیب

بر عاجزك معیشتی نقصان پذیر اولور
بر ظالمك اموری ایدر کسب فر و زیب

سبحان من تحیر فی صنعة العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

یارب ندر بو دهرده هر مرد ذو فنون
اولمش بلای عقل ایله ارادن مصون

یارب نیچون بو عرصه ده هر شخص عارفك
مقدار فضلنه کوره دردی اولور فزون

هر قنغی سویه عطف نگاه ایتسه بی حضور
هر قنغی شیئه صرف خیال ایتسه عقلی دون

ممکنمیدر حقیقت اشیایی وزن ودرك
میزان عقله درهم تعدیل ایکن ظنون

گنجیدهٔ بصیرت اولورمی بو عجز ایله
حیثیت حوادث و کیفیت شئون

کویا که بونجه محنت وغم ازکلوب اولور
برده تحکم جهلا ایله بغری خون

بیلممکه مقتضای نظام جهانمیدر
دائم جهانده جاهل اولور مسعدت نمون

جاری جهان جهان اوله لیدر بو قاعده
بر احمق دنیه اولور اهل دل زبون

نادان فراز عز وسعادتده سرفراز
دانا حضیض عجز ومذلتده سرنکون

نادانی کامپرور ایدر طالع بلند
اهل کمالی سائل ایدر بخت واژ کون

سبحان من تحیر فی صنعة العقول
سبحان من بقدرته یعجزا الفحول

دوشدی جدا نعیم صفادن ابو البشر
اولدی خلیله تجربه که کردن پسر

یعقوبی قیلدی فرقت فرزند اشکبار
اولدی جناب یوسفه چاه بلا مقر

ایوبی علت بدن ایکلتدی زار زار
منشاره ایلدی ذکریا فدای سر

باشی کسلدی غدر ایله یحیای مرسلك
دوشدی هزار محنته عیسیٔ بی پدر

طائفده نعلی لعله دونوب اولدی هم شکست
یوم احدده درهٔ تاب پیامبر

طاش باغلدی مجاعه ایله بطن پاکنه
دنیایه رغبت ایلدی سید البشر

تأثیر سمله ایلدی صدیق ارتحال
اولدی شهید تیغ قضا عاقبت عمر

انجام ایردی جامع قرآن شهادته
اخر جناب حیدره ده ایتدی تیغ اثر

مسموماً ایتدی ذات حسن عدنه انتقال
مظلوماً اولدی شاه شهیدان بریده سر

هر کیمده عشق غالب ایسه قرب حضرته
اولدقلوانده دردوبلا درد وبلادرفزونتر

سبحان من تحیر فی صنعة العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

کیمدر بو عجزی خاص قیلان نوع ادمه
کیمدر بو نوعی اشرف ایدن جمله عالمه

شیطان ونفسی کیمدر ایدن الت شرور
کیمدر قویان زبون هوایی جهنمه

منصوری کیم دوشردی انا الحق دیارینه
کیم ویردی حکم قتلی ایچون شرع اکرمه

کیمدر شرابی حرمت ایله تلخکام ایدن　　اعمال جام وباده‌یی کیم اوکردن جمه
کیمدر یهودی منکر اعجاز حق ایدن　　کیمدر مسیحی نفخ قیلان ذات مریمه
کیمدر ویرن جسارت شمر وفضاحتی　　سفیانه جعده‌یه شمره ابن ملجمه
کیمدر نصیر طوسی هلاکویه سوق ایدن　　مستعصمی کیم ایتدی قرین ابن علقمه
کیمدر ویرن علیله تداوی‌یه احتیاج　　کیمدر قویان مزیت اصلاحی مرهمه
زنبور کیمدن ایلدی تحصیل هندسه　　بابلره کیم ایلدی تعلیم زمزمه
کیمدر بو کارکاهه چکن پردهٔ خفا　　کیمدر ویرن تصور تفتیش ادمه

سبحان من تحیر فی صنعه العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

ایتمش کیمیسی راحتن اقبال ایچون فدا　　اولمش کیمی بلیهٔ ادباره مبتلا
اولمش کیمی توانکر دوران ایکن ذلیل　　اولمش کیمینه دولتی سرمایهٔ عنا
طوپلر کیمیسی وارث وحادث ایچون نقود　　ایلر کیمیسی ثروت ایچون عمرینی هبا
دوشمش کیمی تجسس کبریت احمره　　اولمش کیمینه موجب افلاس کیمیا
ایتمش کیمی حریص قتال ارزوی شان　　قیلمش طمع کیمیسنی جاندادهٔ وغا
اولمش کیمی مسخر افسون چشم یار　　اولمش کیمی مقید کیسوی دلربا
ایتمش هوای لاله کیمن داغدار غم　　اولمش کیمینه درد کل و یاسمن بلا
تفریق ایچون کیمیسی اوقور رقیهٔ فسون　　تسخیر ایچون کیمیسی یازار نسخهٔ دعا
اولمش کیمی صفا ایله رند پیاله کش　　اولمش کیمیسی حرص ایله افتادهٔ ریا
ایتمش خلاصه برامل خاص بی لزوم　　هر شخص حری قید اسارتله مبتلا

سبحان من تحیر فی صنعه العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

مظلومه ظالم ایلر ایکن ظلم وغدر وآل　　کارنده آثم اولدیغنی ایلمز خیال
اموال خلق سارق الوب سارقم دیمز　　قاتل وبال قتله دخی ویرمز احتمال
بر وجه حق بیان ایدر البته فعلنه　　هر قنغیسندن ایلر ایسك ایروجه سؤال
بر مملکتده صلب اولنور قاطع طریق　　بر یرده موجب شرف وفخر اولور بو حال
بر بلده‌ده حجاب زنان عیب اولور ینه　　بر شهرده بو حالت اولور باعث جمال
مشرب اولور شرابی ایچوب حرمتن بیاور　　مذهب اولور حقوق عبادی کورر حلال
بر عاقل مسلم الاطواره محرم اول　　مشوار وطورینی نظر اعتباره آل
سیر ایت ندکلو وضع غریبی ایدر ظهور　　کیم هر بری جنونه اولور بشقه بشقه دال
وابسته‌در خیالنه افعالی هرکسك　　کیمسه امورینه ایده‌مز نسبت حلال
عقل وجنونی باطل وحق بیان ایچون　　یوقدر جهانده حیف که میزان اعتدال

سبحان من تحیر فی صنعه العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

ایلر صباح شامی ولیلی بهار ایدر — صیفی قیلر شتا وخزانی بهار ایدر
نزع حیات حی ایدر امواته جان ویرر — ایلر غباری ادم وجسمی غبار ایدر
جسم خیاله ناری ایدر نور قدرتی — نوری کلیمه حکمتی همرنك نار ایدر
لیلئ حسنی چشمنه شیرین کوستروب — فرهادی درد عشق ایله مجنون وزار ایدر
دملرجه بر طمعله قیلر قلبی بی حضور — ییللرجه بر امله دلی بیقرار ایدر
برملکی بر حریص ستمکار ایچون ییقر — بر قومی برمنافق ایله تار مار ایدر
برجسمی عز ونازایله صد سال بسلیوب — انجام کار پنجهٔ مرکه شکار ایدر
یوز ییلده بروجودی قیلوب کنج معرفت — اخر یرین نشیمن خاك مزار ایدر
عارف اودرکه معترف عجز اولوب ضیا — بو حادثات جاریه دن اعتبار ایدر
ملکنده حق تصرف ایدر کیف مایشاء — استرسه کونی یوق ایدر استرسه وار ایدر

سبحان من تحیر فی صنعه العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

فی محرم ١٢٧٦ .

دیکر

عالم خیالخانهٔ حکمت فشانه در — کون ووساد شیوهٔ حکم زمانه در
هستی ونیستئ جهان هب بهانه در — مجموعهٔ دوکون سر اسر فسانه در

بو کارکاه صنع عجب در سخانه در
هر نقش برکتاب لدندن نشانه در

قونمش بوچارسویه برآینهٔ حیات — صورتور اولمش آنده تماثیل کائنات
طوتمش جهانی پرتو مشکوة وجدذات — جوهر قدیم ورنك تصاویر بی ثبات

بو کار کاه صنع عجب درسخانه در
هر نقش بر کتاب لدندن نشانه در

ایتمش وجود مختلفات ایله امتزاج — هر صورتی قبول ایدر آینهٔ مزاج
علت علاجده لازمه در علته علاج — هر شیده اشکار مسلسل بو احتیاج

بو کار کاه صنع عجب درسخانه در
هر نقش بر کتاب لدندن نشانه در

دورانکه صد هزار جمی ایلیوب زبون — قیلمش نیجه پیالهٔ سرشاری سرنکون
اولور ینه بو بزمه عجب ارزو فزدن — بوندن زیاده عقله کوره اوله مز جنون

بو کار کاه صنع عجب درسخانه در
هر نقش بر کتاب لدندن نشانه در

میزان حقده بو دخی بر اوزکه معدلت — منفور اولور هنرور وجهال ملتفت
مغلوب زمرهٔ جهلا اهل معرفت — پامالدر کمال وهنر خار وخس صفت

بو کار کاه صنع عجب درسخانه در
هر نقش بر کتاب لدندن نشانه در

سعی ایله کشفه مقنعهٔ دار مبهمی اکلبه ندر ضمیرهٔ اجزای عالمی
ادراك ایله جوهر نفس مقدمی فهم ایت مآل نسخهٔ کبرای ادمی

بو کارکاه صنع عجب درسخانه‌در
هر نقش برکتاب لدندن نشانه‌در

آثار ظاهر اولمه‌در کرچه نیك وبد بردر باقلسه چشم حقیقتله کالبد
اولسه فزون نه مرتبه تعداد ده عدد هر بر عدده ینه جلی معنئ احد

بو کار کاه صنع عجب درسخانه‌در
هر نقش برکتاب لدندن نشانه‌در

که جنك و کاه صلح وکهی حب وکه نفاق که فرق واختلاف وکهی جمع واتفاق
ادبار ایچون تأسف واقباله اشتیاق بر عمر یکدوروزه ایچون جمله بومشاق

بو کار کاه صنع عجب درسخانه‌در
هر نقش برکتاب لدندن نشانه‌در

سطح زمین وکنکرهٔ آسمان ندر فصل وبهار وصیف وشتا وخزان ندر
آثار دلشکاریٔ هر نوع جوان ندر شوق شراب وسوزش ونای وکمان ندر

بو کار کاه صنع عجب درسخانه‌در
هر نقش برکتاب لدندن نشانه‌در

بر مقتضای شیوهٔ احکام روزکار هر نوع وجنس بر جریان اوزره بیقرار
مبداء ضیا عیان ومعاد ایسه آشکار بوقدر دریغ کلمه کیتمکده اختیار

بو کار کاه صنع عجب درسخانه‌در
هر نقش برکتاب لدندن نشانه‌در

فی صفر ۱۲۷۲

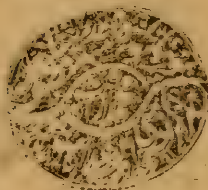
ف کوکلم شکنج زلف سیه کاره دوشمسون کافر مثالی حلقهٔ زناره دوشمسون س
ض زنهار اواهوی حرمی صیدا ایچون کوکل دشت بلاده نیجهٔ آزاره دوشمسون ف
س دوشمسون بلای کاکوکلمندتك اسیر عشق غمزه‌ك کبی برافت مکاره دوشمسون ض
ف مانند قیس لیلئ زلفك کورم سندن مجنون اولوب نه حالله کهساره دوشمسون س
ض پیمانه عکس لعل لبن کورمسون صاقین ساقی او ماهخانهٔ حاره دوشمسون ف
س بن عاشقم او غنجه فمه همچو عندلب انصافه کلکه نیجهٔ کوکل زاره دوشمسون ض
ف سودی اوماهی مردم چشمم کبی کوکل انوار حسنی دیدهٔ اغیاره دوشمسون س
ض دوشسون دوشنلر عشقنه اول نورسیده‌نك کوکلم همان او طفل زیانکاره دوشمسون ف

کوردی سپهر زاره فطنه غطاسنی
غیری نصل ضیا درخکاره دوشمسون

ترجیعبند شجاعتنامهٔ عثمانی

طبع ونشری حقی صاحب امتیاز بولنان افندی‌یه عائدر

مهر مخصوصی اولمیان نسخه‌لر ساخته اولوب طابع وبایع مسؤلدر

دیباجه

آغاز سخن حمد خدا اولسه سزا در — کیم زیور عنوان اثر نام خدا د

حمد الله هو ذو العرش کبیرا — لا یدرکه المرء ولو کان بصیـ

خلاق بدیع الاثر نه فلك آرا — رزاق عمیم النعم مائده پیـ

اولدر ایکی عالمده بزه معطی ومانع — انس وملك وجن در اجلالنه راکـ

اندن اوله اهدا شه کونینه تحیات — هم آل ایله اصحابنه بروجه مکافا

اول رحمت حقدر بزه سرمایهٔ دارین — هم دیدهٔ مؤمنده او در مردمك عیـ

دوزخده براقمز بزی سلطان رسالت — اندن اومرز عرصهٔ محشرده شفاعت

شوکتله دخی وارث اورنك خلافت
تختنده مؤبد اوله تا یوم قیامت

عدل وکرمی ایلدی هب عالمی احیا — عصرنده جهان اولدی زهی جنت اعـ

شمدی او عزیز پادشهك وصفنه دائر — تألیفی نشر ایتمده هب منشی وشاعـ

از جمله بری رأفت دیرینهٔ ناکام — بو دفعه بنه ایلدی بو خدمته اقدا

کیم وصف شهنشاه ایله منظوم نیجه کوهر — بو نوا ثرك شاهدینه ایلدی زیو

ن ایله شهزاده لرك مدح وثناسی
لت عثمانیـه نك شهرت وشـانی
فخر اولور مفخرت ملته بادی
اعلی اصحاب کرم سهو وخطامی

ثبت اولدی بو دفترده اثر بولدی بقاسی
بو وصف شجاعتله طوتر جمله جهانی
اهل دله تصویری اولور موجب شادی
زیرا که ثمـارنده اولور پخته وخامی

* بن معـترفم عجزمه انشاد سخنـده *
* یوق ذره جه دعوای هنرنشئه سی بنده *

یر اعظم سپهر خلافت * وشرف افزای اورنك سلطنت * وشهنشـاه انجم سپاه آسمان رفعت * ولی نعمت بی منت * وباعث افتخار ملك وملت * شوكتلو قدرتلو * مهابتلو * عظمتلو (پادشاه) عالمپناه افندیمز حضرتلرینك جلوس میامن مأنوس همایونلرینه موافق * واوصاف برگزیدهٔ (شاهانه) لرینه مطابق اشبو تاریخ عربی العبارهٔ * نصرت وظفر اشارهٔ (جامع الكلمدر) كه الحق صورت مطـالعه وسیاق تحریری موجب حسن تفأل * ورونق افزای صحایف كتب * اصحاب تأملدر *

* یاایها الناس اتبعوا ملكا مجـاهدا عزیزا منصورا *

١٢٧٧

وبودخی اسماء حسنی دن (رافع) و (نافع) اسم جلیله مظهریت حضرت (ملوكانه) نك اوصاف شهریارانه لرینه دائر برقطعهٔ رنكین ادادر *

* فارسی *

ه عبـد العزیز خان امروز
بر اسم (رافـع) و (نافع)
فع) سیـف و مسند وخامه

افتخـار ملوك هر دول اسـت
اوست كاندر زمانه بی بدل اسـت
(نافع) ملك ودولت وملل است

ایضاً مدایح حضرت ملوکانه‌لرینه دائر بر منظومهٔ جامعة الاسماء پادشاهانه‌در

بخت محمود وشوکت سنجر — عدل کسری ودولت قیصر
جام جمشید وتخت کیخسرو — ملك دارا شکوه اسکندر
سیف بهرام وحشمت خاقان — تاج کاووس وزینت نوذر
رزم افراسیاب وشهرت طوس — بزم خسرو وشهٔ فریدون فر
رأی هوشنك وهمت بهمن — افسر کیقباد وکرسیٔ زر
جود حاتم شجاعت رستم — عقل آصف نظام عدل عمر
بونلرك جمله‌سی وارثی کیمدر — (پادشاه عزیز) دین پرور
شرف افزای تخت عثمانی — وارث ملك ودولت وافسر
علم افراز عرصهٔ نصرت — حامیٔ دین وفاتح کشور
(شاه عبدالعزیز گردون جاه — جانشین جناب پیغمبر

رأفت اول شهریار منصوری
قیلدی حق اسم (نافعه) مظهر

قصیده دیکر ایضاً درمدایح حضرت ظل اللهی ادام الله بالعدل ایام عمر وشوکته الی مدید الزمان

اول پادشاه محتشم سلطان اقلیم کرم — خاقان اسکندر علم فیض مآل فخر
خورشید برج سلطنت مهدی ملك معدلت — بحر محیط مکرمت عبدالعزیز خاندر
شان ویردی نسل آدمه امثالی کلمز عالمه — خط چکدی نام حاتمه جود وسخاوتله بو
شاهنشه عثمانیان اسکندر صاحبقران — خصمی قیرر چون قهرمان میدانه باصد قبضه
اوادرشه فرمانروا فاتح کبی کشورکشا — سلطان منصور اللوادا رنده سیف و
فتح وظفردر یاوری منصوردرهب عسکری — توفیق حقدر رهبری هر قنده کیم آچسه
جمله ملوك آوروپا ایلرانی مدح وثنا — ابقاسنه ایلر دعا اعلی و ادنی مل
لطف وکرم معتادیدر دنیا انك آبادیدر — هر بر مآل منقادیدر روم وعرب ترك و

عصرنده دانش منتشر فرمانده جان منتظر ‌ ‌ ذاتیله دنیا مفتخر اولمش چو گلزار ارم
هیبتله وقت کارزار کر رخشنه اولسه سوار ‌ ‌ بیك رستم واسفندیار گلمز آکا زال د ژم
عهدنده هرکس شادمان اولدی جهان دار الامان ‌ ‌ وصفنده عاجزدر لسان مدحنده قاصردر قلم
اول تاجبخش خسروان تخت اوزره قالسون جاودان ‌ ‌ هم عمرایله شهزادگان اولسون معمر بی الم
قیلمش بو مهدی زمان عدلیله اعمار جهان ‌ ‌ هیچ ایتامش نوشیروان بونجه عدالتله کرم
رأفت یترتمز بوره صوب دعایه قیل نکه ‌ ‌ زیرا دعای (پادشه) اولمش فریضه برامم
یارب بحق کاف ونون قیل عمرایله نسلك فزون ‌ ‌ عهدنده بیکلر یاشسون (شهزادگان) محترم
ایتدکجه شام وصبحدم گلشنده بلبلر نغم ‌ ‌ اول پادشاه پر کرم اولسون طرب له مغتنم

دائم عدوسی چون شفق الوده (خون) ایده حق
هیچ بولمسون سندرمق الاغم ودرد وسقم

ایضاً دراوصاف حضرت تاجداری خلد ملکه وطال بقاه الی یوم الدین
بحرمة طه ویس

اکرچه ابر نیساندن دوشر بیك قطره دریایه ‌ ‌ قونحویل اولور رضانه صدفده در یکتایه
اکرچه حسن تصویری خدا صورتجه کوسترمش ‌ ‌ نه آیینه نقش جهدر بصیرتله تماشایه
دخی شاهان عالمده اگرچه محتشم چوقدر ‌ ‌ ملك عبدالعزیز خاندر نظام ملکه سرمایه
دکشمز طرهٔ حوره انك طومار اوصافك ‌ ‌ نه نسبت شمع کافوری ید بیضای موسایه
دکل کسرایه کسرشان اولورسه باینه درباز ‌ ‌ ویرر اول رتبهٔ عظمی تفاخرشان کسرایه
کمال عدل وانصافی عدوی رام ایدر زیرا ‌ ‌ عدالتله ظفر بولمش سکندر ملك دارایه
حبشده خر بیضادن سوادك صورتی قالماز ‌ ‌ اکر ملك حبش اوزره صالرسه لطف ایله سایه
کورنجه سیف مسلولك صارردی مه هلال اولدی ‌ ‌ نوله کر یازسه فرمانك فلك مهر مطلایه
اولور هر نطق وفرمانی امور ملکه برقانون ‌ ‌ ویرر هر حسن تقریری نظام نو ثریایه
شعاع نور وجهندن جهان رخشنده در زیرا ‌ ‌ ضیاپاش مکارمدر او خورشید فلك پایه
بهار لطف واحسانی ریاض دهری کوادردی ‌ ‌ وجودی ابر رحمتدر نشاط آباد دنیایه
طلوع صبح عدلندن شب ظلم اولدی ناپیدا ‌ ‌ فروغ رأی والاسی ویرر بیك غبطه بیضایه

آبوه كان ذونصر حميد الخلق محمود دا
قلم تحرير وصفنده بدمده اولدی نیشکر
فلکده لوح خورشیده یازلمش خامهٔ زرله
بیان ایتمکده عاجزدر قلم انشای اوصافك
همان عرض تشکرله دعایه باشله ای رأفت
همیشه تاکه مشرقدن اولنجه مهروه طالع
اوله شاهنشه دوران مؤید تخت شوکتده
ایده هرماه وهرسالك مبارك حضرت مولا

وجود جده الاکرم کبحر ماله الغایه
انکچون نیل فکرتده طبیعت دوندی دریایه
بد عبدالعزیز خاندر ریاض جوده پیرایه
عطارد کرد بیر اواسه چکامز سلك املایه
که بوقدر عاجزه زیرا دعادن غیری سرمایه
نجوم اولدقجه زیب افزا کهروش طاق خضرایه
جهانگیر وقوی طالع ظفریاب وهما وایه
جهان طوردقجه نصرتیله مظفر اوله اعدایه

زمان حشره دك ذاتك معمر ایلسون یزدان
سر شهزادکان اوزره ابد صالسون چوخور سایه

در اوصاف جمیلهٔ حضرت شهزادهٔ جوان بخت دولتلو نجابتلو یوسف عزالدین افندی دام مجده

یوسف مصر معلای همم (عزالدین)
یعنی شهزادهٔ سعداختر فرخنده نژاد
طبع والاسی گلستان بهار دانش
دایه سی مریم اقبال ومربی جبریل
همتی ماصدق الولد سر ابیه
خاصه اردوسنه اولدقده مشیرا فخم

نخل پرمیوهٔ بستان شهنشاه زمین
آسمان رفعت ومه طلعت وخورشید جبین
دوش اجلالی شرف بخش لباس تمکین
بسلمش شیرهٔ جنتله انی حور العین
مشربی ما حصل طینت آباء گزین
عسکره خضر ایله جبریل امین اولدی معین

حق شهنشاه جهانبان ایله شهزاده لری
ایده آلام وکدردن ایکی عالمده امین

در دعای عمر و اقبال حضرت شهزادهٔ والاتبار دولتلو نجابتلو محمود جلال الدین افندی دام اقباله بالمجد والاجلال

حضرت محمود جلال الدین که اوست ‖ فخر دین شهزادهٔ کردون پناه
جسم پاکش از کزند حادثات ‖ باد دائم مظهر حفظ آله

در بیان اوصاف ومأموریت جلیلهٔ حضرت شهزادکان جوان بختان ادام الله اجلالهما

حضرت عبدالعزیزخان پادشاه بحر وبر ‖ وارث تخت خلافت پیر وخیر البشر
نسل پاکندن ایکی شهزادهٔ والا نژاد ‖ هر بری نور مجرد غبطهٔ شمس وقمر

﴿ بیریسی جیش ظفر موعوده برأرهنما ﴾
﴿ اول بری نوآچدی بحر أرایت فتح وظفر ﴾

ترجیعبند مدایح ملت عثمانی واظهار شجاعت عساکر منصورهٔ حضرت خاقانی وافتخار نامهٔ صولت قهرمانی بیانتده در ✻ کما هو حقه

عثمانیلرك پادشهی روح وطندر ‖ مولای ظفر فاتح اقلیم یمندر
عسکرلری غوغاده جسور قلعه فکندر ‖ اعدامزه منصور اوله‌رق کام آلورز بز

﴿ هم سایهٔ شاهانه ده چوق نام آلورز بز ﴾

برهان بوکه فتح آیتی واربیرا غمزده ‖ تلکولریمز شیره بدلدر ظفا غمزده
آثار شجاعت کور نور طپرا غمزده ‖ اعدامزه منصور اوله‌رق کام آلورز بز

﴿ هم سایهٔ شاهانه ده چوق نام آلورز بز ﴾

صور سیفمزك ضربنی بهرام فلکدن ‖ أجدادمزك وصفنی واردکله ملکدن
شمشیر ایله حربه کیده‌رز بزکله رکدن ‖ أعدامزه منصور اوله‌رق کام آلورز بز

﴿ هم سایهٔ شانه ده چوق نام آلورز بز ﴾

سلطان ابو الفتح فلك جيش جها نكير | آثار شجاعتله ايدوب عالمى تسخير
دشمنلرى خوفه دوشيرر زده كى شمشير | اعدامزه منصور اوله رق كام الورز بز
هم سايهٔ شاهانه ده چوق نام آلورز بز

سلطان سليمان وسليم خان دلاوز | سوق ايلديلر مشرق ايله مغربه عسكر
اول جيش ايله خصمه ايكيسى اولدى مظفر | اعدامزه منصور اوله رق كام الورز بز
هم سايهٔ شاهانه ده چوق نام آلورز بز

ويرمش بز اسلامهٔ خدا سيف جهادى | مقصد بو كه غازيلرك ابقا اوله آدى
اول سيف ايله تسخير ايدرز جمله بلادى | اعدامزه منصور اوله رق كام آلورز بز
هم سايهٔ شاهانه ده چوق نام آلورز بز

كوكبلهٔ مزين كورينان قبهٔ اخضر | ما بينهٔ همايون ملوكانه يه بكزر
دائم ايده حق پادشاهى خصمهٔ مظفر | اعدامزه منصور اوله رق كام آلورز بز
هم سايهٔ شاهانه ده چوق نام آلورز بز

هر پادشهك وارسه مدبر وكلاسى | اوراق سيرده يازيلور مدح وثناسى
دائم طوقنور دشمنه شمشير جفاسى | اعدامزه منصور اوله رق كام آلورز بز
هم سايهٔ شاهانه ده چوق نام آلورز بز

هر ملتده انكشت نمادر عقلامز | آصف كبى ممتاز جهاندر وكلامز
اولسه نوله دشمن هدف تير بلامز | اعدامزه منصور اوله رق كام آلورز بز
هم سايهٔ شاهانه ده چوق نام آلورز بز

عثمانليلرك همتى مشهود جهاندر | دستان شجاعتلرى اوراد زباندر
شربت بزه حربده ايچدكلرى قاندر | اعدامزه منصور اوله رق كام آلورز بز
هم سايهٔ شاهانه ده چوق نام آلورز بز

بجسور کرم مظهر انصاف وسخابز || ناموس وحمیت ایله انکشت نمابز
عاصی قول ایسه‌ك امت محبوب خدابز || اعدامزه منصور اوله‌رق کام الورز بز
❊ هم سایهٔ شاهانه ده چوق نام الورز بز ❊

وملك معظم که نظرگاه دول در || هر ذره سی بیك روح شهیدانه بدل در
عسکرلریمز مفتخر ملك وملل در || اعدامزه منصور اوله‌رق کام الورز بز
❊ هم سایهٔ شاهانه ده چوق نام الورز بز ❊

آثار شجاعت بزه میراث پدردر || غازیلریمز جان ایله مجبور سفردر
ساغ وصولمز بدرقهٔ فتح وظفردر || اعدامزه منصور اوله‌رق کام الورز بز
❊ هم سایهٔ شاهانه ده چوق نام الورز بز ❊

یلر علما حق یوانی ملته اخطار || مشغول دعادر بوقوی دولته ابرار
ازیلر ایدر حق یولنده جانلرك ایثار || اعدامزه منصور اوله‌رق کام الورز بز
❊ هم سایهٔ شاهانه ده چوق نام الورز بز ❊

لك وملل اولدقجه معارف ایله احیا || اولدی مدنیتله جهان جنت اعلا
صور ایده جك خصمه بزی حضرت مولا || اعدامزه منصور اوله رق کام الورز بز
❊ هم سایهٔ شاهانه ده چوق نام الورز بز ❊

ر سهٔ وطن اغوزنده کشی نقد حیاتی || ذلتده حیاتدن ابوذر اوماتی
یبرتله بولور مرد جسور راه نجاتی || اعدامزه منصور اوله‌رق کام الورز بز
❊ هم سایهٔ شاهانه ده چوق نام الورز بز ❊

عسکرلریمز جمله شجاعتله مسلم || افسانه کاور انلره سرپنجهٔ رستم
ل جیش ایله تسخیر اولونور جملهٔ عالم || اعدامزه منصور اوله رق کام الورز بز
❊ هم سایهٔ شاهانه ده چوق نام الورز بز ❊

کر نصرت ایله یک ظفر اولسه بزه یار — خصمی ایدرز یمده سفاینله نکونسار
توفیق خدادر بوقوی جیشه مدد کار — اعدامزه منصور اوله‌رق کام الورز
* هم سایهٔ شاهانه ده چوق نام الورز *

ویرمش بزه بو سطوتی خلاق یگانه — شاهنشهمز عدل ایله فرویردی جهانه
اولسه بزه تابع نوله ابنای زمانه — اعدامزه منصور اوله رق کام الورز
* هم سایهٔ شاهانه ده چوق نام الورز *

ایتمش مدنیتله وطن کسب لطافت — رفع اولدی دیار عدنمزه کیتدی جهالت
شمدنکرو اعدایه دوچار اولدی سفالت — اعدامزه منصور اوله رق کام الورز
* هم سایهٔ شاهانه ده چوق نام الورز *

بو دولت عظمی اوله لی ملجأ اسلام — دشمن نه قدر محو ینه ایتمش سه ده اقدام
قیلمش ینه حق قهر ایله اعدامزی اعدام — اعدامزه منصور اوله‌رق کام الورز
* هم سایهٔ شاهانه ده چوق نام الورز *

کرچه شرف ملت اولور قدرت و ثروت — ابنای وطندر اینه غیرتکش ملت
بو عزتمز خصمه اولور موجب ذلت — اعدامزه منصور اوله‌رق کام الورز
* هم سایهٔ شاهانه ده چوق نام الورز *

کوکب عددنجه زر و سیم خزنه‌ده موجود — ششخانه تفنك ایله قلیج قشله‌ده معدود
برچه‌له ده خصمی ایدرز حربده نابود — اعدامزه منصور اوله‌رق کام الورز
* هم سایهٔ شاهانه ده چوق نام الورز *

بر صاحب سیف و قلم و رمح و سنانز — انصاف و مروت ایله مشهور جهان
خفاش عدو قهرینه چون شمس عیانز — اعدامزه منصور اوله‌رق کام الورز
* هم سایهٔ شاهانه ده چوق نام الورز *

ولنمز مز جمع آمال امیدر ‖ هم ملتمز اهل همم کان کرمدر
ر شجاعت بزه تحدیث نعمدر ‖ اعدامزه منصور اوله رق کام الورز بز
* هم سایهٔ شاهانه ده چوق نام الورز بز *

ق کتب اوله تاریخ قدیمه ‖ هم صورسیر اصحابنه ذوطبع سلیمه
و کبی وارمی جسور خصم لئیمه ‖ اعدامزه منصور اوله رق کام الورز بز
* هم سایهٔ شاهانه ده چوق نام الورز بز *

ت غرا پیرواصحاب کرامز ‖ جانلر ویررز حق یولنه طالب نامز
ابمزه صبح طرب دشمنه شامز ‖ اعدامزه منصور اوله رق کام الورز بز
* هم سایهٔ شاهانه ده چوق نام الورز بز *

انه ده آراسته در جمله مهمات ‖ فابریقه ده حربیه دائر چیقار آلات
نه سبب تفرقه در بونجه نظامات ‖ اعدامزه منصور اوله رق کام الورز بز
* هم سایهٔ شاهانه ده چوق نام الورز بز *

کبی دشمنلره طوپ آغزی آچلمش ‖ پشرولری هب سینهٔ اعدایه صاچلمش
سده نه قانلر یوسیه خاکه قاتلمش ‖ اعدامزه منصور اوله رق کام الورز بز
* هم سایهٔ شاهانه ده چوق نام الورز بز *

رخ دریای مهابتلو سفائن ‖ کوردکجه انی خوفه دوشر اهل مدائن
آور میدان اوله مز دشمن خائن ‖ اعدامزه منصور اوله رق کام الورز بز
* هم سایهٔ شاهانه ده چوق نام الورز بز *

بل اولنور مکتب حربیه ده هرفن ‖ ضابطلر یمز هر بری مانند تهمتن
و طوره مز انلره رو بین تن دشمن ‖ اعدامزه منصور اوله رق کام الورز بز
* هم سایهٔ شاهانه ده چوق نام الورز بز *

عسکرده تفنك ایکنه‌لی طوپلر متراليوز ‖ طوپ کله‌لرك آتشی چون برق جهانسوز
هر حربده دائم اولورز دشمنه فیروز ‖ اعدامزه منصور اوله‌رق کام الورز ب

☼ هم سایهٔ شاهانه‌ده چوق نام الورز بز ☼

وار مکتب بحریه‌ده ماهر قپودانلر ‖ دریاده نهنك یزده قو شیر ژیانلر
شمشیرلرندن دوکیلور یرلره قانلر ‖ اعدامزه منصور اوله‌رق کام الورز ب

☆ هم سایهٔ شاهانه‌ده چوق نام الورز بز ☼

طوپجیلریمز هندسه علمنده یکانه ‖ قارشو طوره‌مز انلره اعدای زمانه
ایلر سر بدخواهمزی طوپه نشانه ‖ اعدامزه منصور اوله‌رق کام آلورز ب

☆ هم سایهٔ شاهانه‌ده چوق نام الورز بز ☆

واپورلریمز آتش جانسوز ایله مشحون ‖ دود نفسی چیقمده اژدر کبی بیرو
دریایی طوتشدرسه نوله سفن همایون ‖ اعدامزه منصور اوله‌رق کام آلورز

☼ هم سایهٔ شاهانه‌ده چوق نام آلورز بز ☆

وار مکتب طبیه‌ده حاذق نیجه دوقتور ‖ هر بیریسی طبخانهٔ دورانه دیرکتو
حاسدلری بز بر طوتشور غمله چوقسفور ‖ اعدامزه منصور اوله‌رق کام آلورز

☼ هم سایهٔ شاهانه‌ده چوق نام الورز بز ☆

کاتبلریمز مقدم وفرزانه محاسب ‖ اصلاح امور ایتمده هب اهل مناصب
ایلر بزی توفیق خدا دشمنه غالب ‖ اعدامزه منصور اوله‌رق کام انورز

☼ هم سایهٔ شاهانه‌ده چوق نام آلورز بز ☆

دولتجه کشاد اولدی دبستان صنایع ‖ نشر اولمه‌ده هب انده کی آثار بدای
بیهوده بوملت ایده‌مز وقتنی ضایع ‖ اعدامزه منصور اوله‌رق کام آلورز

☼ هم سایهٔ شاهانه‌ده چوق نام آلورز بز ☼

أفت يتشور مدح وثناوقت دعادر ‖ زيراكه دعا تحفهٔ درگاه خدادر
م زيب سخن هم سپر يتر بلادر ‖ اعدامزه منصور اوله رق کام آلورز بز
هم سايهٔ شاهانه ده چوق نام آلورز بز

ننده ايده حق شهٔ دورانی مؤيد ‖ منصور اوله اعدايه او خاقان مؤيد
م حامئ دينډر بزه هم طالع اسعد ‖ اعدامزه منصور اوله رق کام الورز بز
هم سايهٔ شاهانه ده جوق نام آلورز بز

ثمانليلرك داور ذی شوکت وشانی ‖ تسخير ايده فاتح کبی همتله جهانی
يراکه اودر ناصر دين فاتح ثانی ‖ اعدامزه منصور اوله رق کام الورز بز
هم سايهٔ شاهانه ده چوق نام الورز بز

تمام شد فی ١٢٩١

غزته محررلرندن ملغـا انقره ولايتى تيمور يول باش كاتبى عزتلو حكمت بك افندى
حضرتلرينك تقريض كهر ريز دل آويز حكمت آميز منشيانه لريدر

بو مجموعۀ نفيسه كه پادشاه پادشاهان جهان وخليفۀ عدل آراى زمان افندمز حضرتلرينك
سكان سماوات وزمينه آرايش السنۀ تحميد اولان مدايح واجب التبجيل تاجدار يلريله قر
العين خلافت شهزادۀ جليل المنقبت افندمزك ستايش واوصاف جليلۀ نجابتپناهيلرينى
متضمن اولديغندن هر بيت دلنشينى برسلسلۀ كبراى حكمت وهر مصرع برجستهسى
ناظم معجز مقالنك طبقۀ اعلا ودرجۀ بالاده بولنان طبيعت شاعرانه وافكار مستقيمانه سنه
برمقياس حقيقتدر بو حالده نامنه طلسم ادبا وشيوۀ اعجازيله كنجينۀ شوق وطرب دينسه
سزا دكلميدر هله فضيلت وكمالى معروف عالم اولان ناظم نفعى قريحه فضيلتلو رأفت افندى
حضرتلرى مجموعهده مندرج

❊ عثمانليلرك پادشهى روح وطندر ❊ مولاى ظفر فاتح اقليم يمندر ❊

رديفندهكى منظومۀ مفصلۀ بركذيدهده پادشاه مظفر افندمز حضرتلرينك سطوت واجلا
وشوكت واقبال همايونلريله ملتزك مدنيات ذاتيهسندن اولان سجيۀ سنيۀ قهرما
وحميتى بحق تعريف وتصوير ده خيال شاعرانه سنه عادتا جسم وجان ويرمش اولديغند
شوهمت محققانه وموفقيت عالمپسندانه سندن طولايى ناظم مشار اليه حصهمه دوشن تشكر
وتبريكك عاجزانه تقديمنه مسارعت ايدر ومجموعۀ مبحوثهنك هر بر وطنپرورلره تقديم افكا
وهر نور ستكان ارباب شبابه انيس ويار اوله جغنى عن صميم اميد وآرزو ايلر

۳۰ ...

۲۶ یولیه ۳۲۴ پنجشنبه — بایزید

صدف کتابخانه‌سی

۱۲ ۱/۲ غروشه

مكتب فنون حربيهٔ حضرت شاهانه دن مخرج فتوتلو عارف بك افندیٔ

﴿ حضرتلرينك تاريخ زيبالريدر ﴾

بارك الله رأفت دانا كه سيف كلك ايله
كشور معنايه ويرمش سر تسر حسن نظام

اول هنرمند معارف مسلك نظم آفرين
اشته برمجموعه ترتيب ايتدی بر وفق مرام

اويله برمجموعه كيم هر سطری ابروی بتان
هر نقاطی خال روی دلبر نازك خرام

شبهه سز كروهئ شاعرا وايدی برحيات
شعرده تحسين ايدردی ذاتنی بين الانام

﴿ عارفا تاريخنی جوهرله توضيع ايلدم ﴾
﴿ آل باصلدی رأفتك اشعار دل افروزی تام ﴾

١٢٨٩

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد بی حد وقیاس وسپاس بی مقیاس عبودیت اساس خلاق کون ومکان وترکیب
بند منظومهٔ زمین وآسمان شیرازه باف مجموعهٔ نظم ونثر امر کن فکان حضرتلرینك
درکاه عالمپناه احدیتنه بعد الابلاغ جواهر زواهر درود وتحیات قدسی آیات
نامحدود وکلدستهٔ نورستهٔ عنبر شمامهٔ تسلیمات زاکیات پیشکاه عرش اشتباه حضرت
سلطان انبیا وحبیب کبریا علیه الصلوة والسلام افندیمز حضرتلری ایله آل واصحاب
امجدلرینه اهدا وتبلیغ نصکره دعای دوام ایام عمر شوکت حضرت تاجداریلری
اوزریمزه اهم والزم اولان ولی نعمت بیمنتمز پادشاه معدلت کردار وشهنشاه معارف
آثار رونق افزای اریکهٔ خاقانی وافتخار سلالهٔ برکزیدهٔ عثمانی حامئ دین مبین
مسندآرای خلافت حضرت سید المرسلین السلطان ابن السلطان السلطان
﴿ عبد العزیز ﴾ خان ابن السلطان الغازی محمود خان علیه الرحمة والغفران
افندیمز حضرتلرینك نام نامئ ملوکانه‌لری اشبو مجموعهٔ اشعاره سرلوحهٔ زیور

افتخار واعتبار قلنه‌رق عصرمکارمحصر خسروانه‌لرنده امتعهٔ علم وعرفان یوما فیوما رواج بولمقده اولدیغی واشبو نعم عظمانك ایفای تشکری ایچون هر ادیب وشاعرك اسانده دعای افزونی عمر وشوکت حضرت شهریاری تکرار بتکرار یاد وتذکار قلنمقده در

عهد همایون میمنت مقرون ملوکانه‌لرنده داعی کمبضاعه‌لری حالا مکاتب رشدیه‌نك فارسی معلمی سلیمانیه‌لی الحاج محمد رأفت داعیلری دخی تار و پود اشعار ترکی وفارسیدن نو بافتهٔ دستگاه قریحهٔ ناچیزانه‌م اولان بعض کالای گران بهای توحید * ونعت * وغزل * وانواع شرقی * ورباعیات * وقطعه * بومجموعهٔ اشعاره درج وترقیم و بین العرفا مقبول ومطبوع بولنان سعادتلو ضیا بك افندی حضرتلرینك ترکیب بند عالیلرینه اقتفاء من غیرحد سلك نظمه کشیده قلنان ترکیب بند ناچیزانه‌می بالاده تحریر و بعض نازك طبعان نوهوسان شعر آشنالرك التماسلری اوزره طبع و نشرینه اجتسار قلنه‌رق اصحاب فضائل ومعارفك انظار دقیقه‌لرینه تصادف ایده‌جك سهو وخطالریمزی دامن عفوو پردهٔ اغماض ایله پوشیده ومستور بیورملری هرحالده رجا ونیاز اولنور

در توحید حضرت حق
سبحانه و تعالی

ای برتراز خیال بشر کبریای تو
مستغنی از عقول عشر اعتلای تو

شمس وقمر که مظهر نور تجلیند
رقصان بچرخ ذره صفت درهوای تو

ذاتت منزه است ز کنجایش مکان
وارسته ازحدوث زمان چون بقای تو

از ماسوا کذشت دلم تاترا شناخت
بیکانه شد زخلق جهان آشنای تو

کردون زبیم قهر تو کر بر زمین فتد
یك پشه رازیان نرسد بی رضای تو

کردد شقی سعید کرش بنکرد بلطف
سلطان انبیا شه دین مصطفای تو

رأفت اکرچه مالك جانیست کم بها
آنهم ازان تست شود کرفدای تو

در نعت حضرت
سلطان انبیا علیه السلام

ای پایهٔ جلال تو برتر زلامکان — وی ذروهٔ رفیع ترا عرش نردبان

خاك خریم روضهٔ رضوان پناه تو — برچرخ هفتمین کند از فخر امتنان

روشنتراست معجزه هایت زآفتاب — پنهان ولی زدیدهٔ خفاش منکران

ای مهر ذره پرور عالم شد از شرف — در جسم کائنات چوجان نورتو روان

برخاك اقدس در تو جای پانماند — بی فاصله زبسکه ببوسند قدسیان

نبود برو زحشر پس ازلطف کبریا — سرمایهٔ به ازشفاعت تو بهرعاصیان

از کثرت گناه ندارد زبان عذر
رأفت بلطف تو کذرد از زبانیان

﴿ ترکیب بند ﴾

۱

﴿ رموز عشقه دائردر بو ترکیب بندك اشعاری ﴾
﴿ عددجه قلب ایله بودرتهی صانعه بر آثاری ﴾

ساقی کتور اول باده‌یی کیم خمرجناندر — خورشید صفا آب بقا روح رواندر
اول می که ضیابخش دل ساغر جمدر — شمع طرب مجلس شاهان جهاندر
اول باده که هر قطره‌سی ایچدکچه صفادن — یاقوت صفت آینهٔ دلده عیاندر
عاشقلرنیك تازه کرك پیر مغانی — میخانهٔ آزاده‌لرك پیری جواندر
محبوب خوش آوازومی ومطرب وساقی — بوهیئت مجموعه حیات دل وجاندر
رقاص سما رقصه ایدوب زهره‌یی تحریك — می بزمنده انجمله فلك نقره فشاندر
بنت العنبك کلدیکی آغوش وصاله — تأثیر نفس جاذبهٔ باده کشاندر
کر عارف ایسه‌ڭ غم یمه ترك امل ایله — زیرا املاك قلبی الم سودی زیاندر
ساقی می حمرایی لبندن ایچرز بز — دیرلرسه که می ایچمه بو ماه رمضاندر
عالمده طرب کوکده صفایرده مسرت — صون باده‌یی ساقی که جهان امن واماندر

﴿ دفع غم ایچون مسترح اول ذوق وصفاده ﴾
﴿ قور مجلسی سوشاهدی آل دستنه باده ﴾

استعافه قرين اولق ايچون مطلب عالم
خلقه اويه رزاو يسته بزه مشرب عالم

سيرنده فلك هرنه قدر ايلسه سرعت
آهسته كيدر منزله بو مركب عالم

بر بيضهٔ زرين چيقارر صبحده البت
بو لانه ده ياتمز تهى زاغ شب عالم

مطلبده حقيقت بر اولور يوق بو تعدد
آيانه زمان برلشه جك مذهب عالم

جاهك بولهمز كثرت اشغال ايله ذوقك
غافلاره رؤيا كبيدر منصب عالم

اول عالم حسنك رخ پاكنده نه‌در زلف
براژدر جانسوز جهان عقرب عالم

طفلان دبستان كبى محبوس جهانز
انسانه عجب محبس ايمش مكتب عالم

بر كون بزه طالع اوله جق شمس حقيقت
كيتدكچه غروب ايتمه‌ده در كوكب عالم

سور جبهه‌كى خاك در محبوب خدايه
دنياده بودر رايحهٔ اطيب عالم

صف بسته سيدر لشكر انجم شه شمسك
كوكبله مزين كوره نور موكب عالم

❊ سبحانك يامن بسط الارض على الماء ❊
❊ اختص لك الحكم وقامت بك الاشياء ❊

ای بحر فلکده یوریدن زورق ماهی
افلاك و زمین امرك ایله راکع وساجد
ای خوان بسیط نعمك عالمه مبذول
امرکله زهی دایه صفت ابر بهاری
آلمزسه اکر باد صبا رخصتی سندن
نیك وبد وخیر وشری فرق ایتمك ایچوندر
ویرمز قدرك بندهٔ دیندارینه دینار
کاهی عدم قدرت اولور شحنهٔ ضیانت
سوق ایتدهٔ دزحق یولنه زهبر لطفك
رأفتنه قدر مجرم ایسهٔ عفو که مغرور

واقف اوله مز کنهکه اندیشهٔ کاهی
توحیدینه انکشت هلال ایتدی کواهی
دریای محیط کرمك لایتناهی
طفلان نباتاته ویرر شیر میاهی
تحریك ایده مز جبر ایله بر برك کیاهی
هر ملته سندن بو اوامر بو نواهی
کفاره ویرر باطل ایکن افسر شاهی
که مرشد اولور ثروت ایله مست مناهی
مصباح هدایت ایله کمکشتهٔ راهی
کلمش در احسانینه رد ایتمه الهی

اندر شرف مغفرتش کامرواکن
از وسوسهٔ نفس بدش زودرها کن

زایسته میز فائده اصحاب غناذن
همسایه یه یوق فائده‌سی شخص غنینك
ساغرده کی قالمش مئ پر نشئهٔ جمدر
اقـبه دل مظلوم فلا کتزده ظالم
مرد متوکل اولور اندیشه‌دن آزاد
طاللرایدر هر کسه ترتیب مجازات
ی شاهد جان مزرعهٔ سبز فلکده
ابر یولنبه او یلجه ثابت قدم اول کیم
ن بوی وفا کسمه صقین ای کل رنکین
خورشید معانی طوغر بر مشرق طبعم

انجق دیلرز مکرمت الطاف خدادن
عائد اوله‌مز جغده شرف قرب همادن
اسکندر وخضرك غرضی آب بقادن
عالم طوتشور آتش آه فقرادن
اصحاب امل راحتی یوق خوف ورجادن
کندولری غافلی عجب روز جزادن
خورشید صفت قالمه کیر و سیر وصفادن
کردون سنی دور ایتسه ده آیرلمه وفادن
پژمرده اولان بلبل بی برك ونوادن
هر بیتم اولور مطلع نواطف ضیادن

اشعاره نه درجائزه تحسین سخندان
کیم حسن نظرله آله جق پرتوی انسان

بو باغ جهانك كه بقا يوق اثرنده — بلبل بوله مز بوى وفا ورد ترنده

كر صفوتى اولسيدى كل طينت آدم — اولمزدى كدر آينهٔ دل اوزرنده

يارك كوره‌لى خالنى اصحاب بصيرت — صاقلر آنى مردم كبى حسن نظرنده

قارون جهانك نه قدر ثروتى اولسه — موسى كبى يوقدر كوزمز سيم و زرنده

مطبخده پشن اطعمه‌نك صانمه بخارى — هب دود نفسدر فقرا خانه‌لرنده

فرقت كونى عيد طربم شام المدر — بيلمز كشى دنياسنى وقت كدرنده

ماه رخنى قاپلدى اول طرهٔ شبرنك — عاشق بوله‌مز راحتى شام وسحرنده

يوتديرمه بزه موعظهٔ خامنى واعظ — يوق ذوق وحلاوت بودرختك ثمرنده

كل ايلمدن آتش غم جسمكى برباد — ايچ آب بقا ميكده‌نك خاك درنده

عشاقه فلك هرنه قدر ايتسه تفاخر — خوبان كبى يوق جاذبه شمس وقمرنده

❋ ذوق مى ونى اولدى مس قلبمه اكسير ❋
❋ آتدى بزى ملك طربه سائق تقدير ❋

جان کشورونڭ ملك وکوکل آنده ایالت
کر عادل ایسه‌ك یوم قیامتده نه دولت
بو اقصر عمر کله‌نه در حرص وتلاشك
چون برق جهان راه معیشتده شتابان
یا جهل ملل یا اثر سوء عملدر
بز خلقت اشیایی خدادن بیلورز هپ
آچ باب توکلده همان رایت همت
اول خالق معبود کرمپیشه که مصنوع
شایسته میدر شانه ایتمزسه شفاعت
عاصی قول ایسه‌ك امت مرحومه دنیز

ای والیٔ عقل ایغلیسین ملکه عدالت
ور ظالم ایسه‌ك چك اوندامتله خجالت
بر لقمهٔ نانه نه چکرسین بو سفالت
مانند مریضان که تقواده کسالت
چکدکاری اصحاب هنربونجه ملالت
زعمنجه طبیعتدن اولور اهل ضلالت
ایله در رزاقه صداقتله دخالت
ایلر شرف وحدتنه جمله دلالت
محبوب خدا نور هدا فخر رسالت
عصیا نمزه باقسون ایتدکسه جهالت

﴿ امیدینی کسمه هله الطاف خدادن ﴾
﴿ آیرلمه بو عالمده ره خوف ورجادن ﴾

دون مجلسه كلدی بنه اول آفت دوران
چشم سیهی ایلدی عاشقلری بیمار
اول غنچهٔ نشکفته یه عرض ایتمده جان
حیثیت ذاتیه کرك بو قسه نه ممکن
ابنای زمان هر بری همجنسنه حاسد
موسایی ایدوب حق شرف نطق ایله ممتاز
عارفلر اولور مجلس جاهلده معذب
مسندده ایکن نا کسه ایلرسه تملق
هر کس بیلور اولدیجه اصول مدنیت
انسانی ایدر مرتکب سرقت وذات

چون زلف دل آویزی بنی ایتدی پریشان
سلطان خطی ویردی بنم قتله فرمان
کلشنده اوتر صبحه قدر بلبل نالان
برخاتمی قاپمقله اوله دیو سلیمان
خوش کورمدیلر یوسفی برخانه ده اخوان
ایتدی رسله معجزهٔ نطقنی برهان
صوفیلره زندان کورینور صحبت رندان
عاجزلری معذور طوتر مرد سخندان
برشهر معارف کورینور هیئت انسان
افراط طمع قلت دین غیرت اقران

آزاده لرك مشرب بنده ایتملی تقلید
دنیایه هوس ایتمه یتر عارفه توحید

اسرار ینه هر مجرمی محرم می صانورسك
زخم دله هر دارویی مرهم می صانورسك

وارث اوله مز ملك سلیمانه شیاطین
هر اهرمنی صاحب خاتم می صانورسك

چون ساغر می خون ایله دل اولدی لبالب
سن بزم طربده بزی خرم می صانورسك

حیرتزده یز حادثه ایتمش بزی خاموش
هر ناقلی باقل کبی ابکم می صانورسك

بو جهل ایله بو جهل کبی ایتمه تفاخر
خلق جهلا ذاتکی اعلم می صانورسك

دجال مسیح اسم ایله بکزر می مسیحه
هر ملحدی سن عیسیٔ مریم می صانورسك

غمخانهٔ عالمده بو دمدر دم عشرت
احباب ایله بو فرصتی هر دم می صانورسك

الزم کورینان طلعت محبوب ایله میدر
ای آینه سن کندینی الزم می صانورسك

کرچه کورینور صورت آدمده ملکلر
اول جسم لطیفی تن آدم می صانورسك

سن باغ جهانك کلی بن بلبل باغم
عشقنده حزین بلبلی بی غم می صانوسك

برصورت نوکوسترر آینهٔ دوران
صبح طربی دعوت ایدر بو شب هجران

اول ماه پری چهره که خورشید فلکدر — ممتاز بشر صورت غلمانده ملکدر

پیراهن یوسف کبی بلبل کلی قوقلر — یعقوب کبی اکلار که محبت نه دیمکدر

ملك دله احسان ایله مالك اولور انسان — احسانه بو عالمده کشی بنده کرکدر

هر قنده قیام اینسه او قامتله دل آرام — عاشقلرینك صبرینی یغما ایده جکدر

شفتالو بولنمازسه کتورمه آجی بادام — عشرت مزه سی مجلس صهبادهٔ چیلکدر

نان و نمکه چشم حقارتله باقلماز — آزاده لری بنده ایدن نان و نمکدر

جاهلرهٔ کردون ویره جك فروهٔ سمور — دانالرینك خلعتی چول جاهی کورکدر

هب بیع وشراده بیلنور صادق و کاذب — کیم بیع وشرا طینت انسانه محکدر

بی فائده در فائده سنز شخصه قرابت — اخوان دنی آدمه بیکانه دیمکدر

صوردم که هلال شب عیدکمی بو ابرو — زلفی بکا کوستردی که بو لیلهٔ شکدر

❊ سن سین مرض عشقمك ای ماه طبیبی ❊
❊ بوشب بنی آل مجلسه طرد ایله رقیبی ❊

آثار قدیم مدنیت یکی چیقدی — قانون جدیده تبعیت یکی چیقدی

حریتی برهان ایله میدانه چیقارمق — ترجیحنه ابراز مزیت یکی چیقدی

آزاده اولان عاشق مفتونکه ای ماه — ناموس ایله آثار حمیت یکی چیقدی

اول یوغیدی صرف امك حرف صداقت — عاشقلرینه بونجه اذیت یکی چیقدی

دائم اولنور خلقه عدالتله صیانت — ظن ایتمه که میدانه رعیت یکی چیقدی

دلبر کتورر مجلسه برلکده رقیبی — مهر ایله شب تاره معیت یکی چیقدی

شمدی کزر بادیهٔ عشقده چون قیس — مجنونلره رسم بدویت یکی چیقدی

پیراهن دلبرله بنی کوم دیدی عاشق — اول یوغیدی اشبو وصیت یکی چیقدی

یازمش ایدی غمزه که قضا قتله فرمان — اجراسنه توقیع مشیت یکی چیقدی

چوقدنبرو آغلر نظر خلقده صوفی — جلب دله بوخوف ایله خشیت یکی چیقدی

قادر دکلز حق کبی اصلاح اموره
چون حکم قدر بویله ایمش باقمه قصوره

ظن ایتمه كه صوفی كبی اصحاب ریایز   بزیار وفاپیشه‌یه اخوان صفایز
بوضعف ایله مائل اوله‌لی دیدۀ یاره   ابروی هلالی كبی انكشت نمایز
دائم شعرا قامت موزونی سورلر   بزده سورز طوغریسی زیرا شعرایز
اولمش تمز آب محبتله مخمر   كرچه در احبابده خاك كف پایز
چكدك اثر آه ایله عشاق نحیفی   خاك در دلبرده عجب كاهربایز
مفتون دوچشم صنم باده فروشز   دلبستۀ كیسوی بت نغمه سرایز
سرحلقۀ بزم طرب مجلس میده   مجبور رخ ساقئ خورشید لقایز
ایتمش بزی حق سایه نشین علم دین   بویمن ایله شهر تشكن بال همایز
صفوتله ایدر طبعمزه غبطه مه ومهر   كیم مقتبس شعلۀ مصباح ضیایز
هرذره اولور پرتو خورشیده طلبكار   بزمنتظر سایۀ الطاف خدایز

چون بدر ضیالندی بوتركیب نصیحت
باقدجه ویرر خاطر یارانه مسرت

خورشید صفت ذاتکی همتله بنام ایت — ذرّات دل خلقی ضیا پاش مرام ایت
عشرت ایله شام غمی هرکس سحر ایلر — تحصیل هنر ایتدہ سن صبحنی شام ایت
کرملتزملک راحت دارین ایسه دائم — خواب وخورنی راه عدالتده حرام ایت
اجرای صواب ایلر ایکن ایتمه تردد — اول مصلحت خیری بزبرای ختام ایت
آزاده لکی ایسترایسه‌ك کید عدودن — قید ایتمه صقین لطف ایله اعدایی غلام ایت
دل وسعت مشربله بولور کوهر مقصود — خیزاب ملائم کبی دریاده مقام ایت
چون مرغ دنی ایتمه طمع دانهٔ موره — دائم هوس وسعت ارزاق انام ایت
وار اوغره صبا تربهٔ (روحی) یه ادبله — اول روضهٔ پاکیزه ده تعطیر مشام ایت
قندیله بدل آص کهر نظم (ضیا بی) — اجرای اصول شرف ماه صیام ایت
سویله بو تراکیب چومی اولدی مثلث — (رأفت) کبی ای روحی پرنشئه قیام ایت

✻ اوّل سن ایدك کرچه سر آمد شعرایه ✻
✻ میدان سخن قالدی بوکون (میرضیایه) ✻

ابتدای غزلیات ترکی

کلمش بزه سلطان قدردن بو اراده
کیم دلبری سوباده یی ایچ ویر غمی باده

خلاق جهان سومده در حسن وجمالی
عاشق نیجه سومز قول ایکن دلبر ساده

شهزاده کبی برمه خورشید لقایه
بیك جان ویریلور عشق ایله میدان وفاده

زلف سیهی شاه حبش فاتح چیندر
دل کشورینك پادشهی سنبلی زاده

جانانی وداع ایتمك ایچون ای ملك الموت
ایله جسدده جانمی برلحظه اعاده

کیسو کبی صارمق دیلرم کردن یاری
برلکده کرك طول امل عمر زیاده

رأفت کبی اول زلفه صبا حلقه بکوشز
قیل حال پریشانمزی یاره افاده

زلف سیهی مطلع برجسته ادادر
قاشی ایکی مصرعله دلیل شعرادر

کل بلبله پروانه یه شمع و بزه دلبر
اصحاب کوکل جمله بو تقسیمه رضادر

ماه رخ یار اوزره دکلدر خط مشکین
دود نفسم دفتر خون شهدادر

اول رشك پری صورت انسانده ملکدر
یعقوب دله یوسف شاهانه ادادر

باقسدك دوکیلور شرم ایله شفتالو یوزندن
اول نخل نزاکت او قدر کان حیادر

بزمنده اومه عاشقی ایتزمیه محتاج
اهل دله صهبای لبی نشئه فزادر

دائم کتورر رایحهٔ طرهٔ جانان
بو باد صبا قافلهٔ چین وخطادر

ای سرور خوبان جهان زلف سیاهك
فرق سر سودا مزه پسکللو بلادر

هرکیم سنی بو حسن خدادادایله کورسه
عاشقلرینك صبرینه مجبور دعادر

ایتزسه تشکر دل عاشق دم وصلت
یاردن او فرقتله سزاوار جفادر

رأفت کبی برکون اوله جق نائل مقصود
چو قدنبرو دل معتکف باب رضادر

بز مبتلای دیدهٔ مخمور دلبرز
بر کوکبز طلوع مه حسنه منتظر
دوشدك دیار مجمع خوبانه بی نصیب
لیلی ایچون بووادی یه دوشدك مثال قیس
کلمز فراغتمله عبودیته خلل
آب حیاتی خضر لبندن ایچر دیلر

فکر سواد زلف ایله هر شب برابرز
بر ذره یز که طالب خورشید انورز
هر کس صفا وذوقده بزلر مکدرز
اولدیدهٔ غزال شکاره مسخرز
آزاد ایکن اسیر دو زلف معنبرز
اندن بلای عشق ایله دائم معمرز

﴿ رأفت خیال زلف ایله پرنشئه یز مدام ﴾
﴿ صانمه که بوی باد صبادن معطرز ﴾

نقد پروین و مهی شیرینه کابین ایتدیلر
غنچه نك باد صبا چاك ایتدی ذیل عصمتك
مرقده وارد قده عشاقك امام وواعظی
لعل شیرین حسرتندن خسروان ملك عشق
یاد رخسار کله ای نو غنچهٔ نازك ادا

کام تلخ خسروی صبر ایله شیرین ایتدیلر
بلبلان یاقوت اشك ژاله تضمین ایتدیلر
سورهٔ واللیل ایله مجنونی تلقین ایتدیلر
بی ستونه نیجه بیك فرهادی تدفین ایتدیلر
شاعران مضمون فکر بکری رنکین ایتدیلر

﴿ قامت موزونله اول ابرویه مجبور اوله لی ﴾
﴿ رأفتی شعرنده خوبان جمله تحسین ایتدیلر ﴾

ای پری اقلیم دل تسخیری الزمدر سکا
جیش مژکانی پیاپی حربه تحریك ایتمده
الف جاندر قامتك طوبای جنت نخل نور
شمدیلك فرمان سنکدر نازنینلر چاکرك
مطلع حسنك دو بالا مصرع عیدر قاشلرك
ای سلیمان زمان سویله ندر اول غنچه فم

شاه خوبانسین نکاهك صدر اعظمدر سکا
سل سیف ایتمش قاشك سردار اکرمدر سکا
ای پری پیکر پر طاوس پر چمدر سکا
کشور خوبیده سلطانلق مسلمدر سکا
آفتاب طلعتك نور مجسمدر سکا
درج کوهر یا دهن یا خاتم جمدر سکا

﴿ اول سیه چون بخت رأفت زلف مشکینك دکل ﴾
﴿ دود آهمدر دونر باشنده همدمدر سکا ﴾

حسنکه طاقت یتشمز کرچه دل مجبوردر ... طور عشقده دل کلیم واول تجلی نوردر
ای پری کستاخ ایسه م مجنون عشق ایتدك بنی ... پك قصوره باقمه کیم دیوانه‌لر معذوردر
تیر مژکانندن ای شوخ کمان ابرو کوکل ... هر طرفده رخنه‌دن چون خانهٔ زنبوردر
مجلس عاشقده مطرب ایچون آهنك ساز ... عاشقك فریاد دلدن سینه‌سی سنطوردر

وارایکن بو نشئه سنده بو قدر انکاره مجال
رأفتی فاندیرمه ساقی کوزلرك مخموردر

بوردك دل شیدامزی شمدی ایکی پاره ... اندن کور نور دلده همیشه ایکی پاره
کوسترمه‌ده در زلف و رخ و کردن و خالك ... شام و سحر و شمس و قمر نجم و ستاره
کر صید حرم اولسه ده شایان فدادر ... آهوی دو چشمك کبی بر شیر شکاره
بر باده‌ده کیم یار پری چهره بولنمز ... دیار بشر بر دخی کیتمز او دیاره
تأخیر ایده‌لم بوم حسابه که جهانده ... کلمز بو شمار فلك ای ماه شماره
من غیری اطبایه دیم دردیمی زیرا ... یارم بوله جق بو مرض عشقمه چاره

ای غنچه دهن موسم کلدر بزی کولدیر
کلزاره کیدرکن بنه کل رأفت زاره

عرشه چیقدی غم عشقکله بکم افغانم ... آتش حسرت ایله یاندی دل بریانم
مرحمت زمرهٔ خوبانده بولنمزمی عجب ... کیم بنی بیهده اوزدك بو قدر جانانم
یا بکام ایت بنی یا الفتی کس یا اولدر ... شانه هرنه دوشرسه انی ایت سلطانم
بن اولورسم بو محبتله شهید عشقم ... یوم محشرده سزه عائد اولور عصیانم
کوستریب میوهٔ حسنك بنی امرندیرمه ... خسته در اوزمه یه کلمز بو دل نالانم
بو قدر سنده نزاکت وارایکن ای کل ناز ... دل سنکیکنده تأثیر ایده مز افغانم

رأفت زار بنه کل بو نجه جفا کار اولمه
قیمه بو بلبله ای تازه کل خندانم

او لقدر پر نشئه يز بز چشم مست ياردن
بن ديلردم حالمی مخفيجه عرض ايتمك سكا
بزم عشرتده لبك بر بوسه وعد ايتمش بكا
يوسف مصر ملاحتسين بو يعقوب غمی
نطقه مجبور اولدی طوطی اول شكر گفتاردن
گرچه ناطقدر دهانك نقطهٔ موهومدر
بزمه گر تشريف ايدرسن بو گيجه چون آفتاب

بزمه گلمز دختر رزخانهٔ خماردن
آه كيم تقريره فرصت يوق بكم اغياردن
سنكه شاهدسين كفيل اول دونمسون اقراردن
كلبهٔ احزانده شاد ايت دولت ديداردن
مشيه مائلدر چمنده سرو اول رفتاردن
كمسه واقف اولمدی اول نكتهٔ اسراردن
كوندزه تحويل اولور شب پرتو انواردن

رأفت ديوانه‌يی زنجير زلفه باغله كيم
عافيت مأمول ايدر اول ديدهٔ بيماردن

اهل دلسين باده نوش ايت ذوقه دوندرماتمی
انكسار دل سببدر انهدام عالمه
علمنه مغرور اولوب كبر ايليان عارف دكل
غيره باقمه قاضی الحاجاته عرض ايت مشكلك
يائمه‌ده همدرد دلدر كوشهٔ ابروده خال
هر كسك خوف ورجادر راه حقده مذهبی

كيم بو ياقوت مفرح طبعه قوندرمز غمی
هر كيم ايسترهدمنی يقسون بو عرش اعظمی
جهلنی فهم ايليانمدر بنجه دهرك اعلمی
ياره صورصورمه طبيبه زخم عشقك مرهمی
كلبهٔ احزانده شبدر اهل دردك محرمی
مسلك عاشق رضا يولك طريق اسلمی

نامق خط حسنه غالب گلدی طرز شعرده
شعر رأفت آه عاشق اولسه اولمز همدمی

اهل دردك حالنه واقف دكلسين بيوفا
برزمان احباب ايدك سزله برنجی رتبه‌ده
سويلدم قتل ايت بنی يا خود رقيبی ايله ترك
چشم مخمورنده واردر سر گرانلق شيوه‌سی

قالمدی تاب وتوانم ال ويرد ظالم جفا
شمدی بر بيگانه اولدق اجنبيلر آشنا
بخت دونمدن اومه كوسترمدی روی رضا
ديدهٔ بيمار ياره نركس ايتمش اقتدا

باده‌يی سنسز افندم كنديمه ايتمش حرام
نشئهٔ چشمكله ايتمش شمدی رأفت اكتفا

شمع رخسارینه پروانهٔ دل اولدی کباب
زلف زرتار ایله سیمین بدنه مالکسین
اولمه محجوب بکم کل ایچالم صهبایی
اولور اجرا لب خوبانده لطافتله چوآب

کلمدن یوم قیامت چکیلورمی بوعذاب
سودیکم امتعهٔ حسنکه فرض اولدی نصاب
کمسه لایق کورهمز پرتو خورشیده حجاب
یازسه کر بوغزل رأفته دلدار جواب

کورمدن لوح وقلم اول پری استادندن
اول مهی تسمیه خورشید جهان ایلدیلر
محنت آباد جهان صانمه اولور جای طرب
چونکه عاشق دم فرقتده آرار صهبایی

شاشدی صورتکر چین خامهٔ بهزادندن
صبح اقبالی طوغرکن شب میلادندن
غمله بنیادی قورلمش دم ایجادندن
چیقمدی فکرلبک خاطر ناشادمدن

میر عصمت غزلک ایلدی رأفت تنظیر
خامهٔ میر کمالک بنه امداد ندن

جمع اولسه بزم باده ده خوبان خوش صدا
قانون پیانه چنک ومی وعود وارغنون
صهبای جانفزا وکل وشاهد وکتاب
هر کس صارلسه حالت مستیده سودیکک
کلبالک ایله بو بزمده رسم تشکری
عالمه عکس ایتمسیدی روی خوباندن ضیا
شمدی برماه ملك سیمایه مجبور اولمشز
عار یتدر بومتاع حسنه مغرور اولمه کیم
صکره دیرسین خیف کیم بردولته مالک ایکن
سن کبی نازک ادایه هب نزاکت یاقیشور
مذهب خوبانده استغنا اکرچه فرض ایمش

برقاچ ندیم صادق واخوان باصفا
لاهوته وکمانه وسنطور پرنوا
آب روان وسبزه وبرباغ دلکشا
عاشقلرک اودمده اولور حاجتی روا
قانون الفت اوزره بزه نی ایدرادا
پرتو خورشید ومه ایتمزدی دهره اکتفا
بلمیم کیم اول پری انسانه اولمز آشنا
ملك خوبی بی بقادر نوجوانلق بی وفا
بیلمدک قدرکی وچوردق مرغ حسنی برهوا
عاقبت محجوب اولورسین ایتمه پك جور وجفا
کبره مائل اولمه سومز کبری ذات کبریا

رأفته قارشو عدوبه ایلدکه هب التفات
بنده که لایقمی بو جور وجفالر بوادا

برتكيه ده بز مظهر احسانه قاوشدق
بيت الحزن دل بنه مصر طرب اولدى
طاقدق هله جان كردننه طوق وفايى
ويردى بزه حق لطف ايله برياردل آكاه
رأفت بزه اول ماه ايده لى الفته رغبت

دوران كونى بزآفت دورانه قاوشدق
يعقوب صفت يوسف كنعانه قاوشدق
قمرى كبى برسرو خرامانه قاوشدق
باق طالع عظمايه نه احسانه قاوشدق
صانكه جسد مرده ايدك جانه قاوشدق

قفس تنده كوكل آه ايدرك همواره
حشىره دك ميكدهٔ اهل دل اولسون معمور
حقدن انديشه قيلر ناله مى ايتدكجه سماع
خاطر رأفتى شاد ايله ايا شاه بتان

كل روينه سبب ميل ايده مز كاراره
اردى كيم انده كوكل ذوق ايله وصل ياره
كافر اولسه دخى ايمانه كلور يوق چاره
التفات فقرا كسر دكل خنكاره

نار عشاق ريانه دل معشوق بريانه
بجه صوفيلرى ساقى بنه مست مدام ايتدى
انك هر نقطهٔ خالى دكل برنكته دن خالى
تجليكاه حقدر كعبهٔ دل اهل توحيده
محب صادقى عارف ايدر ترجيح احبابه
فروغ ماه حسنكله دل اولدى وادى ايمن
كرتقديمه شايسته هدايا يوقسه شاعرده
مور خيرده تأخير هميشه يأسى موجبدر
كرچه ميرعاليشان قصور اتمزسه همتده

باقلسه شمع مجلسدر بنه دلسوز پروانه
ادارله سوزلدكجه بوشب اول چشم مستانه
نظام الملك چيندر خالى هندو زلف خوبانه
جهانده قلب مؤمندر مشابه عرش رحمانه
مز وتسنز اقار بدن عزيزدر بخشى بيكانه
بوشب شمع تجليدن منوردر بوكاشانه
در منظومه كافيدر تحف ارباب عرفانه
كه هر تأخيره بيك آفت مقرر در بديهانه
نه دن تأخيره دوش اولدى عجب وعد كريمانه

خلوص قلب ايله رأفت دعاى خيرالزمدز
كروه داعيان اوزره جناب مير احسانه

اله كاسه شمدى جانان بكا ايلسون صيانت
جق جيوش غمزه لك بو يورشله قلعهٔ دل

اجل المدن بو جانى اكا ايليم امانت
غم عشقكز اكرچه اكاو برسه بيك متانت

بزی بونجه قیرمه صوفی حذر ایله اهل دلدن
دله عرش حق دیمشلر صقین ایله اهانت
اودوزلنی اوخشه بنجه بزی حیه وش ابصردی
کیمه صدق ایله صارلدق بزه ایلدی خیانت

دل رأفتی اوابرونیجه ایلدیسه مفتون
اودوچشم مست فتان نکهنده وار فطانت

درکاه دله مظهر احساندر اول دلبر
دورانده عجب آفت دوراندر اودلبر
سردهنی اولدی دل غنچه‌یه عقده
کندی دخی اول نکته‌ده حیراندر اودلبر
دل زورقی کرداب یم عشقه دوشردی
درّ صدف دیدهٔ کریاندر اودلبر
کرد دهنکده بیلنور مور خطندن
خاتمله شه ملك سلیماندر اودلبر

دردالم رأفتی تقریره دوشرمز
مرآت کوکل مجمع عرفاندر اودلبر

نوله کر عاشق شیدا شرابك اولسه مجبوری
بزی مست مدام ایتدی اوشوخك چشم مخمور
نیجه صبح طرب کوردك که شام ماتمه دوندی
صقین ای خسرو خوبان بوحسنکله اولمه مغرو
باشنده شعله دن سکه بیاض تنوره‌یه کیرمش
سرنده مولوی یلك وار بو بزمك شمع کافو
ایکی قاشی کمان آسا چکلمش کالك قدرتله
ولی اول یایی بر چکمك نه ممکن رستمك زوری
کاوب سرعسکر ابرو کوکل اقلیمی یغمایه
انکچون جیش مژکانك دیزلمش بویله طابو
قد دلداری صارمشیکن بتشدی کردن صافه
کیمه بیل باغلمش بیلمم اوشوخك شالا خو
بوشب کل بزم عشاقی منور قیل جمالکله
که زیرا رأفتك سنسز کوزنده قالمامش نو

بنی ترك ایلدك ظالم سکا بکزر بولنمزمی
سن احبابی بولوب صاندك بزه دلبر بولنمزمی
بزه ظلم ایلیوب حقسز براقدك کنج محنتده
بکم صاندك بو دعوایی صوران داور بولنمز
بت ترسایی صارمزسین صراحی کوستریر کردن
لب دلبر بولنمزسه میٔ احمر بولنمزمی
دم فرقتده سن صانمه که بر فریادرس یوقدر
جهانده لطف حق وار کن بکا یاور بولنمز
اکر شمع طرب سونسه خدا مهتابی خلق ایلر
کونش کوکده غروب ایتسه مهٔ انور بولنمز
مجوهر دوشسه خاتمدن اکرچه شبچراغ اولسه
عجب رأفت بو عالمده اکا بکزر بولنمزمی

یاراو ینار ایکن دامه بنی دامه دوشردی
قسمت بزی اول کوزلری بادامه دوشردی

بر زنکیه رام ایتدی فلك ماهمی شمدی
خورشید مزی بخت سیه شامه دوشردی

زلفیله اسیر ایتدی او ظالم دل زاری
آزاده ایکن محنت وآلامه دوشردی

عرفان ایله فهم ایلر ایکن دردیمی اول ماه
صحبت ایدەرك لطف ایله اکرامه دوشردی

دل عشقنه بریان ایدی بن حسنه حیران
چشمم دخی کریان ایدی هنکامه دوشردی

بسلندی کوکل شکر نطقیله چوطوطی
شکر طمعیله قفس ودامه دوشردی

رام ایتدی بنی لعل واب وچشم سیهله
اکرام ایدەرك شکر و بادامه دوشردی

﴿ اول زلف سیه کاره اسیر اولەلی رأفت ﴾
﴿ سوداسی انی فکرسر انجامه دوشردی ﴾

﴿ اسبق بغداد والیسی مرحوم علی رضا پاشانك مشهور ومرغوب اولان غزلیدر ﴾

حریم کاشنکده خار اوجندن دادە کلمشدر
آچیل ای غنچه فم بلبل سکافریادە کلمشدر

زفافینی دو یوب پیرمغانك دختر زرله
همان ساقی اباغیله مبارکبادە کلمشدر

مدد میخانه‌یه صوفی بی قویمن برنفاق ایلر
الندە سبحه جام مجلسی تعدادە کلمشدر

پریشان ایلیان کاکللرك باد صبا صانمه
نسیم آه سردم زلفنی بربادە کلمشدر

حذر قیل چقمسون یوزدن خطك بروجه ایله زیرا
نظام ملك حسنك آنکی افسادە کلمشدر

نیچون آتشلره دوشمش کبی پیچیدە در زلفك
رضا آسا مکر عموزده بغدادە کلمشدر

﴿ ایا فلاندر رضا بی دستکیر اول جام همتله ﴾
﴿ می عشقله کوك قندیل اولوب افتادە کلمشدر ﴾

﴿ غزل مذکور سامیانه‌لی رأفت خوشه چینلرینك کاك اشعار نویس کمترانه‌لری ایله تنظیر قلنمشدر ﴾

دكل زلف ايچره خالك چينه بر شهزاده كلمشدر
سيه لنمش كونشدن سايهٔ شمشاده كلمشدر

يشتمش عندليبه غنچه دون كلشنده عقد اولمش
بو كون باد صبا ارکن مباركباده كلمشدر

خلافتگاه حسنه لشكر موكلدى مور آسا
هلاكوى خطك تخريب ايچون بغداده كلمشدر

سراسر ملك چين تسخيرى سوداسنده در زلفك
حبشدن جيش خط شمدى اكا امداده كلمشدر

دل شيرينه تأثير ايتمه مشكن تيشهٔ آهك
عجب كيم بيستون فرهاد الندن داده كلمشدر

دكلدر كلك مانيدن بو شهرت صورت چينه
خيال روى رنكينك دل بهزاده كلمشدر

چمنده كه صباجارى كهى باد خزان سارى
برى اصلاح ايسه كارى برى افساده كلمشدر

خرابات اهلنه صوفى صقين طعن ايتمه بيهوده
بونى صور كيم نيچون آدم خراب آباده كلمشدر

مژه نشترنكه خنجر كمان ابرو زره كيسو
دل عشاقى يغمايه عجب آماده كلمشدر

بو كولش بار عشقكله اكرچه تازه در زلفك
بو سودا ايله چون رأفت سزه افتاده كلمشدر

مرحوم مشار اليهك ديكر بر غزل بى بدللرى بو مجموعهٔ اشعاره درج و ترقيم قلندى

دور لعلكده باش اكمم بادهٔ كلفامه بن
سايهٔ پير مغانده منت ايتمم جامه بن

عنبر زلفك كتوردى باشمه سوداى خام
يوقسه بردن دوش اولوردم بو خيال خامه بن

خالكى كوردم اسير اولدم كمند زلفكه
دانه ايچون كنديمى صالدم دوشردم دامه بن

كه اسير غربت ايلر كه انيس غم بنى
شاشمشم بيلمم نه ياپسهم بو دل ناكامه بن

اولدم خالى نكين آسا خراش سينه دن
خاتم آسا تا كه دوشدم آرزوى نامه بن

خلق ايله لازمدر اولدقجه تماشات ايلمك
كر بنكا اويمازسه ايام اويرم ايامه بن

كوى غربتده بر بيلدك نه بر غمخوار وار
كيم كتورسون كر يازرسهم يارە بيلمم نامه بن

ايلرم دار السلامى كنديمه بيت الحزن
حسرت خال سياهكله كيدرسهم شامه بن

تلخكام ايترسنك شيرين كلامك اى رضا
سن همان ايله تكلم راضيم دشنامه بن

نظیرهٔ رأفت مهجور بر غزل مذکور مع العجز والقصور لا بالفخر والغرور

یادلعلکدن مدام ای ماه کلکون جامه بن
چون صراحی خون دلدر دوکدیکم هب جامه بن

وصله مشعرتار زلفك نامه یه صارمشیدی یار
عنبر خطیله دوشدم آرزوی خامه بن

نسبت اولماز صبح عید غربته شام وطن
هیچ دکشمم چین زلف یاری ملك شامه بن

عنبرین خالی بو ایکی وجهدن خالی دکل
شمع ایچون پروانه یانمش یارخ کلفامه بن

سایه کزده کرچه دار الملك عشقه مالکم
راضیم ای شاه خوبان شمدی استرحامه بن

کر بنی قتل ایتمك ایسترسو یله یاره ساقیا
اولسون اعدامه همدم راضیم اعدامه بن

فقر ایله کرکوشهٔ عزلتده اولسهم صوفیا
منت انعامی چکمم برطاقم انعامه بن

مدخلم یوق پرده اصحاب معارف صاندیلر
عون حقله خواجه اولدم مخرج اقلامه بن

کر رضای حق بنی دوزخله اکرام ایلمه
جنتی آلمم مقابل رأفت اول اکرامه بن

نیشکرستان غزلیات فارسیه

ای سیمتن ازان دل من مائل زراست
داند که سیم و زر سبب جلب دلبر است

هر لشکری بکاه هزیمت شود ضعیف
زلفت شکسته بینم و دائم مظفر است

ما را بغمزه کشت پری چهره دلبری
کاندر دیار شرق چو خورشید خاور است

دارند یاد لعل تو دل نشئهٔ مدام
آری ابت مفرح یاقوت احمر است

بر تخت چهره خال تو آن شاه زنکبار
چون من سیاه نامه ولی نیك اختر است

آتش بسینه دود بسر دیده اشکبار
امشب زدوری توتنم چون سماور است

ابروش در مصاف دل خیبری اساس
چون ذوالفقار در کف والای حیدر است

نازم بحسن آن پسر مست جلوه کر
کز غایت کرشمه بخوبی چو دختر است

رأفت شکایت از فلك دون نمیکند
خاطر زبی وفائی خوبان مکدر است

از بسکه روزه دار غم تن هلال شد
ابروی یار دیدم وعید وصال شد
ای غنچه فم زغیرت حسن تو در چمن
شبنم بروی کل عرق انفعال شد
مهرت هنوز یك سر مو کم نشد زدل
مهر رخت اکرچه زخط درزوال شد
یك موی مانده بودتن ازفکر قامتت
چون مژدهٔ وصال تو آنهم خیال شد
ابلیس را تکبر وآدم فسون او
دل را امل چورهزن عاشق وصال شد
اوّلا اکرچه بود بکنعان متاع حسن
اکنون دیاز روم بهشت جمال شد

﴿ کردون بخاکساری رأفت حسد برد ﴾
﴿ تاذره وش بلندز مهر کمال شد ﴾

آن سیه زلف که شیرازهٔ کلبرك تراست
آفت روی زمین فتنهٔ دور قمراست
طفل نوزادهٔ طبعم شده مجبور سفر
شعر من در یتیم است ازان در بدر است
شکر وشکر سه حرفند ودولفظ شیرین
همچو نطق مه من کز دولبش پرشکراست
تاخدنك مژه درخانهٔ قوس ابروست
تیر دلدوز تراسینهٔ عاشق سپراست
نشود بی طمع زردل خوبان تسخیر
بی فسون هرکه پری رام نماید هنراست

﴿ رأفت آن ماه سیه چشم بغمزه میکفت ﴾
﴿ خال من مردمك دیدهٔ اهل نظراست ﴾

زجور چرخ مرا بخت وچشم کوهربار
یکی همیشه بخوابست وان دکر بیدار
چه کونه دعوی معجز کند مسیح لبت
که او طبیب جهانست ودیده ات بیمار
فتاده بررخ چون مهر سایهٔ خط نیست
زدود آه کرفت است آینه زنکار
نعیم جنت وذوق لقای حورش هست
هر انکه یافت بوصل تو وعدهٔ دیدار
چونیست قطب مدارش فلك چرا کردد
بکرد نقطهٔ خالت چو کردش پرکار
شب فراق که چشمم زکریه منع کند
چه کونه باده نریزد زساغر سرشار

﴿ اسیر زلف تو رأفت مکو که آزادم ﴾
﴿ غریق بحر خیالی قلندری بکذار ﴾

جارده ساله بت من چومه چارده است | خو رویان جهان بنده واو پادشاه است
تافتاده بسرم ازغم عشقش سودا | کارمن چون سر زلفش کره اندر کره است
قامتش سرو دهن غنچه رخش چون خورشید | نازك اندام و پری پیکر وآهو نکه است
عنبرین طره وسیمین ذقن و مشکین خال | لب چو یاقوت وشکرخنده وچشمش سیه است
فارسی راشده مجبور چو طوطی بشکر | آنکه فرغ دل مارا نکهش دام ره است
زلف او پادشه کشور هند است وخطا | تاحدود حبش از زنکی وچینش سپه است

رأفت ازخوی ملك سیرت معشوق رضاست
مهرپروردهٔ آن ماه فلك بارکه است

دوستان رحم برین دیدهٔ کریان بکنید | دورم از بزم بتان چارهٔ هجران بکنید
زاب دریا نشود آتش عشقم تسکین | چارهٔ سوز دل از دیدهٔ کریان بکنید
کرزمی دور شوم بعد وفاتم ساقی | از کل خاك سرم کاسهٔ مستان بکنید
ازخیال رخ تو دیده کلستان شده است | بتفرج کذری سوی کلستان بکنید
بوستان شد زشما حلقهٔ درس ای خوبان | همچو بلبل هوس جانب بستان بکنید

کربمیرد زغم عشق خدارا رأفت
کفنش زود ز پیراهن خوبان بکنید

روزفراق دلبران هست چو بخت من سیاه | ای شب وصل قدر تو خوبتر از هزار ماه
کشتهٔ چشم شاهدم لیك رقیب مدعیست | کرچه بنزد قاتلان هست دوم دمم کواه
کرز تصرف ولی ذاهب راه باطلی | یار چرا هزار دل جلب کند زیك نکاه
کشت سفید در غمت دیدهٔ شب زاختران | شد زفراق عارضت جامهٔ کعبه هم سیاه
چشم ترا منازعه برسر ملك دلبریست | بهرقتال بسته صف لشکران دو پادشاه

رأفت ازان ستمکران مرهم مرحمت مجو
درره عشق خاك شد چون تو هزار دادخواه

ما کرچه کدائیم پر از جرم و جنایت
توشاهی و مارا ز تو لطفست وعنایت

درمصحف رویت که همه آیت خوبیست
خط بین که چه تفسیر نوشتست برآیت

کویت حرم کعبه وهم منزل لیلاست
مجنون بود آنکس که نیاید بحمایت

اندوه میاور بدات جام می آور
ساقی مکن ازچرخ جفا پیشه شکایت

دیکر نکشم منت صهبا ز صراحی
کز چشم توام کرده یکی نشئه کفایت

ازکلشن دنیا وکل مجلس خوبان
جام می و یاری بکف آور ز درایت

بر کرد رخت زلف توچون دید منجم
در دور قمر کفت شود فتنه بغایت

پیری بکمال است وغرض کسب کمال است
این قافیه را رأفت ازان کرده رعایت

بیا در وی توی آفتاب ماه وشان
فلك ز دیده شود هرشبی ستاره فشان

ز کریه چشم صراحی مدام خون ریزد
ز حسرت لب لعلت بجام باده کشان

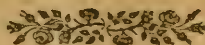
دلم چوخال سیه سوخت درهوای رخت
سپندوار تو دیکر بر آتشش منشان

بجستجوی دهانت خط لبت چو خضر
بشد بچشمهٔ حیوان ولی نیافت نشان

زافتخار غلامی بدر کهت آویخت
فلك ز عقد ثریا نشان رفعت وشان

بیا تو بزم فلك بین مها که بی تو زحل
ببرك ماتم وشد چشم زهره خون افشان

خوشا کسی که چو رأفت بدام عشق فتاد
کمند زلف بکردن بسوی دوست کشان

﴿ اصول آشنا اولان ذوات کرامه سفینهٔ شرقیمز بومرساده لنکرانداز تماشا اولمشدر ﴾

مهر ایله باقز فلك بو طالع آواره مه
دردیمی بیلمز اطبا باقسه‌ونلر چاره مه
یوق بو اجزاخانهٔ عالمده مرهم یاره مه
نقرات
سن سین ای مه‌پاره مرهم بو دل صدپاره مه

ای کل باغ نزاکت لاله زار اولدی جهان
سینه کاغد خانه اولمش آب چشمم چاغلیان
کل بتشکیم زخم دلدن نهر خون اولدی روان
ایضاً

ایلدی دل کعبه‌سن یادرخك بیت الصنم
ناوك غمزك کوکلده یارەلر آچدی بودم
نوشدارویی صفا سنسز اولور دردوالم
ایضاً

صحبت یارانه هردم چرخ حاسد در رقیب
آشنا بزمندن اولدق بو کجه دمدر بی نصیب
اولدی تشریفکله ساقی مژدهٔ وصلت قریب
ایضاً

رأفتا شایسته بویله شرقیه مدح و ثنا
اولدی هر بر مصرعی مضراب قانون صفا
کل اوقودفع غمه ای مطرب نازك ادا
ایضاً

شرقی

ای شاه خوبان جمعده جانسین
گلزار دلده برنو فدانسین
بزم طربده شیرین زبانسین
نقرات
مثلك بولنماز ظالم یمانسین

ال چك جفادن عشقکله یاندم
دردو المده پك چوق طیاندم
رحم ایله ظالم ارتق اوصاندم
ایضاً

غیری یتیمز اول حسنه طاقت
بودلرباده یوق بو لطافت
جلاد جانسین ای شوخ آفت
ایضاً

عشاقه رام اول ای شیوه کارم
افلاکی یاقدی بو آه زارم
مفتونك اولدم سنسین نکارم
ایضاً

ایتمز تحمل بوخسنه انسان
رأفت کتورمش نقد دل وجان
اینسه‌ك سزادر بر بوسه احسان
ایضاً

شرقی

ساقئ مجلسمز حور ملك پیکردر
مطرب نغمه سرا بلبل کلپروردر
بزم عشرت مزه‌سی بوس لب دلبردر
نقرات
بزمده کل غنچه فم آچیله جق دملردر

عید وصلکده کوکل کندینی قربان ایده جك
جان شیرینی فدای سر خوبان ایده جك
سن کبی دلبری بو مجلسه سلطان ایده جك

ایضاً

ساقیا صون می کیم غمله کوکل اولدی خراب
یار سرزنشه سی یوقدر ایچه یم بادهٔ ناب
ایله بو موسم کامده طرب و ذوقه شتاب

ایضاً

سن کبی خسرو شیرین لبه بن فرهادم
بندهٔ عشق اوله لی قنده ایسه م آزادم
محتشم وار ایسه کورد یکچه سنی داشادم

ایضاً

دلبران عاشقی هیچ نائل کام ایتمزلر
نخوت حسن ایله یك الفتی تام ایتمزلر
شرط انصافی رعایتده دوام ایتمزلر

ایضاً

شمدی بو بلدهٔ عظما کوزلك معدنیدر
باغ جنت کبی حور وملکك مسکنیدر
زمرهٔ اهل دلك ذوق و صفا کلشنیدر

ایضاً

کوسترون میوهٔ حسنك بزی امرندیرمه
رأفته آب حیات لبکی آکدیرمه
وعدهٔ شربت وصلکله بنی قاندیرمه

ایضاً

شرقی

آتش عشقکله یاندی جان و دل
دود آهم عرشه اولدی متصل

اولـه بوجور وجفـادن منفعـل

نقرات

بزمه کل ای غنچه فم برآزآچیل

سـوديكم بوناز واستغنـا نه دز

ملك دلده شـاه ايكن يغمـا نه دز

عاشـقى ترك ايتمه ده معنـا نه دز

ايضاً

چـون اصوله آشـناسين دلـبرم

شرقى يه مجبور سـين مهپيكـرم

دكلـه آواز دل غمـپرورم

ايضاً

شمـع بزم آلمش فتيلى سـوزناك

حسـنكك مفتونيـدر اى نور پاك

اوله دن پيراهن آسـا سـينه چاك

ايضاً

خيـلى دمدر رأفتك ازرلر سـنى

بوكيجه كل بزمه شـاد ايت بنـده كى

دكلـه ارنق رقيب دشمـنى

ايضاً

شرقى

كلشنده سنى بكلرم اى غنچه دهـانم

كل حالمـه رحم ايله بنم تازه فـدانم

وعدكده خلاف ايتمه يك ايسترسنى جانم

نقرات

تشريفكـه پك منتظرم روح روانم

سن مصر طربده كزينوب خرم وخندان

يعقوب كبى لايفمى بزه كلبـهٔ احزان

وصلك دميدر كل بكا اى يوسف كنعان

ايضاً

نادر بولنور زمرهٔ خوبانده وفادار
رسمی کوریشور هر بریسی طالب دینار
کل سن دخی جان نقدینی تیز آل بنی قورتار

ایضاً

ساقی چکیلور شمدی بهارك بونسیمی
کل میله بوبزمه کوره لم نازو نعیمی
تجدید ایده لم بزم جمك عهد قدیمی

ایضاً

جنت کبی بوباغ جهان جای صفادر
اهل دله ذوق ایتمامسی شمدی خطادر
آل باده یی کل کیم مرض عشقه دوادر

ایضاً

سن خسرو خوبان جهان مهر فلکسین
یاحور جنان رشك پری فخر ملکسین
سویله نه زمان رأفت زاره کله جکسین

ایضاً

بو نازو ادا دیدهٔ مستانکه مخصوص
تطبیب کوکل مجلس عرفانکه مخصوص
کلمك قوانه شیوهٔ احسانکه مخصوص

ایضاً

﴿ رباعیات ﴾

خیلی دمدر بزمده کورمم سنی
بزمی ترك ایتدك عجب یاخود بنی
حاسدی ترك ایت سویندیر بنده کی
یا بنی ترك ایت سویندیر دشمنی

﴿ قطعه ﴾

ایهـا الحق مت من عطش
قل متی من رحیقکم تسقی

باتوکر دعوی جمال کنند
دیکران باطلند ونوحسنی

رباعی

جمعی نشسته منتظر درس بوستان
بودیم درمطالعهٔ جلب داستان
ناکه رسید سرو وقدی رخ چوارغوان
شد بوستان مجلس ازو رشک کلستان

رباعی

وقت سحرده نازایله برشوخ دلفریب
مژده دیدی بوعلته بولش دوا طبیب
صوردم ندر دواسی شکر خنده ایله دیدی
نی می چندهٔ هدم وبوس لب حبیب

قطعه

صاتدی مه صباحه کلاج برفی قیش
ابرسید جهانی بیاض قاره قاپلادی
کیدی زمینده فروهٔ بیضایی برفدن
سمورشبده قاقی کهساره قاپلادی

قطعه

چون تخلفله کچر بو فلکک احکامی
جاه ایچون چکمه الم میله چکیرایامی
آکه (فردوسی) بوعشرتکه (خاقانی) ده
(محتشمزاده) بو (شوکت) له طولاشدیر (جامی)
شرفرو ایلمه اکرام ایله چرخ دونه
بوقدر منتده دکمز فلکک اکرامی

مشاهیر شعرا واساتذهٔ فخامدن استادیمز مولانا (رأفت) افندینک محصول طبعلری اولان اشبو مجموعهٔ رنکین اداتک اتمام طبعیله حقیقة جناب حق بزی منتدار قیلدی .

مصحح حقی

﴿ لطائف الغاز ﴾

﴿ بيلمجه ﴾

(❊)

سنه

١٢٨٩

لطائف الغاز

اول ندركيم اولدی عالمده فريد ☼ اول اشياده موجود وبديد
يرده يوق هم كوكده يوق درياده وار ☼ ظاهرا بركوريور لكن هزار
واحد كالالفدر اشبو لغز ☼ سن انی ظن ايتمه عارف اكلمز
استقامتله رشيد اول نامدار ☼ جمله نك معلوميدر برياد كار

مناره

اول ندركيم دائما عريان در ☼ تاجی باشنده عجب سلطاندر
جانی يوغيكن غداسی اولدی جان ☼ بلبل ايلر ادمی بعض زمان
مستقيم القامه درباقسه ك اكر ☼ كج درون اولمق اكا ويرمز كدر
سنكدل برسروسيم اندامدر ☼ دائم اولسون زيور اسلامدر

طوب فتيلی

ندراول كيم همان برماره بكزر ☼ دهانده اولان كلناره بكزر
سلامدر باقلسه ليك سركش ☼ اله السه لر انی اولور اتش
نباتدر انك اصلی ديشلر ☼ نجه قوشلر باشنده يمشلر

صار يلور براغاجده گاه گاهى ※ انك هنگامه دائم جلوه گاهى
همان پوس ايلمك شوقيله كارى ※ يقار نازكدر امادست يارى

﴿ يمك اسكمله سى ﴾

اول ندر سازايله بسته برحصار ※ دائما بر يرده ايتمز هم قرار
سرنكون اولش فلكده گويا ※ بولدى اندن نيجه لر نشو ونما
هرنه جانبدن باقلسه رخنه دار ※ اولمسه طاشى اتاردى روزگار
هب ايچنده اق شهرلى عسكرى ※ طوغدى برمادردن انك اكثرى
جمله سى پرى كبى سويلر همان ※ بر بوغاز جنكنده انلر هر زمان

﴿ بركوستبكى ﴾

اول ندركيم خلق عالمدن قاچوب عزلت ايدر
كندى كندويه عجايب قبه لر ياپوب كيدر

﴿ چنغرق ﴾

اول نه عورتدر كه هرقند، كيدر ※ اوغلو قارننده دونوب فريادايدر

﴿ قارلق ﴾

ندراول برغرايب اوزكه چادر ※ ايچنده يازاولمز هب شتادر

﴿ موررور چيچكى ﴾

چن اوزره ندر اول سيم طبق ※ خرده اينجولر ايله پررونق

﴿ چوبان دكنكى ﴾

اول نه همرهدر كه صحرا اهلى هب ※ اكثرى آكه ايدرلر اعتماد
پك بهادردر ولى عيبى شوكيم ※ هم طوپال هم بر آيقلى نامراد

﴿ توغ شاهى چيچكى ﴾

ندراول بر گوزل پاكيزه دختر ※ كه و يرمش اكه كاكل خيلى زيور
طاقنمش هم نيجه منكوش زيبا ※ كورن انى اولور مفتون وشيدا

﴿ برون ﴾

اول ندرايكى دليكلو براولوق ※ خلق عالم اندن آلورلر صواوق

﴿ موم ﴾

ندر اول سر فراز باغ جهان ※ اكسك اولمز انك باشنده دومان

وار سرنده عمامهٔ قاضی ✵ نه مضارع بیلور ونه ماضی
نه سزادر اوهیکل ایله اکا ✵ اوله رندانه زیب بزم صفا
طاقیلورسه عجب دکل سازه ✵ محرم اولمز اوپرده ده رازه
قوجه دقجه عجیمی اولسه فکار ✵ اولمدیشرحه شرحه دزدی‌حار
ظاهر ایتمز باقیلسه اهله زار ✵ صکره بیلدمکه انك اتشی وار
کاه اولورکیم فدا ایله سرینی ✵ دوشه خاك سیاه ایده یرینی
بو لغزده نه‌حاجت اوله سؤال ✵ حکمتنی بیلورسه‌ك ایله خیال

﴿ بخور ﴾

ندر اول سکه سز التونه بکزر ✵ ولکن شکلی مسکی ومعطر

﴿ منکشه ﴾

ندر اول کیم باشنده شبکلاهی ✵ یوزینه اورمش اما دوداهی
طوتوب باغلرلر اول مسکینی دائم ✵ ولکن فهم اولمز هیچ کناهی

﴿ بقاغو ﴾

ندر اول حلقه لنمش اژدها کیم ✵ اباغندن یوتار یوتدیغك اکثر
انك براکرتی قویریغی واردر ✵ اوزانورکه قیصالور برعجبتر

﴿ یلکن ﴾

ندر اول نه الی وار نه اباغی ✵ ولی درت دانه‌در انك قولاغی

﴿ قوشاق ﴾

اول ندر کیم قویریغیله باشی بریرده طورر ✵
✵ صانکه برقیورلش اژدردر بوکونه اوتورر

﴿ طوپلو ایکنه ﴾

ندر اول بورنو اوجندن حذر قیل ✵ کوزی یوق باشی آهندر نظر قیل

﴿ فکر ﴾

اول ندرکیم نهان ونا پیدا ✵ انسز البته اوله مز شعرا

﴿ پاپادیه جیچکی ﴾

ندر انلرکه ایلر سیر بوستان ✵ قالم قالپاقلو التون باشلو خوبان

﴿ مفتاح ﴾

كيمسدر اول السز اياقسز برغريب بينوا ❊
❊ قلعه‌لر فتح ايلر اول طوپسز تفنكسز دائما

﴿ تجره ﴾

ندر اول حامله قرني بيوك زن ❊ كه اكا احتياج وار جمله يردن
بتوب براوچ اياقلي اژدهايه ❊ كوپوردراغزيني سوز جكردن

﴿ بالق آغي ﴾

ندر اول كيم هزاران كوزلي اژدر ❊ كيرر چيقار كوزندن نيجه عسكر
چيقانلر قورتيلور اما قالانلر ❊ بلا سيني بو اورلر در دمنلر

﴿ چشمه ﴾

ندر اول باشي قرنده مجسم ❊ اكا محتاجدر هب جمله عالم
باشنده شبكلاهي واردر انك ❊ قچن تحريك اولنسه سويلر اولدم
كلامي فهم اولنمز بو عجبدر ❊ همان دل دوكديكين سيرايدر ادم

﴿ قفتان ﴾

ندر اول نسنه كيم انسان قيافت ❊ ايدرمونسدر اول هر كسله الفت
سورز اني هب خلق زمانه ❊ ايدرلر اكا غايتله رعايت
اياغي يوق باشي يوق اللري وار ❊ عجايب هيئت الحق اوزكه عبرت
كيمي يوتسه ابريلنور وجودي ❊ نه يوزدندر بيان ايله‌ك بو حكمت

﴿ دوه ﴾

ياپلمش درت ديرك اوزره معلا ❊ كرلي برعجايب قصر زيبا
قومشلر التنه بركوپ دفينه ❊ براژدرها طلسم اولمشدر اكا

﴿ ماشه ﴾

ندر اول ايكي اللي يوق اياغي ❊ جهان ايچره انك چوقدر چراغي

﴿ اورمجك ﴾

ندر اول كيم سكز آيقلي اژدر ❊ دكلدر خالي انده دكمه بريرر
هواييدر قنادي يوقدر اما ❊ قناتلو قوش كبي كاهيجه اوچر

﴿ منطر ﴾

ندر اول باشنه قالقانن اورمش ❊ مهيادر صناسين جنكه طورمش

﴿ جويار ﴾

ندر اول عنبره بکزر ملایم ❊ انك درياده درهب كانى دائم

﴿ ياصدرمه ﴾

ندر اول ابتدا باشين كسرلر ❊ دخى بحد دوكوب صكره آصارلر

﴿ نارچيچكى ﴾

اول نه اتشپاره دركيم كه يشيل كه آل اولور

عاقبت ايچى جواهرلرله مالا مال اولور

﴿ ليف ﴾

اول ندركيم نه قتى آق نه صارى ❊ بركوزل اغاچده بيتر صاچلرى

﴿ جانباز ﴾

السلى اياقلى ندر بى بال وپر ❊ قوش كبى كاهى هواده سيرايدر

﴿ طوغله ﴾

اول نه جوهر دركه پاك وابدار ❊ اوزكه اينجو درولى بى اعتبار

﴿ ممه ﴾

اول ندركيم منبع آب حيات ❊ نوش ايدر البته اندن كائنات

﴿ ذره‌لر ﴾

ندر اول بركروه مور اشكال ❊ هواده رقص ايدرلر بى پرو بال

﴿ شمعدان ﴾

اول ندركيم برعجيب شادروان ❊ صويى طوكمش كورينور كوياهمان

﴿ ايپك قوردى ﴾

❊ نه حيواندر اوكيم اوت يرصو ايچمز ❊

﴿ اصمه اوزمى ﴾

اول ندركيم بو بى غايت اوزانور ❊ كندى طورر قيزى اقچه قازانور

﴿ كولكه ﴾

ندر اول دردمند وافتاده ❊ جمله دنيا غمندن ازاده

﴿ اينجو ﴾

ندر بيل اول يتيم بى پدركيم ❊ اناسندن طوغار انسان اليله

نه حکمتدر او سفلی عالمندن ❊ کالور بو عالمه برجان الیله

اوزنکی

ندر اول نسنه کیم ایکی برادر ❊ ایکیسیده بری برینه بکزر
اوتورسه دیز بدیزدر قالقسه آیرو ❊ وکزدکده دخی ایرو کزرلر

کوکل

اول ندر کیم هم کوچکدر هم بیوك ❊ ارقه سنده وارانك براوزکه یوك

بزدستکاهی

ندر اول آق صاچلی ایکی اژدر ❊ بری بریله اولمشلر برادر
اوزانمش باشلری عیوقه چیقمش ❊ مدام اغزین اچارصانکه آجیقمش
ایکیسینکده اغزی بردر اما ❊ یمز ایچمز ینه بودر تماشا
کورینور دیشلری هب اشکاره ❊ ولکن اغزی ایچی پاره پاره
مکر انلاره برقوش عاشق اولمش ❊ زیاده خدمتنده صادق اولمش
کیرر اغزینه کاهی انلرك هم ❊ اوچار اغزینی اچدقجه دمادم
کوررسین اول قوشك بر یاوریسی وار ❊ دونر قرننده انك ایلیوب زار
ولی برجان اوتورراندە کاهی ❊ اولوراول یاورینك اخر پناهی
بونی هرکم بیلوب ایلرسه اذعان ❊ محصل آکه تحصیل فراوان

کونش

ندر اول دربدر روزن بروزن ❊ کزر بای وکدایی بیسروتن
چیقوب یوزین سورر خاك سیاهه ❊ جمالن عرض ایدر شاه وسپاهه
کوکل الچاقلغین ایتدکجه هردون ❊ بلند اولیسر انك قدری هر کون
بیلور قدرین انك اهل نظرلر ❊ نه بیلسون حسن انك بی بصرلر

تمساح

اول نه درکیم درت ایاقلو بربقر ❊ هرنه یرسه ینه اغزندن چیقر

استقوز

ندر اول کیم بیقلو اژدهادر ❊ تماشا ایله کیم صنع خدادر
صناسین کیم سمروار ارقه سنده ❊ بو وجه اوزره یارانمش انی قادر

کباب شیشی

نه کونه یـلاندر که اتش پرسـت ❋ کیمی صوقسه ایلر کیکن شکست

﴿ طاوله ﴾

عجب میدان منقش قیلدی استاد ❋ ایکی بخش التیشرخان اوزره بنیاد
برایکی اوچ ودرت بش التی کوزلی ❋ ایکی دلبر کزرلر خـوب یوزلـو
ولی برسمته جمع اولوب کیدرلر ❋ کاوب هندی عجمله جنك ایدرلر
اولور منصور وغالب تیز قچـانلر ❋ قالـور مغلوب میـدانده قالانلر

﴿ ترازو ﴾

اول ندر الـتی ایاقلـو اژدهـا ❋ ارقه سنك اورته سنده قویروغی
باغلـودر هب جـمله ایاغی انك ❋ کندی دسنده دکلدر بو یروغی

﴿ سنجاق ﴾

ندراول شهسـوار معرکه سـاز ❋ سر بلنـد وبهـا در وممتـاز
شـالی بو بنـده بروجـود اما ❋ جمله دن هم یورکلوهم شهبـاز

﴿ کوزلك ﴾

ندراول حلقه حلقه عقرب کیم ❋ بلی غایتـله اکـریدر انك
ناکهان چیقسـه کریواسـندن ❋ درت ایدر کوزلر یبی انسـانك

﴿ میمون ﴾

اول ندر سنجاب کورکلو برحریف ❋ ایشه کوجه یاره من اما ظریف

﴿ مکتوب ﴾

ندر اول مرغ منقـار ومخلـب ❋ ایاغی یوق بواسـیله کزرهب
ایبکنده دراول مرغك نشـانی ❋ قنادسز سیرایدر جمله جهانی

﴿ بشك ﴾

ندراول کیم سراپانقش وزینـت ❋ کبه اولور دکل اماکه عـورت
که اوغـلانه اولورکه قرنه حامل ❋ نه برعـورت ایلرانی حاصـل

﴿ بالطه ﴾

اول ندر کیم اغزی اکری برحریف ❋ اکسه سی یومری تنی اما نحیف
برایاغی واروای یوقـدر الی ❋ نه عقلیـدر اوکیمسـه نه دلی
اغزی ایله اکسه سی خدمت کورر ❋ اورته لقـده کندی اواره طور

﴿ نردبان ﴾

ندراول کیم وجودی ایکی شقدر ✲ ولکن باشدن باشه آیقدر
بودکلو چوق ایکن ایاغی اما ✲ یسان کزمز ینه بودر تماشا

﴿ دیزکین ﴾

اول ندرکیم حلقه حلقه بر یلان ✲ ایکی چتال قویروغی واربیکمان
قنده وارسه کیره جك بربولمیوب ✲ ایلمش براژدرك اغزین مکان
هرنچنکیم کیرسه انك اغزینه ✲ قویروغنی بوینه دولار همان
کوپوروب اغزی اودمده اژدرك ✲ کاهیجه قانلر اولور اندن روان
کیم چکرسه اول یلانك قویروغن ✲ ضبط ایدر اول اژدهایی هرزمان

﴿ ایکنه ﴾

ندر اول برکوچك یلان ضعیف ✲ برکوزی وارا وداخی خیلی نحیف
نره یه کتمك استسه هران ✲ قویروغیله بولور یولی اویلان

﴿ توغ ﴾

اول ندرکیم قیر صقاللو برحریف ✲ بویی اوزوندر بلی غایت نحیف
پك اغرباشلودر اول صاحب ادب ✲ قنده کیتسه ات ایله کیدر اوهب

﴿ التون ﴾

اول ندرکیم برملایم نوجوان ✲ کیم کوررسه میل ایدر آکه همان
ذاتی شوخ امامزاجی صفره وی ✲ انك ایچون اولمامش جسمی قوی
نامدار یدر جهانك اول کوزل ✲ ماهتابه بکزر الحق بی بدل

﴿ صومالکی ﴾

ندر اول چهره سی انسانه بکزر ✲ کوزلدر برمه تابانه بکزر
صاچی وارقیز کبی یوقدر ایاغی ✲ ولکن قویروغی حیوانه بکزر

﴿ منقال ﴾

ندراول کیم تیموردن برسرایدر ✲ ایچنده قوم دوشمندر سراسر
یغلمش اول قومك اوستنده وافر ✲ نیجه لعل ونیجه یاقوت وجوهر
ولکن اله مز کیمسه الیله ✲ طاسمی وار در انك برقاچ اژدر

﴿ صالنجاق ﴾

ندر اول کیم عجب تخت معلق ❊ نه پرده در نه کوکده در محقق
هوایه قوش کبی پروازایدرهم ❊ سواراولمش اکا بردانه ادم

﴿ نعلین ﴾

قوراش درت درك اوستنده حالا ❊ ایکی کوپری ایکی طاق معلا
ولی انجق بکر برادم اندن ❊ ایکی اولسه کچلمز هیچ اصلا

﴿ سیل ﴾

ندر اول زورباز پرقوت ❊ واردیغی یرده هیچ قومز راحت
یورر ارسلان کبی فغان ایدرك ❊ شهرت وهیبتین عیان ایدرك
اخذایدوب ادمك صواین صاغین ❊ یره دکدیرمز الین ایاغین

﴿ بلبل وکل ﴾

ندراول دردمند طرفهٔ مقال ❊ خرقه سی ارقه سنده بزابدال
برقزه عاشق اولمش اول ناکام ❊ هر زمان حالنی ایدر اعلام
عشقله اه وزاردن طویمز ❊ قزانی هیچ قولاغنه قویمز

﴿ کورك ﴾

ندراول شیوری اغزلوسحرباز ❊ که اولمش فن جادولقده ممتاز
کوررسه برنیجه موتای لاغر ❊ اوزانوب باش باشه ویرمش یاتورلر
کچوب باشلاری اوجینه اوسحار ❊ همان اول دم اوارافسونه درکار
کلور موتایه اول دمده حرارت ❊ اوافسونه ایدنجه قصد ونیت

﴿ صارمساق ﴾

ندراول آق بیقلو چاپه دیشلی ❊ یشل بوینوزلو درهم آجی ایشلی

﴿ طاوشان ﴾

ندراول کیم هم ارککدرهم عورت ❊ بیقلی درت آیقلو طرفه هیئت

﴿ جان ودل ﴾

ندراول بلبل قفس پرور ❊ یازوقیش اول قفسدهٔ سیرایلر
اکا برطوطی ترجمان اولمش ❊ نه کوزل بیری برینی بولمش
هرنه استرسه بلبل نالان ❊ سویلیوب طوطی ایلرانی بیان
اوزکه سر دربو نکتهٔ پنهان ❊ افرین کیم ایدرسه انی عیان

﴿ انك ﴾

ندر اول کیم تنی قیللو سیهکار ❊ یاغار جسمندن انك یازوقیش قار

﴿ کرکف ﴾

ندر اول درت قولاقلو باشی بوقدر ❊ ولکن بویله درت ایقلو چوقدر
کیر کوملکین ارقه سینه کاهی ❊ مکر بودر اومظلومك کناهی
انی اولدمده چار میخه کررلر ❊ وامانه سوکرلر نه دوکرلر
همان تیرلر صوقارلر نیجه ایام ❊ اونجه کوملك ارقاسنده کلفام

﴿ کوز ﴾

ندر اول کیم ایکی یار موافق ❊ بری برینه اولمش یار صادق
ولکن بر برینی کورمز اصلا ❊ ایکیسی داخی حسرتدر اما
قچنکیم درت اولور بو ایکی همدم ❊ بری برین کورر برخوشجه اولدم

﴿ یاز ﴾

ندر اول تازه محبوب دلارا ❊ که عاشق اولمش اکا جمله دنیا
اوکلدکده اکا قرشو کیدرلر ❊ شهرده کل دونماسی ایدرلر

﴿ فشنك ﴾

ندر اول برالایی اژدهالر ❊ که جمله پرصداسردر هوادر
هوایه چیقوبن ایلرلر افغان ❊ قالور حیرتده انی کورن انسان
اغزلارندن آتشلر صاچارلر ❊ نه کلدکلری یره قاچارلر

﴿ براسه ﴾

ندر اغزی انك میمونه بکزر ❊ کچی قویرقلو هم غایتده اعور
کورر هر ای باشنده زن کبی قان ❊ بودرده مبتلادر اول نه درمان

﴿ دنیا ﴾

ندر اول کیم طقوز قبه لو جامع ❊ منارهسی یوق اما خیلی واسع
کیجه قندیل یانار وکوندزین موم ❊ بومنوال اوزره ایتمش آنی قیوم

﴿ تفنك ﴾

ندر اول بری خنثا بیری عورت ❊ بری بیریله ایلر دائم الفت
ولی خنثا ارقدرهم کوچکدر ❊ سموزدر اندن عورت چوق بیوکدر

جماع ایلر اکالرکی خنثا * طوغورردر عورتی اول دمده اما
طوره‌من ناله‌سندن هرکز انسان * ایدر اول دردمند اول دکلو افغان
بودر انلرده دائم رسم وعادت * جماع وقتنده طوغورر او عورت

(المارمود)

ندر اول کیم دیمش عبدی شاعر * قوراش براوادە خیلی چادر
کورانی تماشا ایلینلر * اناغندن اصلمش نیجه قزلر
یشیل قفتانلو قرمزی یکاقلو * کیمی صاری وکیمی اقلو

(پلاویغورت)

ندر اول قبهٔ سیمین وبللور * ایزکاهیجه انك اوستنه نور
الی اغاجلو برنیجه فدایی * قازه قازه یقارلر اول بنایی
نه‌نوری قالور انك نه بناسی * بودر اول قبه‌نك اخر فناسی

(دوربین)

ندر اول کیم کورینور بر کوچك مار * اناغنده باشنده کوزلری
اوزاندقجه اولور کوزلری روشن * کورر انسانی برکونلك قوناقدن

(خوشاب)

اول نه دریادر که چوقدر جوهری * برایاقلو در انك دالغیجلری
اقچه سز پولسز دالارلر دائما * چیقاررلر لعل ویاقوت بی بها

(قلیج)

ندر اول اژدها کیم بوینوزی وار * ولکن نه الی وارنه کوزی وار
دیلی چیقار چکنجه بوینوزندن * بتون عالم انك قورقار بوزندن
دیلیله چالار انسانی اول اژدر * اناغی یوق معلق طورر اکثر

(قپلومبغه)

ندر اول کیم صدفکاری مغاره * برابر در اکا دریا وقاره
براژدردر که انده درت ایقلو * یاتور راچنده انك شویله صاقلو

(دوه‌قوشی یمورطه‌سی)

ندر اولکیم آصارلر انی هربار * ولکن ابریشمدن قوریغی وار
وجودی قبهٔ سیمینه بکزر * ویررطوردیغی یره زیب وزیور

پشتمال

ندر اولکیم بنفشه رنك اولورهم ✻ صاریلور ذات انسانه مسلم

سیمرغ عنقا

ندر اول نامی حاضر کندی غائب ✻ بولامز کر قوش اولسه انی طالب

یاغ

ندر اول کیم حرارتده اولور صو ✻ ولی برجانلو قارنندن چیقار بو

زنبق

ندر اول نور شیده سرو بالا ✻ طوتار مکتوبنی الده هویدا

قانجه

ندر اول بورنی اکری براوزون مار ✻ طوتارلر اهل دریا آنی هربار

چکیج

اول ندر جسمی بغایت آرق ✻ اکسه سی یومری و بورنی یارق

میخ

نه عقر بدر باشی انك مدور ✻ اباغندن صوقار حیوانی اکثر

کوفه

ندر اول یوق الی یك لاغراما ✻ درونی خدمت ایلر بیسر وپا

لخنه ترشیسی

اول ندر کیم جامه سی چوق زردفام ✻ مسکنی برطوزلو دریادر مدام

کرتنکله

اول ندر کیم چمنی جامه کیر ✻ اکثری چوغی مزارلقده کزر

قایق کورکی

اوندر کیم طاقاوب بریره انکله کزر ✻ باشی میال هوا اللری درياده یوزر

بویاجی طوقاغی

ندر اول قرشو قرشو یه ایکی ار ✻ که برناچاری نوبتله دوکرلر

چیقار هر برینك چرخه صداسی ✻ بودر هب انلرك دائم اداسی

اوجاق کورکی

ندر اول برالی وار پرمغی یوق ✻ براتشنا که خدمت ایلر اول چوق

﴿ بز ﴾

اول ندركيم غسل ايدنجه ناكهان ❊ برقارى دوكرانى ويرمز امان

﴿ باغچه بلى ﴾

ندر اول ايكى بوينوزلو براژدر ❊ قازار بوينوزلريله يرى يرير

﴿ خيار ﴾

ندر اول كيمى اكرى كيمى موزون ❊ كه ترك جامه درانلرده قانون
اولنجه هر برينك خارهسى چاك ❊ وجودين پارهلر ارباب ادراك

﴿ مصرقباغى ﴾

ندر اول قبهٔ زرين عالى ❊ كه اتشده ظهور ايلر كمالى

﴿ آچلمش كل ﴾

ندر اول برعجايبدن طبقدر ❊ كيمى احمر كيمى صارى و آقدر

﴿ فتيل ﴾

ندر اول ماركيم غايت آرق آچ ❊ كيرالتوندن باشينه برتاج

﴿ عربه ﴾

ندر اول احمق نادان كه ازاده ايكن ❊
❊ كوزكوره كندو بى دلبستهٔ حيوان ايلر
كيدرك بو ايشه نادم اولجق اخركار ❊ طاشلرايله دوكنوب نالهوافغان ايلر

﴿ قيو ﴾

ندر اول برغرايب شخص موزون ❊ اولور لطفندن انك خلق ممنون
تپهسنده معلق بند وباغى ❊ دمادم هيچ صودن چيقمز اياغى

﴿ مقراض ﴾

بركوزاوندر اول ايكى استاد ❊ هرايشده بربرينه ايلر امداد
بريسى يالكز قالسه محصل ❊ اولور كارنده اول دمده معطل
صناسين جسم واحددركه بونلر ❊ غدايى براغزدن اكل ايدرلر

﴿ ديك ﴾

كيدر اول كيم طاشدندر عورتى ❊ ايكيسيده اوكادق بر نكبتى
هرچن نعمت يسه عورت همان ❊ ضرب ايدر اول اراكاويرمزامان

﴿ دستره ﴾

نه اول طاوشان قولاقلی آرق اژدر ❊ قولاغندن اولور خلقه مسخر
صناسین زهری واردر دیشلرنده ❊ اولور مجروح انك دكدیكی یرلر
بو كدر هیئتی اما بمكده ❊ همان عینی اغاج قوردینه بكزر

﴿ لقمه ﴾

ندر اول قبهٔ والای زرین ❊ ایچی باشدن باشه هب قصر شیرین
در و دیواری یوق براوزكه یاپو ❊ ولی انده نه باجا وار نه قاپو

﴿ نركس چیچكی ﴾

ندر اول كیم یكیدن عاشق اولمش ❊ صرارمش دردمندك بكزی صولمش
فقیرلر بركوك زی واراولده شهلا ❊ بقاركویا كه اما كورمز اصلا

﴿ اوق ﴾

ندر اول بورنی آكری شخص نادان ❊ اوت اوتلار كاهیجه ماند حیوان

﴿ تفنك قورشونی ﴾

ندر یوكسوك قدر برمرغ بی بال ❊ نه شاهین صید ایدرانی نه قارتال
هواده كرچه ایلرخیلی پرواز ❊ ولكن قونمجه ویرمز اواز

﴿ قوربغه ﴾

اول ندر كیم نه قوش نه اژدردر ❊ بر و بحر انلره برا بردر
الاجه لی یشیللو در اما ❊ كیمسی عورت و كیمی اردر

﴿ قندیل ﴾

اول ندر كیم برعجب صرچه سرای ❊ ایچی ایدنلق صناسین طوغمش ای
برغرایب حوضی واردر بولانق ❊ طور رانده ساكن اولمش بربالق

﴿ رحله ﴾

اول ندر كیم كتابن المش اله ❊ طورمه انی آچوب قپار اما
اوقو دیرسه لر كراونادانه ❊ سكا بردانه سویلمز اصلا
هم دو كرسه ك دخی سكوت ایلر ❊ نه عنادجی حریف اولور حقا

﴿ اتش بوجكی ﴾

ندر اول قوش كه بی ایدر پرواز ❊ خرقه سی ارقه سنده اتشباز

علم سیمیا بیلور همان کویا ❊ که اولور جهه سنده شعله نما

﴾ برداق ﴿

ندر اول دلربای هرجایی ❊ ایتدی مفتون جمله دنیایی
مبتلادر اکا جمیع عالم ❊ هرکس ایله ولی اولور همدم
دست بدست اولسه کیم انکله همان ❊ بوس ایدوب لبلرینی ویرمز امان

﴾ سمکلو بوجك ﴿

اول نه نقاش جهاندر بی خیال ❊ نقش ایدر نه خامه وارنه خود مثال
برتری زنبیله مالکدر همان ❊ برطرف ایلرانی ده اول زمان

﴾ یلپازه ﴿

ندر اول مرغ مرغوب دلارام ❊ اکا کار ایتمز اصلا دانه ودام
قنات اچوب کلور پروازه کاهی ❊ ولی یوق کیمسه یه انك نکاهی
قونار الدن اله مانند شاهین ❊ بونی هرکیم بیلورسه اکه تحسین

﴾ سونکر ﴿

ندر اول بکزی صاری عاشق زار ❊ طولارهب کوزلری یاش ایله هر با

﴾ کبریت ﴿

ندر اول صاریلقدن خسته اولمش ❊ صرارمش دردمندك بکزی صولم
کبرباشینه کاهی برکهسر تاج ❊ زمانه اول دم ایلرانی تاراج
قدید محض اولوب اول پیرناچار ❊ یاتور بردخمه ده دائم کرفتا
قتی اسان اولدی بولعزهم ❊ تفکرسز بیلوربونی هرآد

﴾ صوغان ﴿

اول ندر کیم کیمش انواع لباس ❊ جمله دن برتر طوتارلر انی ناس
صاحبی انی اباغندن آصر ❊ لازم اولسه ابتدا باشن کس
باشنی کسدکده صکره رحم ایدر ❊ اغلیوب اول دم کوزی یاشن س

﴾ اکشی وطتلولیمون ﴿

اول ندر کیم ایکی درلو لذتی ❊ خلق عالم اکه ایلرعز
که یشیل جامه کیرکاهی صری ❊ هرولایتده انك یوقدر ر

﴾ ساوك ﴿

ندر اول کیم دهانندن اقارقان ❊ انکله صحبت ایلر بعض انسان
﴿ فتار ﴾
ندر اول کیم تیمور دندر اپاغی ❊ کلین کبی یوزنده وار دواغی
﴿ کستانه ﴾
اول ندر کیم اسمانی بر کوزل شهر لطیف ❊
❊ کورکلرین ترس کیوب انده صالنور نیجه ظریف
﴿ حنه ﴾
ندر اول برعجب شخص مجسم ❊ قابور غالیدر انك جامه‌سی هم
جبه کیمش صناسین ارقه‌سینه ❊ وجاهت ویرمش الحق خرقه‌سینه
﴿ بورك ﴾
ندر اول مرغ بیجان ومدور ❊ انك هرکس اتیله دریسین یر
﴿ چریش ﴾
ندر اول کیم همان حلوایه بکزر ❊ انی هب اکثری بیجان اولان یر
﴿ قرنفل ﴾
ندر اول کیم فدایی قزجغزلر ❊ کیمیسی اق یوزلو کیمی احمر
کمینك قوجاغنده قونداغی وار ❊ دکلدر بیری برندن خبردار
﴿ نیشتر ﴾
ندراول عقرب شکسته میان ❊ دکمه یرده کورنمز اول هرآن
وار انك مرغ کبی منقاری ❊ کورمدی کیمسه بویله خونخواری
﴿ هندستان جوزی ﴾
ندراول قوش که بی منقار ومخلب ❊ بوغزلایوب اتن یرلر انك هب
ولکن صاچلودر اول قوش محقق ❊ ایکی کوزله براغزی وار انجق
﴿ بیرام بشکی ﴾
ندر اول اژدر فلك پرواز ❊ اکثری التی باشلو بداواز
هر بریسنده وار نیجه جانلر ❊ دائما بربرین قوغار انلر
﴿ بیراق ﴾
نه اول درویش کیم بو بندده شالی ❊ ولکن نطقه هیچ یوقدر مجالی

کلاهندن انك خوف ایلسونلر ❊ بورازی فهم ایدنلر سو یلسونلر

﴾ بورغو ﴿

ندر اول برایا قلو مرغ بی جان ❊ ایدر توکسز قناتلاریله دوران

﴾ قهوه ﴿

اول ندر کیم برکوزل اسمر جوان ❊ راحت روح وحیات افزای جان
انك ایچون میلی ایدوب ارباب دل ❊ عیش ونوش ایلر انکله هرزمان

﴾ نخود ﴿

اول ندر کیم چوقدر انك دانه‌سی ❊ هر برینك بشقه بشقه آنه‌سی

﴾ قارپوز ﴿

ندر اول قلعهٔ پاکیزه کوهر ❊ پوصویه کیرمش انده نیجهٔ بوزار
قزللی قاره‌لی صاری یلی آقلی ❊ طوررلر انده حاضرشویله صاقلی
که هرکیم فتح ایدرسه اول حصاری ❊ بولور اول دمده اولارلر مزاری

﴾ صرمه ﴿

ندر اول کیم اوزون برمار لاغر ❊ انك نامینه دیرلر سیم وزرتن
صار یاور بو ینه اول بر حریفك ❊ فن کیم اوزاوب چیقسه ایندن

﴾ بیر ﴿

نه‌هند یلردر اول بی پا و بی سر ❊ جمیعسی آچ آرق محبوب اسمر
ولی هب آجی دللی اوادیغندن ❊ کتوروب انلری کاهی دوکرلر

﴾ شربت ازدکلری طاس ﴿

اول ندر کیم برشترلب نامدار ❊ انك اغزندن کلان هب خوشکوار
صافدر انك درونی دائما ❊ اولدی دولتله انکچون اشنا
کورمشدر اکثری جای کدر ❊ ادمه ذوق وصفا اشراب ایدر
کاه اولور جوش وخروش ایلر همان ❊ نقل ایدر برطتلو رنکین داستان
انی بیلیان جهانده ازدر ❊ خلق ایچنده شهرتی بورنازدر

﴾ جیوه ﴿

اول ندر کیم دیترر عریاندر ❊ جانی وار درکویا بی جاندر
نیجه بوزبیك زخم اوررلرسه اکر ❊ هیچ وجودینه انك ایتمزاثر

حبس ایدرلرسه دخی اول بیقرار ❊ بولسه بر فرصت همان ایلر فرار

﴿ اوجقور ﴾

ندر اول ایکی باشلو طرفه اژدر ❊ که ویرمش بر برینه باشله سر
محلنده مفرحدر صداسی ❊ انك هردم چکلمشدر بلاسی
اولو بدر پاسبان برکنج سیمه ❊ که آکثر و یریلور آکاجریمه

﴿ ترزی مقراضی ﴾

ندر اول ایکی اوغلان جنك ایدرلر ❊ جهانی بر برینه تنك ایدرلر
کوره اول ایکی اوغلانك اداسین ❊ دوکرز بری برینك باباسین

﴿ کوز ﴾

نه دریادر که هیچ صویی بولنمز ❊ اولودریا ولی کردابی یوقدر
صوینی حشرزدك چکسه‌لر دوکنمز ❊ ایچنده بر ایچملك آبی یوقدر
صیغارهب جمله عالم صفه سینه ❊ بیوکلکده ولی قوز قابی یوقدر

﴿ موشموله ﴾

اول نه موزون تکمه‌لردرقهوه‌رنك ❊ اکل ایدر انی کورنلربی درنك

﴿ دومن ﴾

اول ندر که بورنی انك آکره‌تی ❊ اوینادر فیل‌دکلو بر پرقوتی
استد یکی یره انی ایله در ❊ قنده کیم کتسه انکله بیله در

﴿ قیون ﴾

اول ندر غایت ملایم پرادب ❊ سودیکندن اولدیر رخلق انی هب

﴿ ساقز ﴾

ندر اول کیم اغزمسکینه بکزر ❊ که زنلر هب انکله اکلنورلر

﴿ قلبور ﴾

ندراول برچارق آغزلو نادان ❊ ایدر راز درونن خلقه ایشار
دوکندکده کوزینك ماجراسی ❊ اصارلر اول فقیری اخر کار

﴿ سرمه دان ﴾

ندراول کیم کیردیباسراسر ❊ درونی صانکه صافی مسك وعنبر
چقن کیم چقسه اغزندن لسانی ❊ بصیرت صاحبی ایلر جهانی

﴿ پستیل ﴾

ندر اول خاره‌لر کیمش مجلا ✱ تماشا بونده کیم یوق موجی اصلا
دوکه دوکه فقیری ازدیرلر ✱ چیقاروب چارشوده گزدیررلر

﴿ دولاب بارگیری ﴾

ندر اول کوزلری قالقانه بکزر ✱ دونر اول چرخ کبی هیچ قالمز
نه حکمتدر نه‌سر در بوکه دائم ✱ بتون کون یورر امامنزل المز

﴿ ابریق ﴾

اول ندر کیم قارنی طوق برناقله قیلسه ناکهان ✱
✱ ییدیکی بورنندن اغزندن کلور اول دم همان

﴿ پطلیجان ﴾

ندر اول کیم همان قندیله بکزر ✱ ولی خلق زمانه آنی یرلر

﴿ قوجه‌یمشی ﴾

نه جوهر درکه پرموی ومدور ✱ سورلر انی بی دندان اولنلر

﴿ خروس ﴾

اول ندر اقرانی بینده شریف ✱ قرمزی صقاللی برمرد ظریف

﴿ سپورکه ﴾

اول ندر کیم اغزی یابوان برقری ✱ واردرانك چوق صقاللی براری
بولدیغین یرآچدر اول بینوا ✱ قوجه‌سی خدمت ایدر دائم اکا

﴿ مومقراضی ﴾

نه اژدر درکه اتشدر غداسی ✱ عجبا بندر الحق اشتهاسی

﴿ یوزك ﴾

اول ندر کیم کوزی او یولدقده انك بی کمان ✱
✱ نام وشان کسب ایلیوب اول خدمته یارار همان

﴿ قاشق ﴾

نه قوشدر کیم قناتسز قویریغی وار ✱ قونارقنده نواله کوزسه هربار

﴿ صابون ﴾

نه‌خد متکار در کیم یوق مجالی ✱ صو دندر عاقبت انك زوالی

﴿ اسم ﴾

ندر اول نسنه کیم یوق جانی اصلا ٭ جهانده هرکسه لازمدر اما

﴿ دیش ﴾

ندر اول کیم برابر ایکی عسکر ٭ دوکشورلر بری بیریله اکثر
کیم انلارك اراسینه کیررسه ٭ فقیری دوکه دوکه ازدیررلر

﴿ کوزبکی ﴾

ندر اول بو العجب دریای اصفر ٭ جمیع اطرافی هب صومافی مرمر
اوتورمش انك ایچنده برادم ٭ کیمی کورسه اولور انکله همدم

﴿ پرده ﴾

اول ندر کیم آیغنده کوزلری ٭ دائما هب پرده درانك سری

﴿ بقلوا ﴾

اول ندر کیم پاره پاره درتنی ٭ افتابه بکزر اما مسکنی
بردوزن ویرمش اکا استادکیم ٭ هرکورن دیر بویله برشیرین قنی

﴿ چاقق ﴾

اول ندر کیم برقاریله برقوجه ٭ بر بریله مطرق اوینار هرکیجه

﴿ نقطه ﴾

اول ندر کیم ایکیدر انسانده ٭ اوچدن ارتق اولمدی حیوانده
سنده وار بنده وار ادمده یوق ٭ جمله ده واردر دیسه‌م عالمده یوق

﴿ بخت ﴾

ندر اول کیم اوله سرمایه جانه ٭ سببدر راحت خلق جهانه
طوغورمش هرکسی انکله مادر ٭ ولکن موت ایله اولمش برابر
دکل سام ونریمان ضبطنه قادر ٭ اولور کاهی سنکله حابه حاضر
ایدر شاه جهان که برکدایی ٭ کهی دشمن ایدر براشنایی
شکردن طتلودر اما که یمز ٭ خدا احسان ایدر اول پرده بتمز
اولورسه‌ك نوردیده‌م سن اکا یار ٭ رشید دردمندی ایتمه اغیار

﴿ قلم ﴾

اول ندر کیم برایاقلی هم نحیف ٭ قدی طوغری یوزی اکری برحریف

السز اولدیغی ایچون اول بی نوا ٭ خدمتن بو رنیله کورر دائما

﴿ ساعت ﴾

ندر اول قلعهٔ فلك اشكال ٭ طلسملر له ایچی مالا مال
برعجب اژدها یاتور انده ٭ اوینادر انی كاهی برابدال
كیره‌مز كیمسه ایچنه آنك ٭ هرندكلو ویررسه مال ومنال
مالك اولمش اوقلعه‌یه برقوش ٭ انی آچر قپار قپوجی مثال
بونه طرفه لغزدر ای عبدی ٭ كه ایدرعقلی حیرته ارسال

﴿ سطرنج ﴾

ندراول عجایبدن كلستان ٭ دیكلمش یریر انده نخل بوستان
كیمسی كافر وكیمسی عنبر ٭ اولورلر ناكهان جمله نمایان
آچلمش جابجا ایچنده كللر ٭ ولی یوق عندلیبان خوش الحان
اوبوستانك ایكیدر باغبانی ٭ انكچون خرسز اولمزانده پنهان
ینه عبدیٔ شاعر بولغزده ٭ نه‌رمز ایتدی بیلك ای اهل عرفان

﴿ یل دكرمانی ﴾

ندراوشخص مجسم الندہ قلقانی ٭ همان كه‌وقتی كلمه اولدم‌اوینادرانی

﴿ دویت‌قلم ﴾

ندراول سورمه‌لو كوزلی براژدر ٭ همیشه كوز ینه میلار صوقارلر

﴿ ینكیج ﴾

ندر اول كیم ایكی باشلو براژدر ٭ كوچكدر كوزلری كویاكه اعور

﴿ كمانچه ﴾

ندر اول كیم ایشترهیچ قولاغنی ٭ تپه سنده وارانك برایاغی
باشی اشاغی طوردقده اوكاهی ٭ چاغرردر انی رمار سیاهی

﴿ كفچه ﴾

نه دالغچدر اوكیم چوق كوزلری وار ٭ دالار براسی دریایه اوهر بار

﴿ مسك كوپكی ﴾

ندر اول كوركی ارقه سنده مسكین ٭ اوزاق یردن كلورمحزون وغمكین

﴿ ریكدان ﴾

ندر اول سیم غنچه پرجواهر ❊ دهانندن اولور کاهیجه ظاهر

❊ صورقوچ ❊

ندر اول قوش که چوقدر پروبالی ❊ ولکن آچغه یوقدر مجالی
عجایب کوزلری وار جمله شهلا ❊ بقارلر کورکبی کورمزلر اصلا

❊ بیله زك ❊

ندر اول کیم ایکی قیورلمش اژدر ❊ صناسین کیم دیشیله قویریغین پر

❊ آی چیچکی ❊

اول ندر کیم براوزون بویلوجوان ❊ عاشق اولمش برپری یه ناکهان
قنده کتسه اندن ایرلمز رازی ❊ نه کیجه سی بللودر نه کوندوزی

❊ انسان ❊

ندر اول قلعهٔ زیبا معظم ❊ فلك ما ننددی برشهر مکرم
انك درت خانی واردر کرچه اما ❊ تغلب ایلمش برشاه اعظم
نیجه عسکر وارانده کیجه کوندز ❊ کوزه دوب حفظ ایدرلرانی محکم

❊ زلف ❊

ندر اول ایکی دانه سنبل تر ❊ براغاج اوزره بتمشلر برابر
ایکیسینك دخی یوق دانه سی هیچ ❊ ولکن اوستی صافی مسك وعنبر

❊ دوداق ❊

ندر اول غنچهٔ رنکین ورعنا ❊ اچیاور یازوقیش هم صولمز اصلا

❊ اصمه کلیدی ❊

ایکی بجدم اژدها اولمش مدام ❊ پاسبان کنجهای بیشمار
برینك اوچ باشی وارالتی دلی ❊ بدی قویروغندن اولمش اشکار
باشی باشه قویروغی قویروغنه ❊ یوتمش اول براژدری بی اختیار
کیمسه لر قادر دکلدر بونلری ❊ بربرندن آیره ای شیوه کار
بویله ایکن کورنه حکمتدر بوکیم ❊ برعرب اوغلانجغی جسمی نزار
بیمحابا اژدهانك اغزینه ❊ هرندمکیم ایکی پرماغین صوقار
اضطرابندن قراری قالمیوب ❊ یوتدیغی اول اژدری اولدم قوصار
صدهزاران افرین استاد بنده ❊ کیم بوسری فهم ایدن کامل عیار

اوزنكى

اول نه‌ایكى رفیق شكل كشف ❊ اولمز اصلا برى برینه سلف
بص برابر اولنجه رتبه لرى ❊ كوره‌مز كاه اولور برى برینى
رهنور دانه اولدیلر پاداش ❊ ایكیسى دائما انك یولداش
ایریلورسه برى برندن اگر ❊ خیلى مشكل اولور اواره گزر
اواسه ده پایمال خاص ایله عام ❊ قولاغندن چكرلر انى مدام

الماس

اول ندر ذاتى افتاب مثال ❊ برق اورر چهره سنده ماه جلال
ذره سى بیله شعله پرور در ❊ كورینور انده نیجه بیك اشكال
انه سى خاك وباباسى افلاك ❊ كندى غایتده اهل حسن وجمال
قتى پك نازنیندر اول مهرو ❊ ویریلوراكه خیلى مال ومنال
بولغزده نه‌قصد ایدر عبدى ❊ بیلك اى عارفان واهل كمال

حصیر

اول ندر كیم نیجه یوز بیك اینجه مار ❊ بغلیوب بربرده ایتمشلر قرار
اسیلكدن هب صارارمش یوزلرى ❊ جمله سینك یوقدر اما كوزلرى

كلید

اول ندر كیم برى اربرى نسا ❊ برى بیر یسنه اولمش مبتلا
هر چنكیم ایتسه‌لر جمعیتى ❊ چوق زمان كورمزلر انلر فرقتى
ناكهانى عاقبت بر پهلوان ❊ فصل ایدر ارالرین ویرمز امان

باروت

ندر اول برنیجه هندى قیافت ❊ كوتكاریرلر اما كیم بغایت
بودكلو ضربله اوصلا نمش ایكن ❊ بنه اتش اولورلر جزوئى شیئدن

فرون

ندر اول اژدهاى فیل پیكر ❊ دهانى قرنى التنده مدور
دوه كبى خمیر استر دمادم ❊ ولى واقع اولور كاهیجه اتیر

كلابدان

ندر اول جامه‌سى التونلو بریار ❊ ولكن عیبى شوكیم بركوزى وار

عجايب ماجراسی واردر انك ٭ كيمه همدم اولورسه حالن اغلار

﴿ قاطرخروس ﴾

ندراو كيم دونر برمرغ ابدال ٭ چيقار آهسته اورای بهرحال
بيان كزمز تماشا بونده درهب ٭ كوتورر انی برقوتلو جمال
اياغی برقنادی يوق ولكن ٭ ينه صانكيم اولور اوچماغه ميال
بولنور نامی قوشلر ايچره اما ٭ نه بلبلدر نه شاهيندر نه قارتال
نه مضمر قيلدی عبدی بولغزده ٭ بيلك ای طالبان عز واقبال

﴿ طاوس ﴾

ندراول نازنين محبوب رعنا ٭ كه كيش كونه كون اسباب زيبا
عجايب شالری وارارقه سنده ٭ بولنمز دكمه يرده مثلی حقا
صالنسه اول بنكلی شالرله ٭ اولور حيران ايدن انی تماشا
تكلم ايلسيدی بی توقف ٭ اكا مفتون اولوردی جمله دنيا
بيلك ای اهل عرفان بولغزده ٭ نه قصد ايتدی ينه عبدئ شيدا

﴿ آت ﴾

ندراول هم عقللو هم اوغوزدر ٭ ولكن هم ملايم هم ياوزدر
مزين جامه لرله اينسه رفتار ٭ اولور هركس اكا لابد كرفتار
كوزلدر اول بغايت بی بدلدر ٭ ندكلو مدح اولنسه پك محلدر

﴿ يبان كرپيسی ﴾

نه تيرانداز دراو كيم كمانسز ٭ عدوسيله صواش ايلر امانسز
جبه جوشن كير ارقه سنه هم ٭ كزر خرسز كبی صحراده هردم

﴿ هما قوشی ﴾

ندراول كسه ايله ايلمز جنك ٭ عجايب جامه سی واردر شكررنك
زياده رتبه سی عاليدر انك ٭ كه پك مرغوبيدر خلق جهانك
تنزلدن بريدر مشربی هم ٭ انی كورمكه طالبدر هرادم

﴿ سمور ﴾

اول ندر کیم کوزینورجانه کبی برمسکن ❊
❊ سبب راحت جان باعث اسایش تن
شهرت اندازجهان بی بدل وعنبرفام ❊
❊ طرفه محبوب صفاپرور و پاکیزه بدن
شمدی دنیاده انك نادر اولور امثالی ❊
❊ دکه کیمسه ایده مز هرکز اکا بذل ثمن
جمله هب ذات لطیفندن انك حظ ایلر ❊
❊ کشور روم وعجم مملکت چین وختن
هاهنراشته بیلك هرنه ایسه معناسی ❊
❊ بنه برتازه لغز سویلدی عبدی یکیدن

﴿ وشق کورك ﴾

اول ندر کیم وجودی پنبه مثال ❊ جمله اعضاسی خال اندرخال
پاره پاره اولوب انك جسمی ❊ ویریلور اکه طرفه براشکال
چارمیخه کروب انی استاد ❊ ایدر اشکنجه بی کناه ووبال
صاتیلور کرچه قول کبی اما ❊ ایده مز هرکس انی استعمال
بی نظیر ایتدی عبدی بولغزی ❊ بیلکز سزده ایتمکز اهمال

﴿ صندق ﴾

ندر اول درت اباقلی برنادان ❊ قنادی اغزی اوزره در هران
جبه کیمش تیمور دن ارقه سنه ❊ نیجه زخم اورسه ك ایلمز افغان
قنادی وارولی دکلدر قوش ❊ بلکه اصلا و برلمامش اکا جان
بدیکی اغزینه چیقارسه اکر ❊ طویار انك اودمده قرنی همان

﴿ شکرقامشی ﴾

ندر اول کاهی ایدر سیرچمن بی پروا ❊
❊ صاتلور کاهیجه اماکه طورر پارچا
نیجه تللر طاقورطرفه به مائلدر پك ❊
❊ هرنه دکاوانی مدح ایتسه مخلدرشعرا

بیویوب ناز ایله بولدقد، کمال اخر ❊
❊ پاره پاره ایذوبن قانایچرلر ظرفا
اثری هریره یایلمش انك دنیاده ❊
❊ نه دیمك لازم اکا کون کبی ظاهرحالا
سیرایدك عبدی یی شمدنکرو انشاالله ❊
❊ نه الغزلر دیه کیم بیری برندن اعلا

❊ ترنج ❊

اول ندر کیم جهانده هردائم ❊ آنه سندن یشیللر ایلر طوغر
بو بیوب جسمی پاره لندکده ❊ برکوزل انشین جامه کیر

❊ عنبر ❊

اول ندر برهندیء آتش پرست ❊ هرزمان اعضاسن ایلر شکست
دوداهی چیقار اول دم کوکاره ❊ عاقبت مسکین دوشر خاکستره
زار یلقله فوت اولور قالمز اوصاغ ❊ بو لغزدن حظ ایدر اهل دماغ

❊ خنجر ❊

جبه وجوشن ایله پرزیور ❊ نه حرامیدر اول که بل بکار
طوتلنجه ویلمز اکه امان ❊ یاآصیلور یا حبس اولور اول ان

❊ شمامه ❊

ندر اول طعمی وارماند سکر ❊ ولکن عادتا انی یمزلر
وجودین اوخشایوب کاهیجه اما ❊ انکله اکثر ارباب دللر
کیمی زردفام انك کیمی منقش ❊ همان برطرفه التون طوپه بکزر

❊ نار ❊

ندر اول قلعهٔ پاکیزه رنکین ❊ زبرجد قلعه اماخیلی شیرین
نیجه جوهر وار انلرده بیلور ناس ❊ کیمی لعل وکیمی یاقوت والماس

❊ آی ❊

ندر اول کیم یکرمی اون یاشنده ❊ جهانك یوکی هب انك باشنده
عجبدر که ارقلر که سمبر ❊ کورنمز کاهی صانکیم یره کیریر

چیقوب برچارطاغك اوستونه کاهی ❊ اوتورر باشی چبلاق یوق کلاهی
زقاقلاره چیقوب دونیار یسی هم ❊ کزر خرسز کبی بی باك وبی غم
واررادون او، هرشب اول افت ❊ ولکن اکه ایتمزلر رعایت

❊ سنکلك ❊

اول ندر کیم بر پریشان حالدر ❊ دائماجان اورکودر قتالدر
کرچه زیب وزیور ایله رونما ❊ صالنور اللرله کوردم بیوفا
درلودرلوسازایله پیوسته در ❊ برمقام بینوایه بسته در
کیمی حیوانی کیمی پرده بستر ❊ یاز ایامنده اولور معتبر

❊ پاپوج ❊

ندر اول ایکی دانه خدمتکار ❊ ایکیسیده برادر وهمکار
دیشی التنده اغزی اوستنده ❊ رونقی وار زیاده پوستنده

❊ اورمجك ❊

ندر اول قلعهٔ زیبا معلق ❊ براعلا کوشکی وار ایچنده الحق
جمیعا برج و باروسی مزین ❊ مصنع جمله هب روزن بروزن
براژدر در انك دزداری حالا ❊ اوتورر قلهسی ایچره مهیا

❊ چاقاق ❊

اول ندر کیم برقاریله برقوجه ❊ بر بریله مطرق اوینار هرکیجه

❊ کچی ❊

ندر اول غازی کبی باشی تلای ❊ بیدغی یوقدر اما کیم صقاللی
دلتمش کورکنك اردی ولکن ❊ اولور انکله اول هر پرده ساکن

❊ تبر ❊

ندراول ایکی یوزلو بردلاور ❊ انکله سویلشه مزدکه براد
عجب موزوندر قدی بغایت ❊ ایدر هرکس اکا لابد رعایت

❊ یوزك ❊

❊ اول ندر کیم کوزی اویولدقده انك بیکمان ❊
❊ نام وشان کسب ایلوب اول خدمته یارارهمان ❊

قدرغه

ندر اول قرمزی قوش کیم صالار هر جانبه سایه ❊
❊ وجودی بکزمش انك همان سیمرغ عنقایه
نیجهٔ یوز جانی واردر قرنی ایچنده طور حالا ❊
❊ انکچون پك اوچار دائم اومرغ آسمان پایه
قنادلارین اچوب پرواز کاسه خشمله اول قوش ❊
❊ دونر اولدم همان بازژدهای دشت وصحرایه

انجیراغاجی

اول ندر کیم یوز یاشنده برقاری ❊ ایریلی اوفاقلی اوغلا نجقلری
هر برینك سرچه دکاوسایه‌سی ❊ سوتله بسلر انلری هب دایه‌سی

ابریق

اول ندر کیم قرنی طوق برتاقله قیلسه ناکهان ❊
❊ ییدیکی بورنندن اغزندن کلور اول دم همان

قایق

اول ندر ینبوغه بکزر طلعتی ❊ طوردیغی یرده‌ولی صارقرقتی
اکل ایدرلر انی شکرله همان ❊ عاقبت ایلرلر انی قوت جان

دولاب بارکیری

ندر اول کوزلری قالقانه بکزر ❊ دونر چرخ کبی اما هیچ قالمز
نه کیتمدر نه‌سر در بوکه دائم ❊ بتون کون یورر امامنزل المز

چادرموصلغی

اول ندر ذاتی اثقل الثقلا ❊ ابو جاموس کندیدر حقا
دائما آتلودر پیان کزمز ❊ خدمت ایلر اکا نیجه فقرا
قنده کیم قونسه اول وجود ثقیل ❊ اوتورر برکزیده صفه ده تا
بویله راحت اولنجه قرنی شیشر ❊ صانکه اولور مریض استسقا
بوشکل مبتلا ایکن ناکاه ❊ یورك اوینامه‌سی اکانه بلا
کرچه کاهی ظرلر ندن انك ❊ لطفله قان الور نیجه عقلا

لیك اول دم ضعیف اولور غایت ✻ اسمز ذره جه بو کونه دوا
دیغامشدر جهانده بویله لغز ✻ خلق اولندبرو جمیع دنیا
کوریکز التفات ایله عبدی ✻ نه جوا هرلر ایلدی پیدا

❊ لاله ❊

ندر اول ساغر فرخنده لقا ✻ بادهٔ فیض ایله پر بخش صفا
نیجه تعریف ایده‌یم اولی یوق ✻ کرچه کیم وصفنی ایلرقتی چوق
عشوه و ناز ایله بکزر یاره ✻ کلسه بر کره اکر کفتاره
کاه عشاقه ایدر عرض جمال ✻ هر زمان کورمك انی امر محال
آب وتاب ایله فن ایتسه ظهور ✻ چشم عاشقلری ایلر پر نور
سیری برنشئه وبرر دیده لره ✻ بزم کاشنده او نازنده زه
عین اعیان ایله ممتاز اولدی ✻ باغ عالمده سرافراز اولدی
هب درو ننده نهاندر اصلی ✻ کسیلور اولمسه اصلی نسلی
حقهٔ حکمت پنهان اولمش ✻ ششت جهات ایله نمایان اولمش
بوله عالمده همان نشو ونما ✻ رونق رومه سببدر زیرا

❊ بیرام بشکی ❊

اول ندر عالمده بر قصر غریب ✻ پرده وکوکده دکل امر عجیب
ایلر اول ایام سعد ایله ظهور ✻ دیسه لر لایق اکا قصر سرور
اولسه خوبان وزنانه جلوه کاه ✻ پوسه لك اولور مقام چارکاه
انده چوق عاشق بولور دلداریني ✻ عیدایدر کوردکده هم رخساریني
قائم و ثابت دکلدر دائما ✻ کاه برقاچ کون اولور جلوه نما

❊ سنبله برجی ❊

ندر اول کیم ایکی قنادلو برقز ✻ هماوش کوکده در انك مکانی
براقش دامنن زانوسی اوزره ✻ حجابندن سکوت اوزره دهانی

❊ عقرب برجی ❊

عالمده اول ندر کیم خوف ایتدیرر جهانی ✻
✻ قویروقلی ایکی باشلو شش پای اسمانی

مریخ یلدزی

اول ندر کیم درت اللی بر بهسادر کیم انك ※
※ هر الندە بر عجایب نسنه واردر بیکمان
بر الندە کلهٔ انسان بریسنده قلیج ※ بر الندە ایلمش هیئتلو برعقرب مکان
بر الندە داخی وار براوزکه اتش کیم انك ※
※ ذره سندن شعله دار اولمش زمین واسمان

سطرنج

ندر اول برعجایبدن کلستان ※ دیکلمش یر برانده نخل بوستان
کیمی کافوردر کیمیسی عنبر ※ اولورلر ناکهان جمله نمایان
اچلمش جابجا ایچنده کللر ※ ولی یوق عندلیبان خوش الحان
او بوستانك ایکیدر باغبانی ※ انکچون خرسز اولمز انده پنهان
ینه عبدیٔ شاعر بو لغزده ※ نه رمز ایتدی بیلك ای اهل عرفان
بو مضموندن فراست عاجز اولدی ※ نیجه مات اولسون ارباب اذعان

ارغوان اغاجی

ندر اول کیم کیر کلکونی جامه ※ ولکن نفعی یوق اصلا مشامه
همان بر بی هنر محبوبه بکزر ※ محصل معرفتسز خوبه بکزر

یاقوت

اول ندر کیم جامه سی کلکون اولور ※ حسنی ارتار کون بکون افزون اولور
کاه مائیلر کیر کاهی صاری ※ برعجب شوخ فرح مقرون اولور
افتاب رو ینی عرض ایلسه ※ خلق اکا حیران قالوب مفتون اولور
بو یله بر ذیشان ایکن حکمت بو کیم ※ کاه اب وکاه هیچه معجون اولور
بو لغز ینه دوکنی عبدی کبی ※ کیم بیان ایلرسه افلاطون اولور

قبله نما

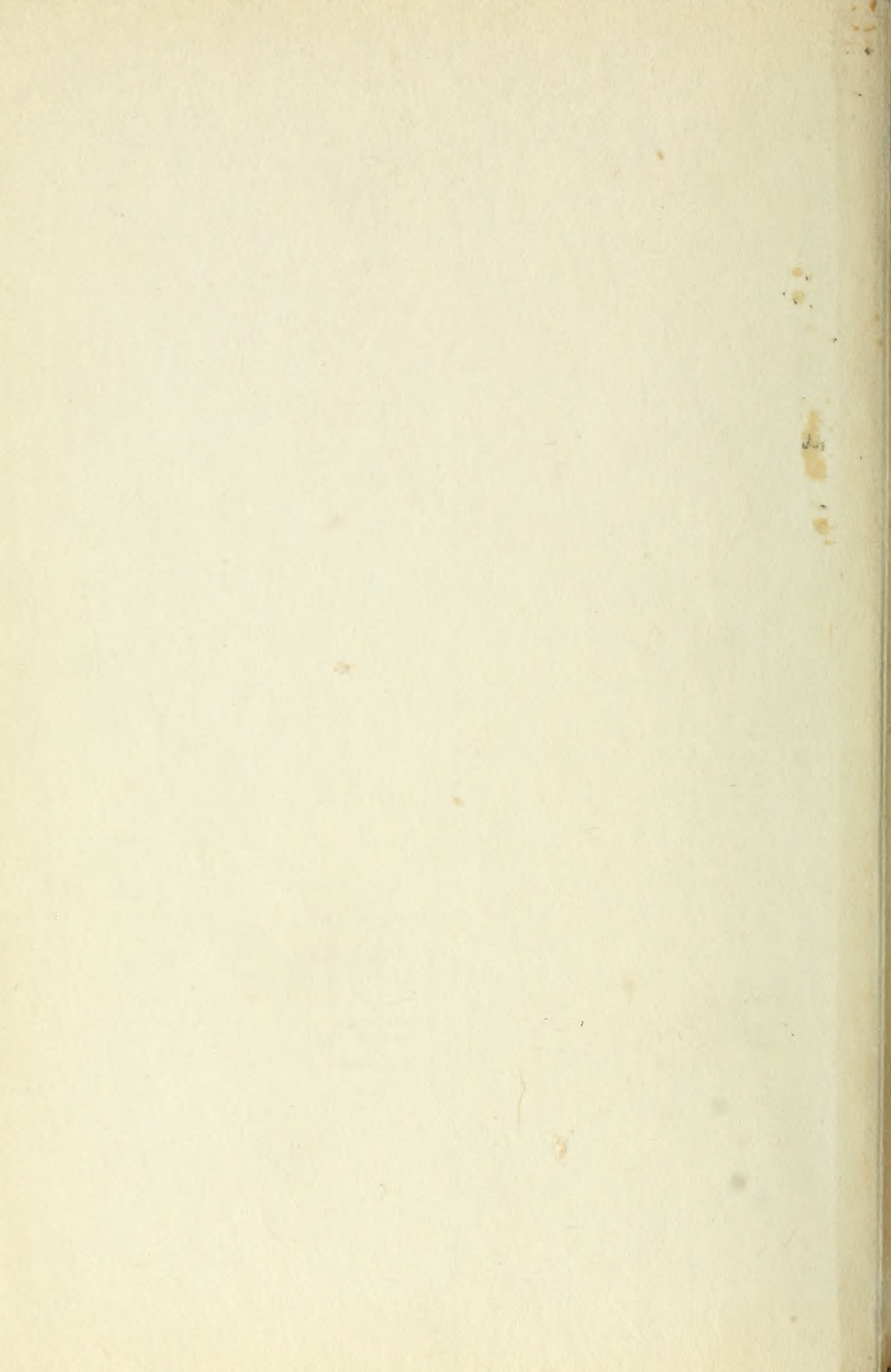
ندر اول کوز که بر چوب دوشمش انده ※ انی هر کس کورر اما چیقارماز
که زیرا چیقسه اول چوب کور اولور کوز ※
※ بونی هر کیم بیلو رسه اولدی ممتاز

صود كرمانی

ندر اول عاشق زار اولمش اغلر ❊ دمادم كوزلرينك ياشی چاغلر
بو كونه كريه ايتدكجه اودلر يش ❊ اوكنده رقص ايدر بردانه درويش

اری قوانی

ندر اول كارخانه كيم عجايب ❊ ایچنده خيلی دكان وار غرايب
ياپلمش حجره حجره بربنادر ❊ جميع عالم اكه مبتلادر
اوتورمش انده برنيچه زنان وار ❊ ايدرلر عيش ونوش اما برابر
كيمی نی چالارانده كيمی طنبور ❊ كيمی كوينده كيمی سورناز ير
ياوزدر كتخداسی انك اما ❊ ايدر هردمده خرسزلره غوغا

S H

